

Byrådssak 228/23

Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 - Tilleggsinnstilling

Innledning og sammendrag.....	2
Hovedtallene i budsjettforslaget Sentrale inntekter	10
Resultatgrad og gjeldsgrad	16
Felles for alle virksomheter	18
Kommunens tjenestoområder	22
Bydelene (HEI, AIS og OVK)	22
Helse, eldre og innbyggertjenester - byomf. (HEI)	30
Arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	38
Oppvekst og kunnskap (OVK)	43
Byutvikling (BYU)	48
Miljø og samferdsel - miljø (MOS)	52
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS).....	59
Næring og eierskap (NOE)	68
Kommunale foretak.....	71
Kultur, idrett og frivillighet (KIF).....	79
Byrådsleders kontor (BLK)	84
Finans (FIN).....	87
Bystyrets virksomheter (BYS)	92
Avsetningskapitler (FIN)	93
Finansposter (FIN)	94
Endringer i verbale vedtak	95
Innstilling til vedtak Tilleggsinnstillingen B2024.....	96

INNLEDNING OG SAMMENDRAG

Byrådet legger med dette frem Tilleggsinnstillingen til årsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027. Saken omfatter endringer sammenlignet med budsjettforslaget i Sak 1/2024 som ble lagt frem av Johansen-byrådet 27. september i år.

Samtidig med Tilleggsinnstillingen legger byrådet frem en ny budsjettjusteringssak for 2023 med bl.a. oppdatert anslag for skatteinngangen i 2023, tilleggsutbytte fra Hafslund og redusert avsetning til pensjon. For å øke handlingsrommet i kommende økonomiplanperiode foreslår byrådet bl.a. et ekstraordinært avdrag på bykassens lån i lånefondet og en økt avsetning til premieavviksfondet for pensjon. Ny budsjettjusteringssak for 2023 inneholder også diverse andre justeringer, bl.a. for å følge opp premisser lagt til grunn i Sak 1/2024.

Johansen-byrådet fremmet 17. oktober en ny budsjettjusteringssak for 2023 og Tilleggsinnstilling 1 for årsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 til bystyret. Det nye Solberg-byrådet trekker disse to sakene.

I denne Tilleggsinnstillingen foreslås bl.a. endringer som følge av regjeringens forslag til statsbudsjett 2024, som ble lagt frem 6. oktober, endringer for å følge opp Solberg-byrådets byrådserklæring og samarbeidsavtalen med FrP og KrF, konsekvensene av ny budsjettjusteringssak for 2023, som fremmes samtidig med Tilleggsinnstillingen, justering av kompensasjon for forventet lønns- og prisvekst basert på nye anslag i statsbudsjettet, samt diverse forhold varslet i Sak 1 og nye forhold avdekket etter at Sak 1/2024 ble lagt frem.

Nivået på frie inntekter i 2024 og resten av økonomiplanperioden i Sak 1 var basert på signaler gitt i kommuneproposisjonen for 2024, og vurderinger av utviklingen i skatteinngangen m.m. I Sak 1/2024 var det blant annet innarbeidet forventet vekst i frie inntekter fra 2023 til 2024, varslede oppgaveendringer og forventet lønns- og priskorreksjon.

Regjeringens forslag til statsbudsjett 2024 har i hovedsak fulgt opp signalene som ble gitt i kommuneproposisjonen i mai.

I Tilleggsinnstillingen er det samlet innarbeidet en økning i frie inntekter på 638 mill. i 2024 og 615 mill. for hvert av de påfølgende årene i økonomiplanen.

Maksimalprisen for en barnehageplass er i statsbudsjettet for 2024 foreslått redusert fra kr 3 000 til kr 2 000 pr. måned fra 01.08.2024. Fra 01.01.2024 til 01.08.2024 foreslås maksimalprisen videreført nominelt. Dette innebærer redusert foreldrebetaling som kommunesektoren kompenseres for. Byrådet foreslår at bydelene kompenseres med 200,1 mill. i 2024 og med 379,3 mill. årlig fra 2025.

I statsbudsjettet er 150 mill. av veksten i kommunesektorens frie inntekter begrunnet med satsing på psykisk helse og rus og 40 mill. til helsestasjon- og skolehelsetjenesten. Byrådet foreslår at det settes av 16,5 mill. årlig til tiltak innen rus og psykisk helse og 4,4 mill. til helsestasjon- og skolehelsetjenesten.

I statsbudsjettet kompenseres det for endringer i ny opplæringslov. Det foreslås å kompensere Utdanningsetaten for denne endringen med 27,9 mill. årlig hvorav 22,7 mill. gjelder videregående skoler og 5,2 mill. grunnskolen.

Andre konsekvenser i statsbudsjettet som byrådet foreslår at det justeres for er bl.a. at det settes av 9,2 mill. årlig til kommunens betalingsplikt for drift og vedlikehold av nasjonal e-helseløsning og at det settes av 22,7 mill. årlig for å dekke økt CO2-avgift innen selvkost for renovasjon.

Byrådet foreslår å redusere eiendomsskatten med 385 mill. årlig hvorav 315 mill. for bolig og 70 mill. for næring. Det foreslås å øke bunnfradraget for bolig fra 4 til 4,7 mill. samtidig som skattesatsen for bolig settes ned fra 3 til 2,8 promille. Skattesatsen for næring settes ned fra 3,9 til 3,7 promille sammenlignet med Sak 1/2024.

Byrådet foreslår økt satsing på skole ved å styrke grunnfinansieringen i grunnskolen med 105,4 mill. årlig. I tillegg reduseres rammekutt med 100 mill. årlig fra 2025.

Byrådet foreslår å redusere prisen på månedskort for kollektivtrafikk med kr 150 og innføre redusert pris for barn og unge. Byrådet ønsker å innføre disse tiltakene med virkning fra 1. september 2024. Til sammen foreslås det å styrke tilskuddet til Ruter med 80 mill. i 2024 og med 100 mill. årlig fra 2025.

Byrådet foreslår å styrke veivedlikeholdet på driften med 20 mill. årlig fra 2024. I tillegg settes det av 80 mill. til rehabilitering av vei og gate i investeringsbudsjettet i 2024.

Det er til Tilleggsinnstillingen gjort en oppdatert vurdering av lønns- og prisvekst for 2023 og 2024 basert på oppdaterte anslag i statsbudsjettet. I statsbudsjettet legges det til grunn en lavere lønns- og prisvekst i 2023 og en marginalt høyere lønns- og prisvekst i 2024 enn det som er forutsatt i Sak 1/2024. Som følge av dette foreslår byrådet at virksomhetenes driftsrammer reduseres med 234 mill. årlig sammenlignet med Sak 1.

Byrådet foreslår å styrke bydelenes sosialhjelpsbudsjetter med 100 mill. årlig i 2024 og 2025 og med 55 mill. årlig i 2026 og 2027. Styrkingen på 55 mill. årlig i økonomiplanperioden er knyttet til økte sosialhjelpssatser som ble vedtatt av bystyret i august 2023. Det foreslås i tillegg en sentral risikoavsetning på 60 mill. i 2024. 50 mill. av utgiftsøkningen i 2024 til sosialhjelp foreslås finansiert med fondsmidler, som foreslås avsatt til fond i ny budsjettjusteringssak for 2023.

Det foreslås å redusere Plan- og bygningsetatens gebyrinntekter i 2024 med 14 mill. da det forventes færre innsendte reguleringsplaner.

Innen TT-ordningen meldes det om økte kostnader pga. høy prisvekst og økte utgifter pga. høy aktivitet. Det arbeides med tiltak for å begrense utgiftsveksten. Det foreslås å øke avsetningen til TT-ordningen med 23 mill. 2024 og med 5 mill. i 2025.

Det foreslås økte fondsavsetninger i 2024 med 535 mill. hvorav 350 mill. til premieavviksfondet for pensjon, 100 mill. til Klima- og energifondet og 25 mill. til vintervedlikeholdsfondet. I tillegg foreslås en økt avsetning til fond for tap på lånegarantier med 60 mill. da omfanget av kommunens lånegarantier har økt.

Det foreslås også å kompensere Oslobygg KF med mellom 33-36 mill. årlig som følge av bortfall av leieinntekter.

Det er foretatt nye elevtelling pr 1. oktober i år. Det medfører at demografikompensasjon

for skolesektoren økes med mellom 46 og 83 mill. i økonomiplanperioden.

Netto finansutgifter foreslås redusert med 136 mill. i 2024 og økt med mellom 123 og 527 mill. i årene 2025-2027 sammenlignet med Sak 1/2024. Netto finansutgifter øker dels som følge av høyere rentenivå, dels som følge av økte bykasseinvesteringer med lånefinansiering i Tilleggsinnstillingen og dels som følge av nye beregninger av statlige forskriftsbestemte krav til minimumsavdrag på lån. På den annen side foreslås netto finansutgifter redusert noe som følge av ekstra avdrag på lån og økt avsetning til premieavviksfondet for pensjon, som foreslås i ny budsjettjusteringssak for 2023.

Byrådet foreslår også andre justeringer sammenlignet med Sak 1, bl.a. å redusere avsetning til pensjon med mellom 402 og 419 mill. årlig, samt å løse opp avsetning for å redusere gjengs leie i kommunale boliger med 99 mill. årlig.

Handlingsrommet i driftsbudsjettet er økt med mellom 1,8 og i underkant av 2,4 mrd. årlig sammenlignet med Sak1/2024.

					Tall i mill.
Kap.	Endringer som gir økt handlingsrom-bykassens driftsbudsjett	2024	2025	2026	2027
840	Økte frie inntekter	-638	-615	-615	-615
620	Økte gebyrinntekter VAV	-31,6	-196	-389,1	-629,6
193	Redusert avsetning pensjon	-401,9	-408	-413,5	-418,6
alle	Korrigert lønns- og prisjustering	-234,1	-234,1	-234,1	-234,1
314	Skolemat	-144,9	-144,9	-144,9	-144,9
192	Løse opp sentral risikoavsetning bostøtte	-99	-99	-99	-99
940	Bruk av fond sosialhjelp, jf 2023	-50			
898	Oslobygg - økt effektiviseringskrav	-45	-45	-45	-45
898	Oslobygg - Økt overføring-bruk usikkerhetsavsetning 2022/2023	-31,3	-31,3	-31,3	-31,3
648	Økte gebyrinntekter-renovasjon	-13,6	-25,9	-26	-26,1
950	Redusert avsetning selvkostfond VAR-sektor				-20
BYD	Redusert realvekst i tilskudd til private barnehager (F02A)	-18,6	-18,6	-18,6	-18,6
120	Økt rammekutt BLK	-14,5	-17,5	-17,5	-17,5
308	Tåsenhjemmet - ikke krav om heltid	-5	-14	-14	-14
BYD	Redusert pensjonspåslag enkeltstående private barnehager (F02A)	-8,9	-8,9	-8,9	-8,9
319	Tilskudd til bedriftsintern opplæring (BIO)-avsluttes	-8,1	-8,1	-8,1	-8,1
371	Leie til eie - prosjektet avsluttes	-5	-5		
303	Barnehjernevernet (traumeinformert by) avsluttes	-4,2	-4,2	-4,2	-4,2
400	Salgsteam eiendom	-4	-4	-4	
400	Avsetning til Kommunal boligpolitikk reduseres	-2	-2	-2	-2
	Sum diverse øvrige justeringer	-48,7	-47,2	-48,5	-46,4
	Sum økt handlingsrom	-1 808,50	-1 928,80	-2 123,80	-2 383,20

Det økte handlingsrommet foreslås disponert på følgende måte:

					Tall i mill.
Kap.	Disponering av økt handlingsrom	2024	2025	2026	2027
810	Redusert eiendomskatt	385	385	385	385
940	Avsetning til premieavviksfondet for pensjon	350			
bydelene	Redusert makspris i ordinære barnehager (FO2A)	196,2	372	372	372
900/910	Endring finanskostnader	-136,1	122,9	501,6	526,5
208	Økt husleieavset skole, jf Økern, Hartvig Nissen, Bjørvika, Myntgata				200
UDE	Økt grunnfinansiering i grunnskolen	105,4	105,4	105,4	105,4
UDE	Redusert rammekutt skole		100	100	100
711	Reduserte billettpriser (Kollektivtransport)	80	100	100	100
950	Avsetning til klima- og energifondet	100			
bydelene	Sosialhjelp	100	100	55	55
UDE	Demografikompensasjon skole	45,6	76,9	82,6	82,5
940	Avset. fond for tap på lånegarantier	60			
192	Usikkerhetsavsetning sosialhjelp	60			
548	Økt husleieavsetning nytt Tøyenbad	25	50	50	50
428	Boligtilskudd		50	50	50
bydelene	Styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten (F02C)	26,4	48,4	48,4	48,4
898	OBF - Redusert overføringskrav - bortfall av leieinntekter	36	32,9	32,9	32,8
UDE	Kompensasjon for endringer i ny opplæringslov	27,9	27,9	27,9	27,9
940	Avsetning til vintervedlikeholdsfondet	25			
648	Økt CO2-avgift	22,7	22,7	22,7	22,7
542	Veivedlikehold (asfaltering)	20	20	20	20
bydelene	TT-ordningen	23	5		
bydelene	Økt kapitaltilskudd til private barnehager (FO2A)	16,4	16,4	16,4	16,4
UDE	Økt kontaktlærertid, ihht. ny arbeidsavtale i skolen	15,9	15,9	15,9	15,9
545	Forprosjekt tak Valle Hovin	15			
609	Reduserte gebyrinntekter pga færre innsendte planer	14			
122	Effektiviseringsprogram (hele kommunen)	10			
314	Sentrumstilbudet - døgnåpen legevaktfunksjon i sentrum	9			
620	Oslofjordsatsing - septik (ikke selvkost)	8			
bydelene	Psykisk helse – opptrappingsplan (FO3)	5,8	7,5	11,5	11,5
313	Matverter (sykehjem)	3	6	6	6
543	Gratis beboerparkeringstillatelser i ytre by	4	4	4	4
362	Ungdomsoppfølging og kriminalitetsforebygging	4	4	4	4
315	Bakhagen Prindsen åpent hele året	4	4		
455	Næringsutvikling	4			
372	Bruker- og pårørendeundersøkelser (helsesektoren)	4	2	2	2
313	Driftsfølgevirkning-pasientvarsling og digitalt tilsyn langtidshjem		3,3	3,3	3,3

					Tall i mill.
Kap.	Disponering av økt handlingsrom	2024	2025	2026	2027
bydelene	Ruskonsulent ung i bydeler med særskilte utfordringer	3,8	5	5	5
545	Utredningsmidler - plastbakke i Holmenkollen	3			
315	EXIN varig ordning	2	2	2	2
372	Tilskudd SIO (psykisk helse)	1,1	1,1	1,1	1,1
520	Tilskudd til verneverdige bygg	1	1	1	1
500	Tilskudd Roseslottet	1			
980	Økt overføring fra drift til investering	41,9	179,8	41,6	91,2
Diverse	Sum diverse øvrige justeringer	85,6	57,6	56,6	41,5
	Sum disponering	1 808,50	1 928,80	2 123,80	2 383,20

Tabellen under viser hvordan justeringene i denne saken påvirker bykassens budsjetterte netto driftsresultat og disponeringen av netto driftsresultat sammenlignet med Sak 1/2024:

Tabell: Tilleggsinnstilling bud 2024-2027- drift

	Endringer fra Sak 1 - mill. kroner			
Bykassens driftsbudsjett	2024	2025	2026	2027
Skatt på inntekt og formue + rammetilskudd	-638	-615	-615	-615
Eiendomsskatt	385	385	385	385
Andre generelle statstilskudd	-	-	-	-
Netto driftsutgifter i virksomhetene (inkl. sentrale avsetninger)	-138	-73	-313	-368
Netto finansposter (inklusive aksjeutbytte)	-136	123	502	527
Netto driftsresultat	-527	-180	-42	-71
Overføringer fra drift til investeringer-generell	42	180	42	91
Overføringer fra drift til investeringer-fondsmidler	-	-	-	-
Bruk av fond	-50	0	0	0
Avsetning til fond	535	-	-	-20
Regnskapsmessig mer-/mindreforbruk	0	0	0	0

Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten øker med mellom 638 og 615 mill. i økonomiplanperioden sammenlignet med Sak 1/2024.

Eiendomsskatten reduseres med 385 mill. årlig sammenlignet med Sak 1/2024 hvorav 315 mill. gjelder eiendomsskatt på bolig og 70 mill. eiendomsskatt på næring.

Virksomhetens netto driftsrammer (inkl. sentrale avsetninger) reduseres med mellom 73 og 368 mill. årlig. Reduksjonen skyldes i hovedsak økte gebyrinntekter på VAR-sektor pga. i

hovedsak økte kalkulatoriske rentekostnader. I Sak 1 er det lagt til grunn en kalkulatorisk rente på 4,1 %. I Tilleggsinnstillingen er den kalkulatoriske renten økt til ca. 5 %.

Netto finansutgifter reduseres med 136 mill. i 2024 og øker med mellom 123 og 527 mill. i årene 2025-2027 sammenlignet med Sak 1/2024.

Endringene ovenfor medfører at bykassens netto driftsresultat øker med mellom 42 og 527 mill. i økonomiplanperioden sammenlignet med Sak 1/2024.

Bruk av fond foreslås økt med 50 mill. i 2024 sammenlignet med Sak 1/2024. Fondsmidlene benyttes til å finansiere en tilsvarende styrking av sosialhjelpsbudsjettet i 2024.

Avsetning til fond foreslås økt med 535 mill. i 2024 sammenlignet med Sak 1/2024. Dette gjelder 60 mill. til fondet for tap på lånegarantier, 350 mill. til premieavviket for pensjon, 100 mill. til klima- og energifondet og 25 mill. til vintervedlikeholdsfondet. I 2027 foreslås avsetninger til fond redusert med 20 mill. Dette gjelder redusert avsetning til selvkostfondene innen VAR-sektor.

Overføringer fra drift til investeringer (generell) foreslås økt med mellom 42 og 180 mill. i økonomiplanperioden sammenlignet med Sak 1/2024.

Generell overføring fra drift til investering blir etter dette:

Bykassen				Tall i mill.
Overføring fra drift til investeringer-generell	2024	2025	2026	2027
Sak 1	77	69	93	53
Tilleggsinnstillingen	119	249	134	144
Endring	42	180	42	91

Samlet foreslås det følgende endringer i bykassens investeringsbudsjett sammenlignet med Sak 1/2024:

Tilleggsinnstilling bud 2024-2027-investering					
	Endringer fra Sak 1 - mill. kroner				Sum
Bykassens investeringsbudsjett	2024	2025	2026	2027	2024-2027
Investeringer i anleggsmidler	372	160	-50	46	528
Investeringstilskudd til andres investeringer (kirke)	10	10	10	10	40
Videreutlån (startlån)	200	0	0	0	200
Sum finansieringsbehov	582	170	-40	56	768
Bruk av lån	-455	33	72	36	-315
Eksterne tilskudd	-33	0	0	0	-33
Momsrefusjon	-52	-23	10	0	-65
Salg av eiendom	0	0	0	0	0
Overføring fra drift til inv.-fondsmidler	0	0	0	0	0
Overføring fra drift til inv.-generell	-42	-180	-42	-91	-355
Sum finansiering	-582	-170	40	-56	-768

Bykassens investeringer foreslås økt med til sammen 528 mill. i økonomiplanperioden hvorav med 372 mill. i 2024. Ca. 217 mill. av samlet økning gjelder reperiodisering av investeringsmidler fra 2023 til 2024-2026. Videre foreslås det bl.a. avsatt 92 mill. til rehabilitering av vannledninger i Pilestredet, 80 mill. til rehabilitering av gater og vei, ca 69 mill. til flytting av virksomheter over til felles IKT-plattform og 23 mill. til inventar og utstyr i nye sykehjem. I tillegg foreslås det avsatt 37 mill. til prosjektet kollektivprioriteringer. Dette gjelder eiendomsserverv knyttet til å etablere kollektivknutepunkt på Bryn. Bevilgningen finansieres med tilskudd fra staten og momsrefusjon.

Investeringstilskudd til rehabilitering av kirker foreslås økt med 10 mill. årlig. Samlet årlig ramme til rehabilitering av kirker blir etter dette 30 mill. årlig.

Rammen for videreutlån (startlån) foreslås økt med 200 mill. til 2 000 mill. i 2024.

Samlet sett foreslås det følgende endringer i eiendomsforetakenes investeringsbudsjett sammenlignet med Sak 1/2024:

Tilleggsinnstilling bud 2024-2027					
	Endringer fra Sak 1 - mill. kroner				Sum
KF- investeringsbudsjett	2024	2025	2026	2027	2024-2027
Investeringer i anleggsmidler	167	266	872	197	1 501
Finansieringsbehov	167	266	872	197	1 501
Bruk av lån	-140	-223	-733	-165	-1 263
Momsrefusjon	-26	-42	-139	-31	-238
Tilskudd fra bykassen					0
Sum finansiering	-167	-266	-872	-197	-1 501

Investeringene i eiendomsforetakene foreslås økt med til sammen 1 501 mill. i økonomiplanperioden sammenlignet med Sak 1/2024.

Byrådet foreslår en styringsramme for Stovner skole med 600 mill. og en kostnadsramme på 760 mill. Det foreslås avsatt 80 mill. til prosjektet i 2024.

Videre foreslås det avsatt ca. 61 mill. til rehabilitering av verkstedhaller ved Hellerud videregående skole og 45 mill. til felles infrastrukturtiltak på Mortensrud.

Investeringsutgiftene til disse tre prosjektene dekkes av ufordelte avsetninger i Oslobyggs investeringsramme.

Det foreslås også å øke kostnadsrammen for nytt Tøyenbad med flerbrukshall med 79,9 mill. Ny kostnadsramme for prosjektet blir etter dette 2 313,6 mill.

Byrådet foreslår en styringsramme for Økern ungdomsskole med 2,34 mrd. og en kostnadsramme på 2,65 mrd. Det foreslås avsatt 332 mill. til prosjektet i 2024.

Det foreslås å øke kostnadsrammen og styringsrammen for Hartvig Nissen videregående skole til hhv. 1,735 mrd. og 1,658 mrd.

Det foreslås videre å reperiodisere noe av Oslobyggs investeringsramme, dels pga. ny budsjettjusteringssak for hvor det trekkes inn midler og dels en justering av investeringsrammen som ligger i Sak 1/2024.

Samlet budsjett for investeringer i økonomiplanperioden 2024-2027 for Oslo kommune (bykassen + kommunale foretak) er 82,9 mrd. i Sak 1. Inklusiv foreslåtte endringer i Tilleggsinnstillingen er samlet investeringsbudsjett i økonomiplanperioden 84,9 mrd. hvorav 22,9 mrd. i 2024.

HOVEDTALLENE I BUDSJETTFORSLAGET

SENTRALE INNTEKTER

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Rammetilskudd	-638 000	-615 000	-615 000	-615 000
Eiendomsskatt	385 000	385 000	385 000	385 000
Sum sentrale inntekter	-253 000	-230 000	-230 000	-230 000

SKATT OG RAMMETILSKUDD

Frie inntekter

På bakgrunn av ny informasjon er anslaget på de frie inntektene økt sammenliknet med det anslaget i Sak 1/2024. Den nye informasjonen knytter seg i hovedsak til følgende forhold:

- Forslag til statsbudsjett for 2024 som bl.a. inneholder:
  - Endringer i skatteregler
  - Skatteanslag og endring av maksimalsatsen for skattøre
  - Vekst i frie inntekter
  - Endringer i inntektssystemet og oppdaterte kriteriedata
  - Oppgaveendringer, regelendringer mv.
  - Tilskudd til Oslo knyttet til inntektsgarantiordningen
- Skatteinngang pr. 01.11.2023, samt informasjon om de første puljene med skatteoppgjør for 2022

Endringer etter Sak 1/2024

I statsbudsjettet foreslo regjeringen å øke kommunesektorens frie inntekter med 5,6 til 5,9 mrd. fra 2023 til 2024. Veksten er målt fra nivået i revidert nasjonalbudsjett 2023.

I forslag til statsbudsjett for 2024 er det ingen store endringer i skatteregler for 2024 som får betydning for kommunesektorens skatteinntekter.

Skatt og rammetilskudd ble i Sak 1/2024 prisjustert med 4,2 % mens regjeringen i sitt forslag til statsbudsjett har benyttet 4,3 %.

Det er flere endringer i kommunesektorens oppgaver og finansieringen av disse, som har betydning for størrelsen på og fordelingen av frie inntekter.

Skattegrunnlag, skatteinntekter og skattøre

En gjennomgang av skatteinntektene i Oslo gir grunnlag for å øke skatteinntektene i 2023 og parallelt med denne saken sendes det en budsjettjusteringssak for 2023.

For inntektsåret 2024 er skattøren for kommuner foreslått endret fra 11,15 % til 10,95 %,

mens skattøren for fylkeskommuner er foreslått endret fra 2,4 % til 2,35 %. Maksimal skattøre for kommunal formuesskatt er foreslått uendret på 0,7 %.

Prisjustering

Oslo kommune la i Sak 1/2024 til grunn en prisjusteringsfaktor fra 2023 til 2024 (deflator) på 4,2 % for frie inntekter mens deflatoren i statsbudsjettet er 4,3 %. Det betyr at inntektene i 2024-kroner blir ca. 60 mill. høyere enn forutsatt i Sak 1/2024.

Endringer i frie inntekter knyttet til oppgaveendringer mv.

I forslag til statsbudsjett foreslås det en rekke endringer i rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner som følge av endringer i oppgavefordelingen, regelendringer, innlemminger av øremerkede tilskudd mv. Endringene er omtalt på side 175 og 176 i statsbudsjettet for Kommunal- og distriktsdepartementet.

Noen saker har vært kjent tidligere og ligger allerede inne i Sak 1/2024 på inntektssiden, mens andre saker innarbeides nå. I lista fra proposisjonen sammenlignes 2024 med 2023, mens i Oslos budsjett sammenlignes det med hva som allerede er lagt inn i Sak 1/2024 for Oslo kommune.

Den største oppgaveendringen er knyttet til at maksprisen i barnehage ikke prisjusteres fra 1. januar 2024, og reduseres fra 3 000 kroner til 2 000 kroner per måned fra 1. august 2024. Rammetilskuddet til Oslo øker med 218 mill. i 2024 og med 425 mill. i 2025 for å erstatte bortfall av foreldrebetaling.

På bakgrunn av samlede oppgaveendringer økes de frie inntektene til Oslo med 638 mill. i 2024 og 615 mill. for 2025-2027 sammenliknet med Sak 1/2024. Det understrekes at det er knyttet endrede kostnader til de fleste postene.

Inntektsgarantiordningen

Til Sak 1 var det anslått at Oslo kommune ville få en lavere andel av veksten i frie inntekter som dekker demografiske kostnader knyttet til flyktninger, dette på grunn av at Oslo er anmodet om å bosette færre flyktninger enn innbyggertallet skulle tilsi. I statsbudsjettet ser vi at Oslo kommunes andel av beregnet utgiftsbehov har gått ned. På grunn av inntektsgarantiordningen INGAR får Oslo allikevel 230 mill. i 2024 som en delvis kompensasjon for at Oslo har en svakere utvikling i beregnet rammetilskudd enn landet for øvrig. Inntektsgarantiordningen fases ut etter 2024 og er ikke videreført i økonomiplanperioden.

Eiendomsskatt

Byrådet ønsker å avvikle eiendomsskatten på folks hjem i løpet av bystyreperioden, og foreslår i denne saken et kraftfullt skritt i den retning ved å redusere inntektene fra eiendomsskatt med 385 mill. sammenliknet med det som lå inne i Sak 1/2024.

Byrådet foreslår for 2024 å øke bunnfradraget i eiendomsskatten for bolig fra 4 mill. til 4,7 mill. Samtidig foreslår byrådet å sette ned skattesatsen for bolig og fritidsboliger fra 3 promille til 2,8 promille. Samlet gir dette en reduksjon i inntektene fra eiendomsskatt på bolig og fritidsbolig med 315 mill. sammenliknet med Sak 1/2024.

Skattesatsen for næringseiendom for 2024 settes ned fra 3,9 promille i Sak 1/2024 til 3,7 promille. Dette gir en reduksjon i inntekter fra eiendomsskatt på næring med 70 mill. sammenlignet med Sak 1/2024.

Samlet endring i frie inntekter sammenlignet med byrådets budsjettforslag

Samlet innebærer forholdene som er omtalt over at rammetilskuddet økes med 638 mill. i 2024 og 615 mill. i 2025 og utover i økonomiplanperioden. Det foreslås samtidig at eiendomsskatten reduseres med 385 mill. i hvert av årene i økonomiplanperioden.

Størrelsen på de frie inntektene i Sak 1/2024. Mill. 2024-kr:

	2024	2025	2026	2027
800 Skatt på inntekt og formue	46 580	46 680	46 780	46 880
840 Rammetilskudd	12 358	12 405	12 451	12 498
810 Eiendomsskatt	<u>2 480</u>	<u>2 480</u>	<u>2 490</u>	<u>2 500</u>
<i>herav: på bolig</i>	<i>1 135</i>	<i>1 135</i>	<i>1 135</i>	<i>1 135</i>
<i>herav: på næring mv.</i>	<i>1 345</i>	<i>1 345</i>	<i>1 355</i>	<i>1 365</i>
Inntekter til Sak 1/2024	61 418	61 565	61 721	61 878

Størrelsen på de frie inntektene i 2024-2027 i tilleggsinnstillingen. Mill. 2024-kr:

	2024	2025	2026	2027
800 Skatt på inntekt og formue	46 580	46 680	46 780	46 880
840 Rammetilskudd	12 996	13 020	13 066	13 113
810 Eiendomsskatt	<u>2 095</u>	<u>2 095</u>	<u>2 105</u>	<u>2 115</u>
<i>herav: på bolig</i>	<i>820</i>	<i>820</i>	<i>820</i>	<i>820</i>
<i>herav: på næring mv.</i>	<i>1 275</i>	<i>1 275</i>	<i>1 285</i>	<i>1 295</i>
Inntekter til Tilleggsinnstillingen	61 671	61 795	61 951	62 108

Oppsummering av endringene. Mill. 2024-kr:

	2024	2025	2026	2027
800 Skatt på inntekt og formue	0	0	0	0
840 Rammetilskudd	638	615	615	615
810 Eiendomsskatt	<u>-385</u>	-385	-385	-385
<i>herav: på bolig</i>	<i>-315</i>	<i>-315</i>	<i>-315</i>	<i>-315</i>
<i>herav: på næring mv.</i>	<i>-70</i>	<i>-70</i>	<i>-70</i>	<i>-70</i>
Endring i frie inntekter	253	230	230	230

FINANSINNTEKTER OG -UTGIFTER

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Eksterne renteinntekter	-32 000	-37 000	-37 000	-37 000
Konserninterne renteutgifter	-26 900	39 356	76 445	21 600
Konserninterne avdrag på lån	-77 150	120 581	462 110	541 924
Netto finansinntekter/finansutgifter	-136 050	122 937	501 555	526 524
Finansutgifter i tjenesteområdene	0	0	0	0
Totale finansutgifter	-136 050	122 937	501 555	526 524

Netto finansutgifter foreslås redusert med 136 mill. i 2024 og økt med mellom 122 og 526,5 mill. i årene 2025-2027 sammenlignet med Sak 1/2024. Netto finansutgifter øker dels som følge av høyere rentenivå, dels som følge av økte bykasseinvesteringer med lånefinansiering i Tilleggsinnstillingen og dels som følge av nye beregninger av statlige forskriftsbestemte krav til minimumsavdrag på lån. På den annen side foreslås netto finansutgifter redusert noe som følge av ekstra avdrag på lån og økt avsetning til premieavviksfondet for pensjon, som foreslås i ny budsjettjusteringssak for 2023.

Konserninterne renteutgifter

Renteforutsetninger:

	Innskudd/trekk	3 mnd. NIBOR	Lånefondets innlån	10 år SWAP
Tilleggsinnstilling 1	4,85 % / 4,95 %	4,85 %	4,43 %	4,13 %
Sak 1	4,80 % / 4,90 %	4,80 %	4,20 %	3,90 %

Økt låneramme til likviditetsformål i 2024

FIN har ansvar for likviditetsstyringen til Oslo kommune. Det kan være store svingninger i kommunens likviditet både i løpet av en uke og over en periode. Bruken av kortsiktige lån til likviditetsformål eller kassekreditt i kommunens hovedbank DnB er viktige verktøy for å unngå å ta opp langsiktig gjeld for å dekke forbigående likviditetsbehov.

Variasjonen i kommunens likviditet har økt over tid, uten at lånerammen for lån til likviditetsformål nødvendigvis har økt tilsvarende. Dette skyldes blant annet at kommunen har hatt gjeldsvekst de siste årene. Samtidig som at det er flere gjeldsbrevlån og obligasjoner til forfall i et enkelt år er den gjennomsnittlige hovedstolen nesten doblet, hvilket fører til at det forekommer flere og kraftigere svingninger enn før i likviditeten. Lånerammen ble sist økt i 2018 fra 2 mrd. til 3 mrd. og hadde før det vært uendret i lang tid.

Det foreslås å øke lånerammen for lån til likviditetsformål med 1 mrd. til inntil 4 mrd. i 2024.

AVSETNINGER OG ÅRSOPPGJØRSDISPOSISJONER

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2024	2025	2026	2027
Overføring til investering - generell	41 937	179 827	41 625	91 215
Bruk av bundne driftsfond	150	150	150	150
Avsetning til bundne driftsfond	100 000	0	0	-19 979
Bruk av disposisjonsfond	-50 000	0	0	0
Avsetning til disposisjonsfond	435 000	0	0	0
Netto avsetninger	527 087	179 977	41 775	71 386
Netto avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner i tjenesteområdene	0	0	0	0
Totale avsetninger	527 087	179 977	41 775	71 386

Overføring til investering - generell

Overføringer fra drift til investeringer (generell) foreslås i økonomiplanperioden økt med 42 mill. i 2024 og økt med mellom 41 og 180 mill. de tre siste årene i økonomiplanperioden sammenlignet med Sak 1.

Bruk av bundne driftsfond

Bruk av klima- og energifondet reduseres med 0,15 mill. hvert år i økonomiplanperioden som følge av redusert lønns- og prisjustering.

Avsetning til bundne driftsfond

Avsetning Klima- og energifondet

Det har i 2022 og 2023 vært stor pågang fra innbyggere, borettslag og sameier, og bedrifter, som søker om tilskudd til gjennomføring av ulike klima- og energiltak. Den store interessen for fondets tilskuddsordninger er et uttrykk for at befolkning og næringsliv ønsker å gjennomføre tiltak som vil bidra til å redusere klimagassutslipp, redusere energiforbruk og øke lokal energiproduksjon.

Byrådet foreslår å øke fondskapitalen i Klima- og energifondet med 100 mill. i 2024, for å sikre at tilskuddsordningene fortsatt kan bidra til at innbyggere og næringsliv i Oslo er med på omstillingen til å gjøre Oslo til en nullutslippsby i 2030.

Byrådet vil vurdere hvordan rammen for hva det kan gis tilskudd til over Klima- og energifondet med sikte på å kunne tilgodese flere klimatiltak i regi av både privatpersoner og næringsliv.

Avsetning til selvkostfond Vann- og avløp

Avsetning til fondet foreslås redusert med 26,834 mill. i 2027, sammenliknet med Sak 1 2024.

Avsetning til selvkostfond renovasjon

Avsetning til fondet foreslås økt med 6,855 mill. i 2027, sammenliknet med Sak 1 2024.

Bruk av disposisjonsfond

Det foreslås bruk av fond for usikkerhetsavsetning sosialhjelp med 50 mill. for å finansiere økte satser på sosialhjelp i 2024.

Avsetning til disposisjonsfond

Avsetning til fond for tap på lånegarantier

Det foreslås å avsette 60 mill. til fond for tap på lånegarantier, jfr. byrådssak om garanti KFUM.

Avsetning til vintervedlikeholdsfondet

Bruk av vintervedlikeholdsfondet er knyttet til værmessige forhold som er uforutsigbare. Vinterføret er blitt mer utfordrende i takt med klimaendringer og temperaturer som svinger rundt null. Vintrene i Oslo blir våtere og mildere. Det er store variasjoner i temperaturen, og det kommer mer nedbør som regn eller snø på en gang. Dette gjør vinterdriften utfordrende, noe som krever økt ressursbruk enkelte år. I forbindelse med vinteren 2022/2023 var det nødvendig å bruke betydelige midler fra vintervedlikeholdsfondet, og byrådet foreslår å fylle på fondet slik at vinterdriften kan opprettholdes på forsvarlig nivå selv ved krevende værforhold. Det foreslås derfor å øke vintervedlikeholdsfondet med 25 mill.

Avsetning til premieavviksfondet

Det foreslås å øke avsetningen til bykassens premieavviksfond med 350 mill. i 2024. I budsjettjusteringssaken for budsjett 2023, som fremmes parallelt med Tilleggsinnstillingen, foreslås det å øke avsetningen med 650 mill., slik at avsetningen til bykassens premieavviksfond samlet øker med 1 mrd. Dette må ses i lys av at utviklingen i akkumulert premieavvik i økonomiplanperioden 2024-2027 er på et nivå og av et omfang kommunen aldri tidligere har sett. Siden 2014 har det regelmessig vært avsatt midler til premieavviksfondet, men det er ikke gjort lignende disposisjoner for tilveksten i det akkumulerte premieavviket frem mot 2027 og i slutten av ny økonomiplanperiode er akkumulerte premieavvik anslått til å bli 13,2 mrd.

SENTRALE POSTER INVESTERINGSBUDSJETTET

Investeringsinntekter

Finansiering av investeringer sentrale poster - Tilleggsinnstillingen

Beløp i 1000 kr

Kontogruppe (T)	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Bruk av lån	-255 374	33 247	71 615	35 715
Bruk av lån til videreutlån	-200 000	0	0	0
Overføring fra drift	-41 937	-179 827	-41 625	-91 215
Videreutlån	200 000	0	0	0
Totalsum	-297 311	-146 580	29 990	-55 500

Bruk av lån:

Bykassens bruk av lån (kap. 910) i 2024 økes med 255,3 mill. sammenlignet med Sak 1. I 2025-2027 reduseres bykassens låneopptak med mellom 33,2 og 71,6 mill. Dette skyldes i hovedsak økt overføring fra drift til investering.

Overføring fra drift:

Overføring fra drift økes med 41,9 mill. i 2024.

Videreutlån (startlån):

Rammen for videreutlån foreslås økt med 200 mill. til 2 000 mill. i 2024. Det foreslås et tilsvarende økt låneopptak i Husbanken.

RESULTATGRAD OG GJELDSGRAD

RESULTATGRAD

Tall i mill.				
Tilleggsinnstillingen	2024	2025	2026	2027
Netto driftsresultat bykassen	104	-32	-354	-533
Netto driftsresultat KF-ene	-237	-244	-251	-258
Samlet netto driftsresultat Oslo kommune	-133	-276	-605	-791
Resultatgrad Tilleggsinnstillingen	0,2 %	0,3 %	0,7 %	1,0 %
Resultatgrad Sak 1	-0,5 %	0,1 %	0,7 %	0,9 %

Resultatgraden viser netto driftsresultat som andel av driftsinntektene. Netto driftsresultat er driftsinntekter minus driftsutgifter og netto finansutgifter.

Sammenlignet med Sak 1/2024 er resultatgraden forbedret. I 2024 er det en forbedring på 0,7-prosentpoeng. Dette skyldes i hovedsak at avsetninger til fond i 2024 øker med 535 mill. hvorav bl.a. 350 mill. til premieavviksfondet for pensjon og 100 mill. til Klima- og energifondet. Det vises for øvrig til omtale av resultatgraden i Sak 1/2024.

GJELDSGRAD

Gjeldsgraden viser brutto lånegjeld som andel av driftsinntektene.

I Sak 1/2024 var beregnet gjeldsgrad anslått til 71 % i 2024, økende til 84 % i 2027.

Øk.plan 2024-2027	2024	2025	2026	2027
Tilleggsinnstillingen:				
Gjeldsgrad	69 %	76 %	81 %	84 %
Sum lånegjeld - mrd. kr	55,4	63	70,5	76,5

I Tilleggsinnstillingen er beregnet gjeldsgrad anslått til 69 % i 2024, økende til 84 % i 2027. Endringen skyldes dels økte investeringer, dels ekstra avdrag på lån samt at driftsinntektene

er noe høyere enn i Sak 1.

Det vises for øvrig til omtale av gjeldsgraden i Sak 1/2024.

LÅNEFONDET

Lånefondets investeringsbudsjett for 2024 endres til følgende:

Tall i mill.		
Lånefondets investeringsbudsjett		2024
Art		
520-529	Utlån	16 306,5
	Sum interne utlån	16 306,5
910-919	Bruk av lån	16 306,5
	Sum bruk av lån	16 306,5

De interne utlånene endres til følgende:

Tall i mill.	
Utlån fra lånefondet	2024
Utlån til Bykassen	10 053,4
Utlån til Oslobygg KF	5 746,1
Utlån til Boligbygg Oslo KF	507,0
Sum utlån	16 306,5

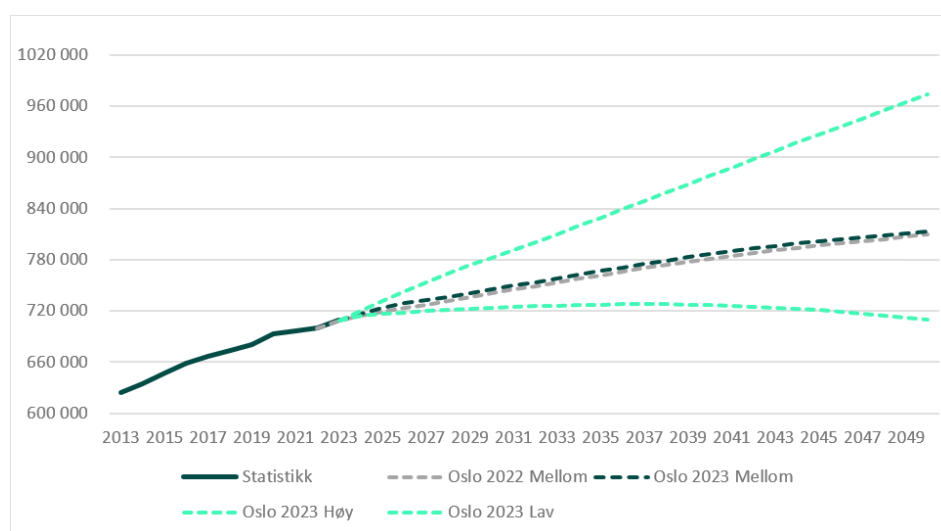
FELLES FOR ALLE VIRKSOMHETER

BEFOLKNINGSFRAMSKRIVING

Nye befolkningsframskrivninger for Oslo ble publisert i Oslo kommunes statistikkbank 3. oktober 2023.

Per 1. januar 2023 hadde Oslo kommune 709 037 innbyggere. Gitt forutsetningene i årets framskriving vil befolkningen vokse med over 100 000 fram mot 2050, til i underkant av 813 000. Årets befolkningsframskriving gir en vekst på litt under 15 prosent, fra 2023 til 2050.

Figur: Folkemengden i Oslo, statistikk 2013-2023, framskrevet 2023-2050 i tre alternativer: mellom, lav og høy

Etter en periode med kraftig fallende befolkningsvekst gjennom pandemiårene, 2020 og 2021, snudde trenden brått, og befolkningsveksten økte kraftig gjennom 2022. En nedgang i antall fødte, ble veiet opp av økt innvandring og lavere utflytting til andre kommuner. I løpet av 2022 økte folkemengden i Oslo med totalt 9 210 innbyggere.

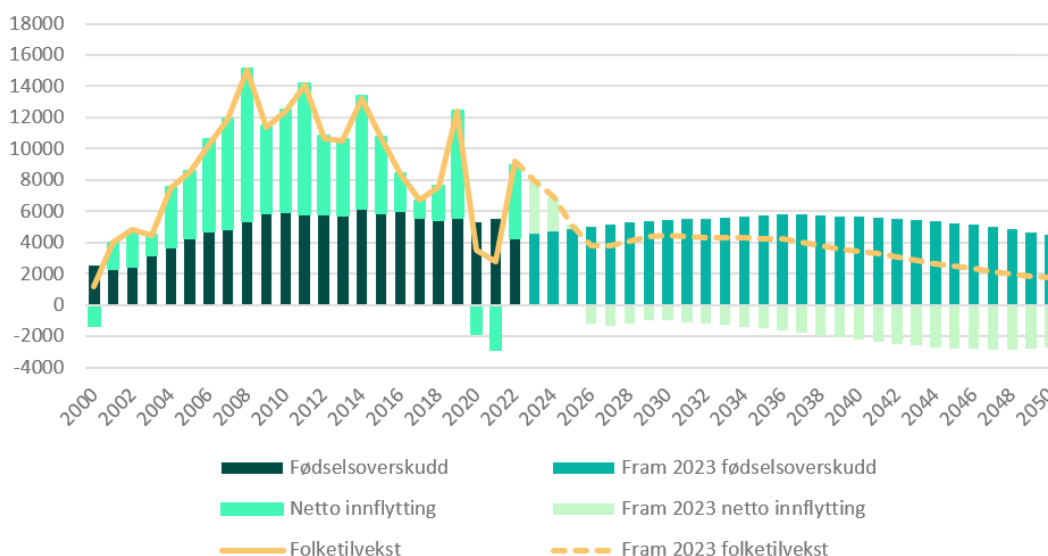
Sett i et lengre perspektiv har Oslo hatt høy befolkningsvekst etter årtusenskiftet, med en vekst på over 180 000 innbyggere de siste 20 årene. Den årlige befolkningsveksten nådde et toppunkt i 2008 og har etter dette variert i størrelse fra år til år, men langtidstrenden har vært fallende.

Det forventes fortsatt befolkningsvekst i Oslo i årene som kommer. Befolkningsveksten i årets framskriving er høyest de første årene i perioden, bl.a. som følge av forventet innvandring fra Ukraina, men faller fra snaut 8 000 i 2023, til like under 2 000 når vi nærmer oss 2050. Gjennomsnittlig befolkningsvekst i framskrivingsperioden (2023-2050) er på 3 800 personer i året. Dette tilsier at det forventes en lavere veksttakt fram mot 2050 enn hva som har vært tilfellet etter årtusenskiftet og fram til i dag, hvor befolkningsveksten, i gjennomsnitt, har vært på over 8 500 personer per år.

Forventningen om en avtagende befolkningsvekst fram mot 2050 skyldes flere forhold. En aldrende befolkning nasjonalt vil føre til lavere netto innflytting til Oslo på sikt, gitt at dagens flyttemønster videreføres. Frukthbarheten var i 2022 rekordlav og gjennomsnittsalderen for fødende var høyere enn noen gang. Framskrivningen forutsetter en svak økning i frukthbarheten

fra dagens nivå, men flater ut på et nivå som er lavt sammenlignet med tidligere års fruktbarhet. I tillegg er forventet innvandring i framskrivingen lavere enn innvandringen i årene vi har lagt bak oss. Innvandringsanslaget er i tråd med SSBs anslag om avtagende innvandring til Norge, et anslag som må sies å være forbundet med stor usikkerhet.

Figur: Årlig befolkningsvekst, statistikk 2000-2022, framskrevet 2023-2050, mellomalternativet.

Gitt forutsetningene i framskrivingen forventes det en nedgang i antall barn i alderen 0-5 år og 6-12 år fram mot 2025. Framskrivningen anslår at det i 2025 vil bli om lag 2 400 flere eldre i aldersgruppen 80-89 år enn det var 1. januar 2023. Gruppen 90 år og eldre forventes å være omtrent på samme størrelse som i dag. Den forventede økningen i de eldste aldersgruppene vil skyte fart fra 2026 når det første store etterkrigskullet, født 1946, blir 80 år.

Tabell: Folkemengde etter alder (2022) og framskrevet folkemengde etter alder (mellomalternativet)

	2023	2025	2030	2035	2040	2050	Endring 2023-2050	%-vis endring 2023 2050
0-5 år	46 349	45 361	46 412	49 760	52 376	51 668	5 319	11 %
6-12 år	50 678	49 308	45 727	44 783	47 897	51 667	989	2 %
13-15 år	21 557	21 871	20 963	19 586	18 673	21 122	-435	-2 %
16-18 år	20 365	21 963	22 273	20 847	19 485	21 037	672	3 %
19-34 år	204 862	208 808	210 544	211 249	208 883	190 147	-14 715	-7 %
35-49 år	158 296	162 311	167 433	169 600	167 456	165 133	6 837	4 %
50-66 år	126 019	129 843	137 306	144 556	152 060	163 849	37 830	30 %
67-79 år	58 809	60 202	63 413	70 547	78 631	92 486	33 677	57 %
80-89 år	17 326	19 681	26 334	29 574	32 250	42 923	25 597	148 %
90+ år	4 776	4 559	4 721	6 262	8 873	12 599	7 823	164 %
I alt	709 037	723 905	745 126	766 765	786 583	812 630	103 593	15 %

En framskriving bygger på historien og den atferden vi kan lese ut av statistikk. I Oslo kommunes befolkningsframskriving legges det til grunn en rekke forutsetninger om bl.a. utvikling i inn- og utflytting, fruktbarhet, dødelighet og boligbygging, som alle kan vise seg å bli annerledes i virkeligheten enn forutsatt i framskrivingen.

Hovedlinjene i de demografiske forutsetningene i årets framskriving er som i fjor, men det er gjort enkelte justeringer. Av størst betydning for de første årene i framskrivingsperioden, er økt innvandring som følge av at det stadig kommer ukrainske flyktninger til Norge, og et noe lavere anslag for antall fødte enn i fjorårets framskriving. Sistnevnte skyldes en faktisk nedgang i fruktbarheten, observert i 2022 og første halvår 2023.

EGENANDEL FOR TIDLIGPENSJONERING

Virksomheter med mer enn 50 ansatte betaler egenandel for førtidspensjonister (AFP 62-64 år). Ordningen med egenandeler for tidligpensjonering ble innført i 2005. I samsvar med innarbeidet praksis varslet byrådet i Sak 1/2024 at dette ville bli innarbeidet i Tilleggsinnstillingen.

I Sak 1/2024 er det forutsatt en årlig pensjons kostnadssats på 20,3 %. Alle virksomheter med over 50 ansatte får i Tilleggsinnstillingen redusert kostnadssatsen til 19,3 %.

Virksomhetene fikk i Sak 1/2024 kun videreført sine individuelle rammer til å dekke AFP 62-64 fra 2023. Bydelenes samlede ramme i 2024 når det gjelder førtidspensjonister er 104,2 mill., hvilket er 7,7 mill. mer enn det som var innarbeidet i Sak 1/2024. For etatene er tilsvarende beløp 104,2 mill., hvilket er 8,5 mill. mer enn det som var innarbeidet i Sak 1/2024. Samlet øker kompensert beløp til bydelene og etatene relatert til AFP-ordningen med 16,2 mill. Økningen har sammenheng med at kompensasjonsbeløpet er G-regulert med 6,41 %.

Det vises til vedlegg 6 for nærmere detaljer om ordningen og hvordan beløpene fordeler seg på de enkelte virksomhetene. Den samlede styrkingen av rammen til bydelene og virksomhetene, som totalt utgjør 16,2 mill., dekkes av avsatte midler på kap. 193 Avsetning pensjon. Fordelingen per bydel fremgår også av vedlegg 6.

PRIS- OG LØNNSJUSTERING I TILLEGGSINNSTILLINGEN

I byrådets forslag til budsjett 2024, økonomiplan 2024-2027, Sak1/2024, ble det lagt til grunn en forventet kommunal deflator på 4,2 %.

Innarbeidet pris- og lønnsvekst i 2024 ble korrigert for høyere vekst i 2023 enn forutsatt i vedtatt budsjett for 2023. I vedtatt budsjett for 2023 var det forutsatt en lønnsvekst på 4,2 % og prisvekst på 3,2 %. Forventet vekst for 2023, innarbeidet i Sak1/2024 var en lønnsvekst på 5,4 % og prisvekst på 5,2 %.

Følgende vekst til budsjettet ble forutsatt og innarbeidet til Sak1/2024:

Tabell: Forventet vekst i budsjett 2024 innarbeidet i Sak1/2024, i prosent

	Kommunale lønnsutgifter	Kommunale driftsutgifter for øvrig	Kommunal deflator
Forventet vekst i 2024	4,80 %	3,50 %	4,20 %
Avvik kompensasjon i 2023	1,20 %	2,00 %	1,60 %
Korrigert forventet vekst i Sak 1 2024	6,00 %	5,50 %	5,80 %

Kommunal deflator for 2022-2023 ble i Sak 1/2024 satt til 5,3 %, mens den i statsbudsjettet ble satt til 4,5 %, altså 0,8 prosentpoeng lavere enn den Oslo hadde benyttet. Prisvekst på kommunale driftsutgifter for 2022-2023 ble i Sak 1/2024 forventet til 5,3 %, mens i statsbudsjettet ble den satt til 3,2 % som er lik prisveksten i vedtatt budsjett for 2023.

Korrigert for ny forventet vekst i 2024 og for endret vekst i 2023 legges følgende korrigert forventet vekst til grunn for budsjett 2024:

Tabell: Korrigert forventet vekst 2024 innarbeidet etter statsbudsjettet, i prosent

	Kommunale lønnsutgifter	Kommunale driftsutgifter for øvrig	Kommunal deflator	Konsum-prisindeksen (KPI)	Kommunale inntekter	85 % lønnsandel
Forventet vekst i 2024, etter statsbudsjettet	4,90 %	3,40 %	4,30 %	3,80 %	4,30 %	4,68 %
For lav kompensasjon i 2023	1,20 %	0,00 %	0,80 %	3,00 %	-	1,02 %
Korrigert forventet vekst i 2024 TI	6,10 %	3,40 %	5,10 %	6,80 %	4,30 %	5,70 %
Innarbeidet i Sak 1/2024	6,00 %	5,50 %	5,80 %	6,20 %	4,20 %	5,93 %
Endring fra Sak 1/2024	0,10 pp	-2,10 pp	-0,70 pp	0,60 pp	0,10 pp	-0,230 pp

Det er forslått innarbeidet effekten av forventet pris- og lønnsvekst i 2023 og 2024 fra statsbudsjettet 2024 utgjør for kommunens virksomheter. Samlet må virksomhetenes og bydelenes rammer nedjusteres med 262,7 mill. i 2024, hvorav ca. 28,6 mill. gjelder VAR-sektor. Beløpet fordeler seg slik pr. avdeling (beløp i tusen):

Sektor	Øk. plan 2024	Øk. plan 2025	Øk. plan 2026	Øk. plan 2027
Bydelene (HEI, AIS og OVK)	-60 061	-60 061	-60 061	-60 061
Helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	-17 819	-17 819	-17 819	-17 819
Arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	-13 414	-13 414	-13 414	-13 414
Oppvekst og kunnskap (OVK)	-39 977	-39 977	-39 977	-39 977
Byutvikling (BYU)	-3 297	-3 297	-3 297	-3 297
Miljø og samferdsel (MOS)	-49 308	-49 308	-49 308	-49 308
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	-28 582	-28 582	-28 582	-28 582
Næring og eierskap (NOE)	120	120	120	120
Kultur, idrett og frivillighet (KIF)	-23 992	-23 992	-23 992	-23 992
Byrådsleders kontor (BLK)	-1 682	-1 682	-1 682	-1 682
Finans (FIN)	-1 579	-1 579	-1 579	-1 579
Bystyrets organer (BYS)	-1 009	-1 009	-1 009	-1 009
Sum	-262 708	-262 708	-262 708	-262 708

KOMMUNENS TJENESTEOMRÅDER

BYDELENE (HEI, AIS OG OVK)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
303	Bydelene - avsetninger barn og unge (OVK)	Barnehjernevernet	-4 237	-4 237	-4 237	-4 237
303	Bydelene - avsetninger barn og unge (OVK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-180	-180	-180	-180
Sum 303			-4 417	-4 417	-4 417	-4 417
305	Bydelene - etablering av nye barnehager (OVK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-137	-137	-137	-137
305	Bydelene - etablering av nye barnehager (OVK)	Midlertidig paviljong for Karlstua barnehage	11 000	3 000	3 000	3 000
Sum 305			10 863	2 863	2 863	2 863
306	Bydelene - diverse barnehagetiltak (OVK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-425	-425	-425	-425
Sum 306			-425	-425	-425	-425
307	Bydelene - avsetning arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	Arbeid til alle - Program for inkluderende rekruttering (PIR), overføring av midler til tiltak	-5 585	-5 585	-5 585	-5 585
307	Bydelene - avsetning arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	Flyktninger årgang 2	-28 693	0	0	0
307	Bydelene - avsetning arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	Flyktninger årgang 3	-29 342	0	0	0
307	Bydelene - avsetning arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	Korrigerings lønns- og prisjustering	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
307	Bydelene - avsetning arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-379	-379	-379	-379
307	Bydelene - avsetning arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	Oppdatert integreringstilskudd år 2- 5	-24 522	0	0	0
307	Bydelene - avsetning arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	Ruskonsulent ung - teknisk korrigerings	-30	0	0	0
307	Bydelene - avsetning arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	TT-ordningen - overføring av midler til oppfølging av TT ordningen i AIS	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Sum 307			-129 751	-47 164	-47 164	-47 164
308	Bydelene - avsetning helse, eldre, og innbyggertjeneste r (HEI)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-154	-154	-154	-154
308	Bydelene - avsetning helse, eldre, og innbyggertjeneste r (HEI)	Oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt - utredning (kap. 308)	2 500	0	0	0
308	Bydelene - avsetning helse, eldre, og innbyggertjeneste r (HEI)	Samhandlingsmidler/Kompetansebro en (Helseetaten og kap. 308)	950	950	950	950
308	Bydelene - avsetning helse, eldre, og innbyggertjeneste r (HEI)	Styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten (Kap. 308)	4 400	4 400	4 400	4 400
308	Bydelene - avsetning helse, eldre, og innbyggertjeneste r (HEI)	Terapitilbud i basseng (kap. 308/Bydel Sagene)	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900
308	Bydelene - avsetning helse, eldre, og innbyggertjeneste r (HEI)	Tåsenhjemmet – ikke krav om heltid (kap. 308)	-5 000	-14 000	-14 000	-14 000
Sum 308			796	-10 704	-10 704	-10 704

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Delvis rammefinansiering av Barne- og familieetatens institusjonsplasser - uttrekk fra bydelsrammen (F02B)	9 800	9 800	9 800	9 800
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Endring egenandel AFP	7 711	7 711	7 711	7 711
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Helsestasjon for kjønns- og seksualitetsmangfold (videreføre stilling)	1 300	1 300	1 300	1 300
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Justering av husleietildeling for kommunale barnehager (F02A)	-2 935	-2 935	-2 935	-2 935
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Korrigere lønns- og prisjustering	40 000	40 000	40 000	40 000
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-58 786	-58 786	-58 786	-58 786
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	LIS1 Leger i bydelene	0	0	0	0
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Oppdatert integreringstilskudd år 2-5	24 522	0	0	0
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Psykisk helse (FO3)	5 750	7 500	11 500	11 500
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Redusert maksimalpris i familiebarnehager (FO2A)	3 902	7 268	7 268	7 268
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Redusert maksimalpris i ordinære barnehager (FO2A)	196 200	372 000	372 000	372 000
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Redusert pensjonspåslag for enkeltstående private barnehager (FO2A)	-8 900	-8 900	-8 900	-8 900
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Redusert realvekst i tilskudd til private barnehager (FO2A)	-18 600	-18 600	-18 600	-18 600
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Reduserte utgifter TT-ordningen og samordning Rosa busser	-10 000	-10 000	0	0
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Ruskonsulent ung i bydelene	3 780	5 000	5 000	5 000
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Skolehelsetjeneste	22 000	44 000	44 000	44 000
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten (F02C)	0	0	0	0
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Terapitilbud i basseng (kap. 308/Bydel Sagene)	1 900	1 900	1 900	1 900
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	TT-ordning - økte utgifter og økt aktivitet	33 000	15 000	0	0
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Økt kapitaltilskudd til private barnehager (FO2A)	16 374	16 374	16 374	16 374
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Økt ramme sosialhjelp, jfr. forlik med SV på Stortinget	55 000	55 000	55 000	55 000
A01	Ufordelte midler for sektor - HEIB	Økte utgifter økonomisk sosialhjelp	45 000	45 000	0	0
Sum A01			367 018	528 632	482 632	482 632
Totalsu m			244 084	468 785	422 785	422 785

Barnehjernevernet

Midler til Barnehjernernevernet reduseres årlig med drøyt 4,2 mill. Midlene omdisponeres til andre tiltak, som arbeider for å sikre rettssikkerhet for barn og unge, kompetanse hos ansatte i kommunen og ivareta samhandling.

Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå

Det vises til omtale i kapittel om lønns- og prisjustering under Felles for alle virksomheter.

Midlertidig paviljong for Karlstua barnehage

Det foreslås å innarbeide midler til en midlertidig paviljong for Karlstua barnehage som ble totalskadd i brann i april i år.

Det foreslås å innarbeide 11 mill. i 2024 og 3 mill. i påfølgende år i økonomiplanperioden.

Flyktninger årgang 2

Det innarbeides 28,693 mill. på kap. 200 for bosetting av 1 500 flyktninger i 2023. Kap. 307 reduseres tilsvarende.

Flyktninger årgang 3

Det innarbeides 29,342 mill. på kap. 200 for bosetting av 2 004 flyktninger i 2022. Kap. 307 reduseres tilsvarende.

Korrigerer lønns- og prisjustering

Teknisk korrigerings av prisjustering mellom bydelskapitler.

Oppdatert integreringstilskudd år 2-5

Som følge av økte tilskuddssatser fra staten og justering av antall bosatte i år 2-5 foreslås det at det innarbeides 24,5 mill. på kap. A01.

Ruskonsulent ung - teknisk korrigerings

Avsatte midler til ruskonsulent ung i bydelene avrundes. Kap. 307 reduseres tilsvarende med 30 000 kr.

TT-ordningen - overføring av midler til oppfølging av TT ordningen i AIS

AIS er fra 2023 tillagt ansvar for TT-ordningen. Dette området er komplekst, og det har vært betydelige utfordringer knyttet til tilbudet. Ordningen krever oppmerksomhet og tett oppfølging slik at ressursene utnyttes effektivt og brukerne blir tilfredse med de tjenestene som blir gitt.

For å følge opp TT-ordningen opprettes det en fast stilling i byrådsavdelingen. Stillingen opprettes med finansiering fra kap. 307 Bydelene - avsetninger arbeid, integrering og sosiale tjenester. Det overføres 1,2 mill. fra kap. 307 til kap. 120.

Oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt - utredning (kap. 308)

For å sikre bedre og mer likeverdige tjenester til innbyggerne er det nødvendig med en gjennomgang av oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt.

Utredningsarbeidet vil også omfatte BPA-ordningen og etablering av sentral bestillerenhet for BPA. Det foreslås å sette av midler til ressurser i byrådsavdelingen, til frikjøp av nødvendig kompetanse fra andre virksomheter i kommunen, samt midler for å sikre medvirkning. Midlene øremerkes og settes av på kap. 308. Et eventuelt fremtidig budsjettbehov fremmes i senere budsjettprosesser.

Samhandlingsmidler/Kompetansebroen (Helseetaten og kap. 308)

Oslo kommune og Helse Sør-Øst har sammen finansiert Helsefellesskapet Oslo med tilførsel av 3 mill. årlig hver. Fra 2023 er finansieringsordningen endret og det foretas derfor en teknisk

justering av hvor avsatte samhandlingsmidler til bruk i Helsefellesskapet i Oslo bør være forankret. Midlene flyttes fra Helsetaten til HEI. Resterende avsetning på 1,25 mill. finansierer ett årsverk knyttet til lokal redaksjon av Kompetansebroen.

Styrking av helsestasjons- og skolehelsetjenesten (Kap. 308)

Det settes av 4,4 mill. som en øremerket bevilgning til helsestasjon- og skolehelsetjenesten på kap. 308. Styrking av skolehelsetjenesten er prioritert, og behovet i skolene vil bli kartlagt. Midlene fordeles til bydelene, som har ansvar for skolehelsetjenesten, etter kartleggingen

Terapitilbud i basseng (kap. 308/Bydel Sagene)

Prøveprosjektet med terapibasseng ved Sagene bad blir gjort permanent fra 2024, og Bydel Sagene tilføres 1,9 mill. fra avsetningen på kap. 308 for å drifte tilbudet. Tilbudet er byomfattende.

Tåsenhjemmet – ikke krav om heltid (kap. 308)

I Sak 1 er det satt av midler til å åpne Tåsenhjemmet med bare hele, faste stillinger. Denne føringen oppheves, og avsatte midler til å dekke merutgift ved heltid omdisponeres til andre formål.

Delvis rammefinansiering av Barne- og familieetatens institusjonsplasser - uttrekk fra bydelsrammen (F02B)

Byrådet foreslo i Sak 1 å innføre delvis rammefinansiering av Barne- og familieetatens omsorgs- og behandlingstilbud. Tiltaket ville medført lavere pris for bydelene, og beregnet besparelse på 9,8 mill. ble trukket ut av bydelsrammen og overført til BFE.

Byrådet foreslår i Tilleggsinnstillingen å trekke forslaget, som følge av manglende statlig finansiering av barnevernet. Delvis rammefinansiering av barnevernet er et tiltak byrådet støtter. Regjeringen har styrket det statlige barnevernet med 640 mill. uten at Oslo er tildelt tilsvarende midler. Byrådet forutsetter at Stortinget retter opp dette slik at også institusjonsbarnevernet i Oslo mottar sin rettmessige del og vil komme tilbake til bystyret om dette.

Flere foster- og beredskapshjem i barnevernet

Byrådet vil jobbe for å rekruttere flere foster- og beredskapshjem. Lønns- og arbeidsvilkår er et viktig bidrag i dette arbeidet. Kommunal retningslinje for godtgjørelse av oppdragstakere i barnevernet, innebærer at bydelene skal følge Bufdirs anbefalte satser for økonomisk godtgjøring, og er et bidrag til det. Byrådet vil følge utviklingen på dette feltet tett. Byrådet vil komme tilbake til dette i revidert budsjett for 2024.

Helsestasjon for kjønns- og seksualitetsmangfold (videreføre stilling)

Stilling ved helsestasjon for kjønn og seksualitet i Bydel Grünerløkka, som ble opprettet som et engangstiltak i 2023, gjøres varig fra 2024.

Justering av husleietildeling for kommunale barnehager (F02A)

Bydelene får en særskilt tildeling for å dekke husleieutgifter i kommunale barnehager. Tildelingen for 2024 i Sak 1, inkluderte midler for en midlertidig barnehage i Bydel Gamle Oslo hvor leieforholdet er avsluttet i 2023. Tildelingen reduseres derfor med om lag 2,9 mill.

LIS1 Leger i bydelene

Bydelene mottar en særskilt tildeling for LIS1-leger. Kommunal tildeling til LIS1 med ekstra statlig tilskudd er kr 53 000. Bydelen St. Hanshaugen har fått tilskudd til to LIS1 som tilhører Bydel Frogner. Den særskilte tildelingen i bydelsrammen justeres derfor ved å flytte kr 106 000 fra Bydel St. Hanshaugen til Bydel Frogner.

Oppdatert integreringstilskudd år 2-5

Som følge av økte tilskuddssatser fra staten og justering av antall bosatte i år 2-5 foreslås det at det innarbeides 24,5 mill. på kap. A01.

Psykisk helse (FO3)

Bydelene tilføres midler for å styrke satsingen på psykisk helse. Bevilgningen skal sikre at alle bydeler gir tilbud om Rask psykisk helsehjelp (RPH) fra aldersgruppen 16 år. Midlene fordeles etter helse- og omsorgsnøkkelen.

Redusert maksimalpris i familiebarnehager (FO2A)

Maksimalprisen for en barnehageplass er i statsbudsjettet for 2024 foreslått redusert fra kr 3 000 per måned til kr 2 000 per måned fra 01.08.2024. Fra 01.01.2024 til 01.08.2024 videreføres maksimalprisen nominelt. Prisreduksjonen medfører behov for å øke den særskilte tildelingen til bydelene for tilskudd til private familiebarnehager med ca. 3,9 mill. i 2024 og om lag 7,3 mill. fra 2025.

Redusert maksimalpris i ordinære barnehager (FO2A)

Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2024 å redusere maksimalprisen for foreldrebetalingen i barnehage fra kr 3 000 per måned til kr 2 000 per måned fra 01.08.2024. Fram til 01.08.2024 blir maksimalprisen videreført på samme nominelle nivå. Bydelene kompenseres med 196,2 mill. i 2024 og 372,0 mill. fra 2025.

Redusert pensjonspåslag for enkeltstående private barnehager (FO2A)

Pensjonspåslaget for enkeltstående private barnehager skal reduseres fra 11 % til 10 % fra 01.01.2024, som følge av regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024. Endringen medfører en reduksjon i bydelsrammen med 8,9 mill. fra 2024.

Redusert realvekst i tilskudd til private barnehager (FO2A)

Bydelsrammen reduseres med 18,6 mill. som følge av at realøkning i tilskudd til private barnehager for 2024 er lavere enn antatt i Sak 1/2024.

Reduserte utgifter TT-ordningen og samordning Rosa busser

Det forventes å oppnå innsparinger gjennom å samordne administrasjonen av TT-ordningen med Rosa busser. I økonomiplanen er det derfor innarbeidet en besparelse på 10 mill. i 2024 og 2025 for disse to ordningene sett under ett.

Ruskonsulent ung i bydelene

Byrådet foreslår å styrke innsatsen for å nå og følge opp unge og unge voksne som står i fare for å utvikle rusproblemer. Bydelene som jfr. Helhetlig russtatistikk 2022 melder om flere enn 100 meldinger til barnevernet knyttet til rus får tilskudd til å ansette ytterligere én ruskonsulent ung. Det gis en særskilt tildeling til bydelene Østensjø, Bjerke, Frogner, Gamle Oslo, Grorud, Grünerløkka, Nordstrand, Sagene, Søndre Nordstrand tilsvarende 9 mnd. virkning i 2024 (1.april) og med helårsvirkning fra 2025. Midlene gjøres øremerket.

Skolehelsetjeneste

Det settes av 22 mill. i 2024 og 44 mill. årlig fra 2025 til å styrke skolehelsetjenesten i ungdomsskolen og i videregående skoler. Dette gir 44 flere årsverk i tjenesten. Midlene kan benyttes både til å ansette flere helsesykepleiere og til å tilsette andre yrkesgrupper der det er hensiktsmessig, som for eksempel psykologer, sosionomer og sosialagenter som jobber målrettet med å styrke sosial kompetanse og livsmestring for elevene. Midlene fordeles til bydelene som en særskilt tildeling, basert på elevtall i henholdsvis videregående skole og på ungdomstrinnet.

TT-ordning - økte utgifter og økt aktivitet

I sak om budsjettjustering 2023 foreslås det å kompensere bydelene med 33 mill. for å dekke merutgifter i TT-tjenesten utover hva bydelene er kompensert i budsjettet. I økonomiplan 2024-2027 videreføres kompensasjonen med 33 mill. i 2024 og 15 mill. i 2025. Fra og med 2026 forutsettes det budsjettmessig balanse som en følge av kostnadsreduserende tiltak.

Økt kapitaltilskudd til private barnehager (FO2A)

Kunnskapsdepartementet har fastsatt nye satser for kapitaltilskudd til private barnehager for 2024 som innebærer økte utgifter for bydelene. Den særskilte tildelingen for kapitaltilskudd til private barnehager økes derfor med om lag 16,4 mill.

Økt ramme sosialhjelp, jfr. forlik med SV på Stortinget

Kompensasjon til bydelene for justering av satser i veiledende norm for økonomisk sosialhjelp fra 1.1.2024.

HELSE, ELDRE OG INNBYGGERTJENESTER - BYOMF. (HEI)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
121	Oslo Origo (HEI)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-799	-799	-799	-799
Sum						
121			-799	-799	-799	-799
313	Sykehjemsetaten (HEI)	Driftsfølgevirksomhet pasientvarsling og digitalt tilsyn langtidshjem	0	3 300	3 300	3 300
313	Sykehjemsetaten (HEI)	Endring egenandel AFP	2 099	2 099	2 099	2 099
313	Sykehjemsetaten (HEI)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-367	-367	-367	-367
313	Sykehjemsetaten (HEI)	Matverter langtidshjem (Sykehjemsetaten)	3 000	6 000	6 000	6 000
Sum						
313			4 732	11 032	11 032	11 032
314	Helseetaten (HEI)	Samhandlingsmidler/Kompetansebrøen (Helseetaten og kap. 308)	-950	-950	-950	-950
314	Helseetaten (HEI)	Avviklingskostnader skolemat (Helseetaten)	5 000	0	0	0
314	Helseetaten (HEI)	Endring egenandel AFP	724	724	724	724
314	Helseetaten (HEI)	Fastlegetjenesten i ny legevakt (Helseetaten)	3 500	3 500	3 500	3 500
314	Helseetaten (HEI)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-11 570	-11 570	-11 570	-11 570
314	Helseetaten (HEI)	Overføring forvaltning av Gat til UKE (Helseetaten)	-15 200	-15 200	-15 200	-15 200
314	Helseetaten (HEI)	Sentrumstilbudet – overgangstilbud døgnåpen legevaktfunksjon for sårbare grupper i sentrum (kap. 372)	9 000	0	0	0
314	Helseetaten (HEI)	Skolemat – oppheve øremerking og overføre til Utdanningsetaten (Helseetaten)	-144 900	-144 900	-144 900	-144 900
314	Helseetaten (HEI)	Økte rettigheter tannhelsebehandling (Helseetaten)	-3 400	-3 400	-3 400	-3 400
Sum						
314			-157 796	-171 796	-171 796	-171 796
316	Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (HEI)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-35	-35	-35	-35
Sum						
316			-35	-35	-35	-35

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
317	Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (HEI)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-4 094	-4 094	-4 094	-4 094
Sum 317			-4 094	-4 094	-4 094	-4 094
372	Byomf. - avsetn. helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	Bruker- og pårørendeundersøkelser (kap. 372)	4 000	2 000	2 000	2 000
372	Byomf. - avsetn. helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	Kommunal betalingsplikt for drift og vedlikehold av nasjonale e-helseløsninger (kap. 372)	9 200	9 200	9 200	9 200
372	Byomf. - avsetn. helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-930	-930	-930	-930
372	Byomf. - avsetn. helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	Kvinnehelsehus - utredning	2 000	0	0	0
372	Byomf. - avsetn. helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	Nye sykehjemsprosjekter (KVU) og konkurranseutsetting (kap. 372)	5 000	0	0	0
372	Byomf. - avsetn. helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	Tilskudd SiO (psykisk helse)	1 100	1 100	1 100	1 100
Sum 372			20 370	11 370	11 370	11 370
374	Prosjekteringsmidler helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-24	-24	-24	-24
Sum 374			-24	-24	-24	-24
Totalsu m			-137 646	-154 346	-154 346	-154 346

Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå

Det vises til omtale i kapittel om lønns- og prisjustering under Felles for alle virksomheter.

Driftsfølgevirkning pasientvarsling og digitalt tilsyn langtidshjem

Det settes av til sammen 3,3 mill. i driftsfølgevirkning fra 2025 som følge av investering i pasientvarsling og digitalt tilsyn langtidshjem. Se omtale under investeringer.

Matverter langtidshjem (Sykehjemsetaten)

For å sikre bedre oppgavedeling, slik at helsepersonell får mer tid til behandling av pasienter, samt sikre beboerne et bedre mattilbud, tilføres Sykehjemsetaten midler til innføring av matverter på ett utvalgt kommunalt langtidshjem. Oppgavene matvertene vil ha er å legge til rette for gode mat- og måltidsopplevelser, slutttilberedning av mat, tilberedning av enkle

retter, bestille mat, bidra til bærekraftige måltider, holde orden på lager og redusere matsvinn. Matverten vil også ha enkle serviceoppgaver på rom og i fellesområder.

Bevilgningen dekker følgeforskning som skal gi kunnskap om effekt av tiltaket, og grunnlag for å vurdere om det bør innføres på alle langtidshjem.

Samhandlingsmidler/Kompetansebroen (Helseetaten og kap. 308)

Oslo kommune og HSØ har sammen finansiert Helsefellesskap Oslo med tilførsel av 3 mill. årlig hver. Fra 2023 er finansieringsordningen endret og det foretas derfor en teknisk justering av hvor avsatte samhandlingsmidler til bruk i Helsefellesskap Oslo bør være forankret. Midlene flyttes fra Helseetaten til HEI. Resterende avsetning på 1,25 mill. finansierer ett årsverk knyttet til lokal redaksjon av Kompetansebroen.

Avviklingskostnader skolemat (Helseetaten)

Helseetaten har faglig- og budsjettmessig ansvar for skolemat. Det vil ta noe tid å avvikle avtaler/kontrakter, samt at ansattes rettigheter må ivaretas.

Fastlegetjenesten i ny legevakt (Helseetaten)

Dagens to legevakter slås sammen til en når den nye legevakten står ferdig på Aker. Ny avtale med Legeforeningen om fastlegenes deltakelse i legevakt inkluderer overgang til fast honorar i ny legevakt. Dette medfører et årlig merbehov i Helseetaten på 3,5 mill.

Overføring forvaltning av Gat til UKE (Helseetaten)

I Sak 1/er det omtalt at forvaltning av Gat overføres fra Helseetaten til Utviklings- og kompetanseetaten. Budsjett for forvaltning av Gat, 15,2 mill., overføres fra Helseetaten til Utviklings- og kompetanseetaten som følge av dette.

Sentrumstilbudet – overgangstilbud døgnåpen legevaktfunksjon for sårbare grupper i sentrum (kap. 372)

Bystyret har vedtatt å styrke bemanningen ved sentrumstilbudet slik at helsepersonell ikke skal måtte jobbe alene ved oppstart av tilbudet. Tilbudet skal ha tilstedeværende lege og driftes fullt ut forsvarlig både overfor pasienter og arbeidstakere. Merbehov i 2024 som følge av vedtaket er beregnet til 9 mill.

Skolemat – oppheve øremerking og overføre til Utdanningsetaten (Helseetaten)

I sak 1/2024 er det satt av 144,9 mill. årlig til skolemat i ungdomsskolen og i videregående skoler. Midlene er øremerket til formålet. Byrådet foreslår å oppheve øremerkingen fra 2024 og at midlene disponeres til økt grunnfinansiering av grunnskolene, styrking av skolehelsetjenesten og til å dekke avviklingskostnader i Helseetaten knyttet til skolematsatsingen. Den enkelte skole kan selv vurdere om midlene skal benyttes til å tilby skolemat til elevene på sin skole eller om midlene skal benyttes til andre formål.. Det vises til omtale under Utdanningsetaten.

Økte rettigheter tannhelsebehandling (Helseetaten)

I forliket på Stortinget om revidert nasjonalbudsjett 2023 var det enighet om økt satsing på tannhelsebehandling for pasienter med psykiske helseplager. Kommunen fikk dette finansiert med økte frie inntekter hvor kommunens andel ble beregnet til 3,4 mill. årlig. På bakgrunn av dette ble Helseetatens budsjett i Sak 1/2024 økt med 3,4 mill. årlig i økonomiplanperioden. I ettertid viser dette seg å være en engangsbevilgning i 2023 som ikke videreføres. På bakgrunn av dette reduseres Helseetatens budsjett med 3,4 mill. årlig.

Bruker- og pårørendeundersøkelser (kap. 372)

Det settes av midler til å gjennomføre flere og hyppigere bruker- og pårørendeundersøkelser i langtidshjem, helsehus og i hjemmetjenesten. Midlene fordeles til Helseetaten (for hjemmetjenesten) og Sykehjemsetaten (for helsehus og langtidshjem) når omfang av

undersøkelsene er kjent. Tjenestene er ulike med tanke på antall, brukergruppe, kompleksitet og variasjon samt gjennomstrømming.

Kommunal betalingsplikt for drift og vedlikehold av nasjonale e-helseløsninger (kap. 372)

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt forslag til endringer i forskrift om standarder og nasjonale e-helseløsninger på høring. Departementet foreslår endringer i beløpene som kommunene skal betale for de nasjonale e-helseløsningene. For Oslo vil den foreslåtte endringen medføre en merutgift på 9,2 mill. varig fra 2024. Dekning for dette settes av på kap. 372.

Kvinnehelsehus - utredning

Det settes av 2 mill. til å utrede etablering av et kvinnehelsehus. Det er mangel på kommunale tilbud rettet mot kvinners helseutfordringer og et godt helsetilbud omfatter også rett til informasjon om og tilgang på prevensjon, abort, familieplanlegging og gjennomføring av svangerskap. Etablering av et kvinnehelsehus skal fortrinnsvis skje gjennom offentlig-privat samarbeid. Det er nødvendig å utrede tilbudets faglige innhold, kompetanse og finansiering før etablering.

Nye sykehjemsprosjekter (KVU) og konkurranseutsetting (kap. 372)

Det settes av midler i 2024 for å gjennomføre konkurranseutsetting av sykehjem, og for å utarbeide konseptvalgsutredning (KVU) for nye boformer for eldre, herunder demenslandsby og andre spesialplasser. Ulike boformer som Omsorg+ og lokale omsorgsboliger for personer med kognitiv svikt, vil være en del av utredningen. Midlene øremerkes og kan overføres. Arbeidet skal både sikre erstatning av eksisterende sykehjem som ikke oppfyller dagens krav og en tilvekst. Eksisterende avviklede sykehjemstomter, andre tomter, drift og anskaffelsesform vil være en del av KVU-arbeidet.

Tilskudd SiO (psykisk helse)

I budsjett 2023 ble det gitt en engangsbevilgning på 1,1 mill. i tilskudd til Studentsamskipnaden i Oslo – psykisk helsehjelp. I Sak 1/2024 ble midlene foreslått trukket ut av rammen fra 2024. I tråd med byrådserklæringen ønsker byrådet å støtte SiOs tilbud om psykisk helsehjelp til studenter, og foreslår derfor å sette av 1,1 mill. som en varig, øremerket bevilgning på kap. 372 til utbetaling av tilskudd til Studentsamskipnaden i Oslo – psykisk helsehjelp.

ENDRINGER INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring investering

Beløp i 1000 kr

Kapittel (kode)	Hovedprosjekt	Hovedprosjekt (T)	Art (T)	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
313	124012	Utskifting av pasientvarslingssystem	Nybygg	23 200	0	0	0
313	124013	Innføre digitalt tilsyn i langtidshjem	Nybygg	9 600	0	0	0
313	124012	Utskifting av pasientvarslingssystem	Kompensasjon for merverdiavgift	-4 640	0	0	0
313	124013	Innføre digitalt tilsyn i langtidshjem	Kompensasjon for merverdiavgift	-1 920	0	0	0
Sum 313				26 240	0	0	0
Totalsum				26 240	0	0	0

Utskifting av pasientvarslingssystem

Det settes av 23,2 mill. i investeringsmidler i 2024, og 2,3 mill. i driftsfølggevirkning fra 2025, til innføring av pasientvarslingssystem i to langtidshjem. Dette vil gi bedre varsling, oversikt og mulighet til å prioritere for ansatte. I tillegg gir det bedre trygghet, enklere oppfølging og økt ro for pasienter.

Innføre digitalt tilsyn i langtidshjem

Det settes av 9,6 mill. i investeringsmidler i 2024 og 0,96 mill. i driftsfølggevirkning fra 2025 til innføring av digitalt tilsyn i to langtidshjem. Dette sikrer økt pasientsikkerhet og kvalitet, samt bedre oversikt og mulighet til prioritering for ansatte. Uten digitalt tilsyn må sykehjemmenes beboere sjekkes fysisk om nettene. Dette fører ofte til at de våkner og bidrar til uro på avdelingen.

ØVRIGE ENDRINGER

Endring fra Sak 1/2024 i priser for institusjonsplass i Sykehjemsetaten som følge av endring i lønns- og prisutvikling:

2024 Priser institusjonsplasser	
	Pris 2024
Langtidsplasser	
Ordinær langtidsplass	1 089 415
Skjermet plass demenssykdom	1 089 415
Forsterket, skjermet plass demenssykdom	1 089 415
Ekstra forsterket, skjermet plass demenssykdom	1 089 415
Forsterket plass - MRSA	1 089 415
Forsterket plass - rusavhengighet	1 089 415
Ekstra forsterket plass - rusavhengighet	1 089 415
Andre typer plasser	
Avklaringsplass helsehus 1) 2)	1 013 156
Skjermet plass demenssykdom helsehus 1) 2)	1 013 156
Rullerende/ avlastning 1) 2)	1 013 156
Rehabiliteringsplass helsehus 1) 2)	1 013 156
Forsterket plass - lindrende behandling	958 685
Aldershjemsplass	729 908
Dagsenterplass - ordinær	152 518
Dagsenterplass - rehab	152 518
Dagsenterplass - demens	152 518

1) Bydelene forhåndsbestiller et bestemt antall korttidsplasser "en bloc" med mulighet for å justere antallet plasser hvert halvår. Kjøp av plasser utover dette gis et prispåslag på 10 %.

2) For opphold som sammenhengende varer mer enn 40 døgn gis et prispåslag på 10 % pr. døgn etter dette tidspunktet.

Øremerket bevilgninger - endringer fra Sak 1/2024

Endringene medfører følgende tabeller for øremerkede midler:

Øremerkede kommunale midler kap. 308

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
	Funksjonsområde 1 Administrasjon og fellestjenester (FO1)	
230802	Oppfølging av - og prosjekter i bydelene	2 500
230803	Utviklingstiltak bydelene	2 500
230804	Digitalisering	7 000
	Oppgavefordeling utredning	2 500
	Funksjonsområde 3 Helse og omsorg (FO3)	
230808	Folkehelsetiltak	6 450
230810	Ruter aldersvennlig transport	39 000
230811	Trygg og mangfoldig eldreomsorg	3 000
230812	Heltidskultur	7 000
230816	Terapibad, drift	3 100
	Helsetasjon og skolehelsetjeneste	4 400

Øremerkede midler kap. 313

Type tildeling	Beløp i 1000 kr
Sentral ressurspool	4 230

Øremerkede midler kap 314

Type tildeling Kap 314)	Beløp i 1000 kr
Styrking av tannhelsetjenesten	85 900
Styrking av legevaktssentralen	19 700
Spesialistutdanning - kommunalt ansatte leger i etater og bydeler	20 700
Kompetansemidler (kommunale)	5 500

Øremerkede midler kap 372

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
237202	Tilskudd til livssyns- og trossamfunn	5 400
237203	Trygg og mangfoldig eldreomsorg	2 500
237204	Utviklingstiltak	1 728
237207	Forsterkede plasser i sykehjem	12 000
237208	Kommunal betalingsplikt for drift og vedlikehold av nasjonale e-helseløsninger	54 200
237212	Døgnapent tilbud med legevaktfunksjon for sårbare grupper i sentrum	16 000
	Bruker- og pårørende undersøkelser	4 000
	SiO Helse - psykisk helse	1 100
	Nye sykehjemsprosjekter (KVU) og konkurranseutsetting	5 000
	Kvinnehelsehus - utredning	2 000

Endret tiltak i måltallstabell

Endringer fra Sak 1/2024. Følgende utgår:

- Etablere Tåsenhjemmet med bare hele stillinger (Sykehjemsetaten, mål 1)
- Samarbeide med Utdanningsetaten om innføring av gratis skolemåltid i ungdomsskolen (Helseetaten, mål 4)
- Følge opp nye føringer om tannbehandling for pasienter med psykiske helseplager i inntil seks måneder etter at pasienten er utskrevet, friskmeldt eller overført til FACT (Helseetaten, mål 4)

ARBEID, INTEGRERING OG SOSIALE TJENESTER (AIS)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
250	Fagskoleopplæring (AIS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	0	0	0	0
250	Fagskoleopplæring (AIS)	Rammereduksjon Fagskoleopplæring (kap. 250)	0	0	94	405
Sum 250			0	0	94	405
294	Voksenopplæring (AIS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-3 178	-3 178	-3 178	-3 178
294	Voksenopplæring (AIS)	Redusert rammekutt VO	0	2 900	2 900	2 900
Sum 294			-3 178	-278	-278	-278
315	Velferdsetaten (AIS)	Bakhagen Prindsen åpen hele året	4 000	4 000	0	0
315	Velferdsetaten (AIS)	Endring egenandel AFP	58	58	58	58
315	Velferdsetaten (AIS)	EXIN etableres som et varig tilbud	2 000	2 000	2 000	2 000
315	Velferdsetaten (AIS)	Helhetlig handlingsplan rus	3 000	0	0	0
315	Velferdsetaten (AIS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-6 144	-6 144	-6 144	-6 144
315	Velferdsetaten (AIS)	Program for inkluderende rekruttering (PIR) - overføring av midler til tiltak	5 585	5 585	5 585	5 585
315	Velferdsetaten (AIS)	Rekrutteringsordningen for mennesker med funksjonsnedsettelse - overføring av midler (VEL)	2 500	2 500	2 500	2 500
Sum 315			10 999	7 999	3 999	3 999
319	Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging og arbeid (AIS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	871	871	871	871
319	Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging og arbeid (AIS)	Tilskuddsordningen bedriftsintern opplæring	-8 131	-8 131	-8 131	-8 131
Sum 319			-7 260	-7 260	-7 260	-7 260
350	Trygdeordninger (AIS)	Rammereduksjon Trygdeordninger (kap. 350)	0	0	0	1

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Sum 350			0	0	0	1
362	Kriminalitetsforebygging blant ungdom (AIS)	Korrigerer av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-232	-232	-232	-232
362	Kriminalitetsforebygging blant ungdom (AIS)	Ungdomsoppfølging og kriminalitetsforebygging ungdom	4 000	4 000	4 000	4 000
Sum 362			3 768	3 768	3 768	3 768
371	Byomf. - arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	Korrigerer av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-277	-277	-277	-277
371	Byomf. - arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	Leie til eie - avslutning av prosjekt	-5 000	-5 000	0	0
371	Byomf. - arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	Rekrutteringsordning for mennesker med funksjonsnedsettelse (371)	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Sum 371			-7 777	-7 777	-2 777	-2 777
375	Prosjekteringsmidler arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	Korrigerer av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-43	-43	-43	-43
Sum 375			-43	-43	-43	-43
384	Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (AIS)	Korrigerer av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-282	-282	-282	-282
Sum 384			-282	-282	-282	-282
417	Tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker (TT-transport) (AIS)	Korrigerer av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-349	-349	-349	-349
Sum 417			-349	-349	-349	-349
428	Bostøtte og boligtilskudd (AIS)	Korrigerer av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-3 780	-3 780	-3 780	-3 780
428	Bostøtte og boligtilskudd (AIS)	Styrking av Oslobostøtta	0	50 000	50 000	50 000
Sum 428			-3 780	46 220	46 220	46 220
Totalsu m			-7 902	41 998	43 092	43 404

Korrigerende av lønns- og prisomregning til 2024-nivå

Det vises til omtale i kapittel om lønns- og prisjustering under Felles for alle virksomheter.

Redusert rammekutt VO

Byrådet foreslår å redusere generell rammereduksjon lagt på UDEs kapittel med 100 mill. fra 2025, Voksenopplæringens andel utgjør 2,9 mill.

Bakhagen Prindsen åpen hele året

Bakhagen ved Prindsen mottakssenter har de siste årene holdt åpen i sommerhalvåret som en del av mottakstilbudet. Bakhagen er et trygt værested og en nylig gjennomført brukerundersøkelse viser gode erfaringer for brukergruppen. Byrådet setter av midler til å prøve ut at bakhagen ved Prindsen mottakssenter er åpen hele året. Det avsettes 4 mill. i 2024 og 2025, i alt 8 mill. Midlene gjøres øremerket.

EXIN etableres som et varig tilbud

Oslo er og skal være en trygg by å bo og vokse opp i. De siste års avdekking av kriminelle nettverk og økning i kriminalitetsstatistikken vitner likevel om en bekymrende utvikling. Som en del av en større satsning på kriminalitetsforebyggende arbeid styrker derfor byrådet den målrettede innsatsen for å bekjempe ungdomskriminalitet, blant annet gjennom etableringen av EXIN som et varig tilbud. EXIN er et tiltak som retter seg mot unge voksne mellom 18-30 år som ønsker en vei ut av kriminalitet, kriminelle nettverk og gjenger hvor Kriminalomsorgen og Oslo politidistrikt er viktige samarbeidspartnere. Byrådet foreslår å etablere EXIN Oslo på varig basis for å hjelpe unge som ønsker en vei ut av kriminalitet. Midlene gjøres øremerket.

Helhetlig handlingsplan rus

Byrådet vil at Oslo kommune skal være ledende i arbeidet med en human, fordomsfri og kunnskapsbasert ruspolitikk. Byrådet ønsker å prioritere både forebygging og et verdig tilbud til mennesker som sliter med rus. Derfor varsler vi igangsettelse av en helhetlig handlingsplan for rusfeltet og setter av 3 mill. til dette formålet. Midlene gjøres øremerket.

Tilskuddsordningen bedriftsintern opplæring

Tilskuddsordningen bedriftsintern opplæring ble overført fra staten til fylkene fra 1.januar 2020 og ble betydelig styrket under koronapandemien. Tilskuddsordningen skulle bidra til at bedrifter med store omstillingsbehov skulle kunne gi kompetanseheving til sine ansatte, og at de skulle unngå å helt eller delvis permittere eller si opp medarbeidere. I en tid med stabil lav ledighet, og fortsatt høy etterspørsel etter arbeidskraft, erfarer Velferdsetaten og byrådet at behovet for ordningen er mindre enn tidligere. Tilskuddordningen foreslås avvirket.

Ungdomsoppfølging og kriminalitetsforebygging ungdom

God oppfølging av personer som har havnet i et kriminalitetsspor er en viktig del av det brede kriminalitetsforebyggende arbeidet. Byrådet vil derfor styrke kommunens kapasitet og kompetanse på tiltak som kan inngå i ungdomsstraff og ungdomsoppfølging. Det er særlig aktuelt å styrke tiltak for å møte voldelig adferd, skadelig seksuell adferd, i tillegg til psykisk helse og rus. Et målrettet og tilpasset innhold i straffereaksjon skal støtte ungdommen til et liv uten kriminalitet. Ungdomsstraff og ungdomsoppfølging er straffereaksjoner spesielt tilpasset ungdom med et oppfølgingsbehov. Det er Konfliktrådet som har overordnet ansvar for gjennomføringen av reaksjonene.

Byrådet setter av 4 mill. årlig fra 2024. Disse midlene kommer i tillegg til en omdisponering av 1,5 millioner i tilskuddsmidler til kriminalitetsforebyggende arbeid. Midlene gjøres øremerket.

Leie til eie - avslutning av prosjekt

Bystyret vedtok i sak 48/2021 Vedtaket om utkastelse av familie – Sak til behandling ved møtets slutt – Bystyrets møte 17.02.2021 at *Bystyret ber byrådet igangsette forsøk som lar beboere i kommunale boliger få kjøpe boligen gjennom leie-til-eie eller lignende.*

I budsjettet for 2023 er det satt av i alt 15 mill. til et treårig prosjekt med leie til eie for kommunale leietakere. Gjennom prosjektets første faser er det identifisert flere risikoer både for målgruppen og kommunen. Disse risikofaktorene har blitt forverret med grunn i renteøkning og press på boligmarkedet. Byrådet vurderer at kommunen i en tid med stigende priser og usikker økonomisk utvikling ikke bør gå videre med prosjektet. Prosjektet avsluttes.

Omfordeling fra tilskuddordning til tiltak for likestilling og kvinnefrigjøring til kriminalitetsforebyggende tiltak

Byrådet foreslår å omfordele 1,5 mill. fra tilskuddsrammen for tiltak til likestilling og kvinnefrigjøring til tilskudd til kriminalitetsforebyggende tiltak i regi av frivillige og ideelle organisasjoner.

Kap.	Tilskuddsordning	Vedtak 2022	Vedtak 2023	Forslag 2024
319	Tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner på helse- og sosialområdet	144 141	153 241	147 724
319	Tilskudd til integrerings- og mangfoldstiltak	16 303	18 913	20 857
319	Tilskudd til akuttovernatting og sanitærbud for tilreisende bostedsløse	6 437	6 983	7 416
319	Tilskudd til tiltak for likestilling og kvinnefrigjøring	5 040	5 468	4 307
319	Tilskudd til krim. forebyggende tiltak i regi av frivillige og ideelle org.	3 276	3 554	5 274
319	Tilskudd til bedriftsintern opplæring (BIO)	7 056	7 656	-
		182 253	195 815	185 578

ØVRIGE ENDRINGER

428 Bostøtte og boligtilskudd

Tabellen som vises i Sak 1, tilskuddordninger, erstattes med tabell:

Tabell: Tilskuddsordninger (tall i tusen)

Kap. nr.	Tilskuddsordning	Vedtak 2022	Vedtak 2023	Forslag 2024
428	Tilskudd til etablering i bolig	81 000	85 400	90 300
428	Tilskudd til tilpassing av bolig	8 000	8 400	9 000
428	Tilskudd til tilgjengelighetstiltak	5 000	5 300	5 600
Sum		94 000	99 100	104 900

Tabellen som vises i Sak 1, øremerkede kommunale midler, erstattes med tabell:

Tabell: Øremerkede kommunale midler (tall i tusen)

		Beløp i 1 000
24280130	Tilskudd til etablering i bolig	90 300
24280100	Tilskudd til tilpassing av bolig	9 000
24280150	Tilskudd til tilgjengelighetstiltak	5 600

OPPVEKST OG KUNNSKAP (OVK)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
200	Utdanningsetaten (OVK)	Flyktninger årgang 2	28 693	0	0	0
200	Utdanningsetaten (OVK)	Flyktninger årgang 3	29 342	0	0	0
200	Utdanningsetaten (OVK)	Endring egenandel AFP	2 588	2 588	2 588	2 588
200	Utdanningsetaten (OVK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-2 681	-2 681	-2 681	-2 681
200	Utdanningsetaten (OVK)	Redusert rammekutt for skole	0	2 800	2 800	2 800
Sum 200			57 942	2 707	2 707	2 707
203	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (OVK)	Demografikompensasjon PPT	1 000	1 700	1 800	1 900
203	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (OVK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-375	-375	-375	-375
203	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (OVK)	Redusert rammekutt for skole	0	1 500	1 500	1 500
Sum 203			625	2 825	2 925	3 025
208	Avsetning husleier skoler (OVK)	Justering av kap. 208 - Avsetning husleier skole	6 500	6 000	5 000	-10 100
208	Avsetning husleier skoler (OVK)	Økt husleie skolebygg	0	0	0	200 000
Sum 208			6 500	6 000	5 000	189 900
210	Grunnskolen (OVK)	Demografikompensasjon grunnskole	18 100	26 800	27 800	25 600
210	Grunnskolen (OVK)	Gevinster ved nytt prøvegjennomføringssystem i skolen	-700	-700	-700	-700
210	Grunnskolen (OVK)	Kompensasjon for endringer i ny opplæringslov med økonomiske konsekvenser	5 200	5 200	5 200	5 200
210	Grunnskolen (OVK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-20 357	-20 357	-20 357	-20 357
210	Grunnskolen (OVK)	Redusert rammekutt for skole	0	64 700	64 700	64 700
210	Grunnskolen (OVK)	Økt grunnfinansiering i grunnskolen	105 400	105 400	105 400	105 400
210	Grunnskolen (OVK)	Økt kontaktlærertid, ihht. ny arbeidsavtale i skolen	9 800	9 800	9 800	9 800
Sum 210			117 443	190 843	191 843	189 643

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
211	Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (OVK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-5 481	-5 481	-5 481	-5 481
211	Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (OVK)	Redusert rammekutt for skole	0	4 900	4 900	4 900
Sum 211			-5 481	-581	-581	-581
230	Videregående skoler (OVK)	Demografisk kompensasjon videregående opplæring	26 500	48 400	53 000	55 000
230	Videregående skoler (OVK)	Kompensasjon for endringer i ny opplæringslov med økonomiske konsekvenser	22 700	22 700	22 700	22 700
230	Videregående skoler (OVK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-6 178	-6 178	-6 178	-6 178
230	Videregående skoler (OVK)	Redusert rammekutt for skole	0	21 900	21 900	21 900
230	Videregående skoler (OVK)	Økt kontaktlærertid, ihht. ny arbeidsavtale i skolen	6 100	6 100	6 100	6 100
Sum 230			49 122	92 922	97 522	99 522
231	Fagopplæring (OVK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-3 030	-3 030	-3 030	-3 030
231	Fagopplæring (OVK)	Manglende prisjustering av lærlingtilskuddet	-5 900	-5 900	-5 900	-5 900
231	Fagopplæring (OVK)	Redusert rammekutt for skole	0	1 300	1 300	1 300
Sum 231			-8 930	-7 630	-7 630	-7 630
360	Barne- og familieetaten (OVK)	Delvis rammefinansiering av Barne- og familieetatens institusjonsplasser	-28 700	-28 700	-28 700	-28 700
360	Barne- og familieetaten (OVK)	Endring egenandel AFP	203	203	203	203
360	Barne- og familieetaten (OVK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-1 875	-1 875	-1 875	-1 875
Sum 360			-30 372	-30 372	-30 372	-30 372
Totalsu m			186 849	256 714	261 414	446 214

Flyktninger årgang 2

Det innarbeides 28,693 mill. på kap. 200 for bosetting av 1 500 flyktninger i 2023. Kap. 307 reduseres tilsvarende.

Flyktninger årgang 3

Det innarbeides 29,342 mill. på kap. 200 for bosetting av 2 004 flyktninger i 2022. Kap. 307 reduseres tilsvarende.

Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå

Det vises til omtale i kapittel om lønns- og prisjustering under Felles for alle virksomheter.

Redusert rammekutt for skole

Byrådet foreslår å styrke skoleøkonomien gjennom å redusere rammekutt med 100 mill. fra 2025. Midlene er fordelt med 97,1 mill. årlig på Utdanningsetatens kapitler 200-231 og 2,9 mill. årlig på kapittel 294 Voksenopplæringen.

Demografikompensasjon PPT

I Sak 1/2024 ble det lagt til grunn et uendret elevtall fra budsjettåret 2023 til 2024, og demografikompensasjon ble redusert med 0,1 mill. i 2025, 0,2 mill. i 2026 og 2 mill. i 2027 ut fra faktiske folketall per 01.01.2023 og oppdatert beregning av gjennomsnittskostnad per elev.

Basert på faktiske elevtall fra 01.10.2023 og nye befolkningsframskrivninger fra oktober 2023 er det anslått at elevtallet vil øke med 46 fra 2023 til 2024. I Tilleggsinnstillingen foreslås det at demografikompensasjonen for PPT i 2024 økes med 1 mill. sammenlignet med Sak 1/2024.

Totalt er det innarbeidet en økning på 1 mill. i 2024, 1,6 mill. i hhv. 2025 og 2026, og en reduksjon på 0,1 mill. i 2027, til demografikompensasjon for PPT.

Justering av kap. 208 - Avsetning husleier skole

Sentralt avsetningskapittel 208 Avsetning husleier skoler er justert i tråd med kjente konsekvensjusteringer, og som følge av at Mortensrud skole er forsinket til 2028 på grunn av at detaljregulering av skoletomten og de kommunale tomtene for sykehjem og idrett har tatt lenger tid enn planlagt, og det nå er berammet nytt offentlig ettersyn.

Økt husleie skolebygg

Avsetningen til husleie for fremtidige skolebygg økes med 200 mill. i 2027, som følge av høye investeringskostnader på flere skoleprosjekter.

Demografikompensasjon grunnskole

I Sak 1/2024 ble det lagt til grunn en nedgang i elevtallet fra budsjettåret 2023 til 2024 på 497 elever. Det ble innarbeidet redusert demografikompensasjon med 4,1 mill. i 2024, 10,7 mill. i 2025, 17,5 mill. i 2026 og 101,8 mill. i 2027 basert på oppdaterte befolkningstall per 01.01.2023 og nye satser.

Basert på faktiske elevtall fra 01.10.2023 og nye befolkningsframskrivninger fra oktober 2023 er det til Tilleggsinnstillingen anslått en nedgang i elevtallet fra 2023 til 2024 med 344 elever. Demografikompensasjonen for elever i grunnskolen i 2024 økes derfor med 18,1 mill. sammenlignet med Sak 1/2024.

Totalt er det innarbeidet en økning på 14 mill. i 2024, 16,1 mill. i 2025, 10,3 mill. i 2026 og en reduksjon på 76,2 mill. i 2027, til demografikompensasjon i grunnskolen.

Gevinster ved nytt prøvegjennomføringssystem i skolen

Det foreslås å redusere kap. 210 Grunnskolen med 0,7 mill. som følge av forventede gevinster ved innføring av nytt prøvegjennomføringssystem i skolen.

Kompensasjon for endringer i ny opplæringslov med økonomiske konsekvenser

Regjeringen har i statsbudsjettet for 2024 lagt inn kompensasjon til kommunene for endringer i ny opplæringslov som har økonomiske konsekvenser. Endringene er særlig knyttet til fullføringsreformen, som skal bidra til at flere fullfører videregående opplæring. Blant annet vil det fra høsten 2024 bli innført en rett til yrkesfaglig rekvalifisering som gir alle med studie- eller yrkeskompetanse sjansen til å ta et nytt fagbrev. Byrådet foreslår at kompensasjonen tildeles Utdanningsetaten. Kap. 210 Grunnskolen økes med 5,2 mill. og kap. 230 Videregående skoler økes med 22,7 mill.

Økt grunnfinansiering i grunnskolen

Byrådet foreslår 105,4 mill. årlig i økonomiplanperioden til å styrke skolenes grunnfinansiering. Alle grunnskoler vil dermed få økt tildeling, og fordelingen vil følge ressursfordelingsmodellen. Skolene kan selv disponere midlene slik de finner det hensiktsmessig for sin skole. Det innebærer at skoler som selv ønsker det kan bruke midlene til å gi et tilbud om skolemat, selv om den byomfattende skolematordningen avsluttes. Dersom skolene har kostnader knyttet til avviklingen av den byomfattende skolematordningen, forutsettes disse dekket av Utdanningsetaten gjennom reduserte administrative kostnader.

Økt kontaktlærertid, ihht. ny arbeidsavtale i skolen

Bystyret har vedtatt at byrådet bes sikre full finansiering av Økt kontaktlærertid, ihht. ny arbeidsavtale i skolen (verbalvedtak K59 fra budsjett 2023), som oppfølging av justert arbeidstidsavtale mellom lærerorganisasjonene og KS i 2022. Ny avtale om nedslag for kontaktlærere er iverksatt fra 01.08.2023. Basert på elevtall per 01.10.2023 og årsverkstall fra HR-systemet, er det beregnet at kostnadene er høyere enn det som er lagt til grunn i budsjettet for 2023 og økonomiplanen for 2024-2027.

Midler til økt kontaktlærertid for grunnskolen økes med 9,8 mill. årlig, og økt kontaktlærertid for videregående skole med 6,1 mill. årlig i økonomiplanperioden. Den totale endringen er på 15,9 mill. årlig.

Demografikompensasjon videregående opplæring

I Sak 1/2024 ble det lagt til grunn en vekst i elevtallet fra budsjettåret 2023 til 2024 på 474 elever. Det ble innarbeidet 3 mill. i 2024, 5,5 mill. i 2025, 7,5 mill. i 2026 og 25,6 mill. i 2027 i økt demografikompensasjon ut fra oppdaterte befolkningstall per 01.01.2023 og gjennomsnittskostnad per elev.

Basert på faktiske elevtall fra 01.10.2023 og nye befolkningsframskrivninger fra oktober 2023 er det anslått en økning i elevtallet fra 2023 til 2024 med 664 elever. I Tilleggsinnstillingen foreslås det at demografikompensasjonen for elever i videregående skole i 2024 øker, som en følge av ovennevnte forhold med 26,5 mill. sammenlignet med Sak 1/2024.

Totalt er det innarbeidet en økning på 29,5 mill. i 2024, 53,9 mill. i 2025, 60,5 mill. i 2026 og 80,6 mill. i 2027, til demografikompensasjon videregående opplæring.

Manglende prisjustering av lærlingtilskuddet

Kap. 231 Fagopplæring reduseres med 5,9 mill. som følge av at det statlige lærlingtilskuddet ikke blir prisjustert fullt ut i 2024.

Delvis rammefinansiering av Barne- og familieetatens institusjonsplasser

Byrådet foreslo i Sak 1 å innføre delvis rammefinansiering av Barne- og familieetatens omsorgs- og behandlingsinstitusjoner. Etatens ramme ble økt med 28,7 mill. for å finansiere tiltaket.

Byrådet foreslår i Tilleggsinnstillingen å trekke forslaget, som følge av manglende statlig finansiering av barnevernet. Delvis rammefinansiering av barnevernet er et tiltak byrådet støtter. Regjeringen har styrket det statlige barnevernet med 640 mill. uten at Oslo er tildelt tilsvarende midler. Byrådet forutsetter at Stortinget retter opp dette slik at også institusjonsbarnevernet i Oslo mottar sin rettmessige del og vil komme tilbake til bystyret om dette.

Flere foster- og beredskapshjem i barnevernet

Byrådet vil jobbe for å rekruttere flere foster- og beredskapshjem. Lønns- og arbeidsvilkår er et viktig bidrag i dette arbeidet. Kommunal retningslinje for godtgjørelse av oppdragstakere i barnevernet, innebærer at bydelene skal følge Bufdirs anbefalte satser for økonomisk godtgjøring, og er et bidrag til det. Byrådet vil følge utviklingen på dette feltet tett. Byrådet vil komme tilbake til dette i revidert budsjett for 2024.

BYUTVIKLING (BYU)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	Endring egenandel AFP	15	15	15	15
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	Kommunal boligpolitikk	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-2 157	-2 157	-2 157	-2 157
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	Overføring til Filipstad infrastruktur	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	Økt innsats for å sikre kommunale arealbehov og utløse ønsket bolig- og byutvikling	-4 000	-4 000	-4 000	0
Sum 400			-23 142	-23 142	-23 142	-19 142
405	Filipstad infrastruktur	Overføring fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten	13 500	13 500	13 500	13 500
Sum 405			13 500	13 500	13 500	13 500
520	Byantikvaren (BYU)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-16	-16	-16	-16
520	Byantikvaren (BYU)	Tilskudd til verneverdige bygg	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum 520			984	984	984	984
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	Endring egenandel AFP	353	353	353	353
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	Gebyrinntekter - innsendte planer	14 000	0	0	0
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-1 124	-1 124	-1 124	-1 124
Sum 609			13 229	-771	-771	-771
Totalsu m			4 571	-9 429	-9 429	-5 429

Kommunal boligpolitikk

Byrådet foreslår å redusere årlig bevilgning til kommunal boligpolitikk med 2,0 mill., fra 4,0 mill. til 2,0 mill. Tiltak kan evt. gjennomføres innenfor de ordinære budsjetttrammene.

Korrigerende av lønns- og prisomregning til 2024-nivå

Det vises til omtale i kapittel om lønns- og prisjustering under Felles for alle virksomheter.

Overføring til Filipstad infrastruktur

Det etableres egen etat for å koordinere utbygging på Filipstad. Kap. 400 Eiendoms- og byfornyelsesetaten reduseres med 15 mill. Av dette overføres 13,5 mill. til kap. 405 Filipstad Infrastruktur, og 1,5 mill. til kap. 120 Byråd/Byrådsavdelingene.

Økt innsats for å sikre kommunale arealbehov og utløse ønsket bolig- og byutvikling

Det var i Sak 1/2024 lagt inn forslag om å sette av 4 mill. over tre år til «Økt innsats for å sikre kommunale arealbehov og utløse ønsket bolig- og byutvikling». Byrådet foreslår at denne satsningen tas innenfor de ordinære budsjetttrammene, og foreslår derfor å ta ut midlene som var innarbeidet i Sak 1/2024.

Overføring fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten

Det etableres egen etat for å koordinere utbygging på Filipstad. Det er overført 13,5 mill. til kap. 405 Filipstad Infrastruktur, fra kap. 400 Eiendoms- og byfornyelsesetaten.

Tilskudd til verneverdige bygg

Byantikvaren har siden 2004 årlig fordelt kommunale tilskuddsmidler til istandsetting av kulturminner i privat eie. Beløpet var da 1,5 mill. og er ikke prisjustert siden. Byrådet foreslår å styrke bevilgningen med 1,0 mill. årlig, slik at årlig tilskudd blir 2,5 mill.

Gebyrinntekter - innsendte planer

Som det går frem av Sak 1/2024 har Plan- og bygningsetaten en lavere inngang av planforslag enn tidligere år. Det foreslås at det innarbeides 14 mill. i 2024 for å kompensere for reduserte inntekter.

BEREGNINGSGRUNNLAG FOR PLAN- OG BYGGESAKSGEBYRER MV.

BEREGNINGSGRUNNLAG FOR PLAN- OG BYGGESAKSGEBYRER M.V.

	2024	2025	2026	2027
A) Direkte driftsutgifter	283 998	296 778	310 133	324 089
B) Henførbare indirekte driftsutgifter	39 671	41 337	43 197	45 141
C) Kalkulatoriske rentekostnader	262	273	285	298
D) Kalkulatoriske avskrivninger	1 917	1 997	2 087	2 181
E) Andre inntekter	14 572	15 184	15 867	16 581
F) Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	311 276	325 202	339 836	355 128
G) Gebyrinntekter	234 000	244 530	255 534	267 033
H) Årets finansielle resultat (G-F)	- 77 276	- 80 672	- 84 302	- 88 096
I) Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	-	-	-	-
J) Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	-	-	-	-
K) Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	- 77 276	- 80 672	- 84 302	- 88 096
L) Saldo selvkostfond per 1.1. i rapporteringsåret	0	0	0	0
M) Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	0	0	0	0
N) Saldo selvkostfond per 31.12. i rapporteringsåret (L+M+I-J)	0	0	0	0
O) Nøkkeltall	0	0	0	0
P) Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	75 %	75 %	75 %	75 %
Q) Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	75 %	75 %	75 %	75 %

Forskrift om gebyr for reguleringsplan, bygge- og delesaksbehandling, oppmåling, eierseksjonering med mer er vedtatt av Oslo bystyre 19.05.2021, sak 107/21 (byrådssak 62/2021) «Ny gebyrforskrift etter bestemmelser i plan- og bygningsloven, matrikkellova, forurensningsloven og eierseksjonsloven». Gebyrforskriften følger de formelle reglene for forskrifter i henhold til forvaltningsloven kapittel 7. Forskriften ble kunngjort i Norsk Lovtidend den 30.06.2021, med ikrafttredelse fra 01.07.2021. Satsene i forskriften blir indeksregulert av Plan- og bygningsetaten 1. januar hvert år, se forskriften § 1-3 om prisjustering.

Byrådet avga 12.10.2023 sak 204/23 "Nytt gebyrregulativ etter bestemmelser i plan- og bygningsloven, matrikkellova, forurensningsloven og eierseksjoneringsloven. Ovennevnte beregningsgrunnlag baserer seg på sak 1/2024, byrådssak 204/23, oppdateringer i

tilleggsinnstillingen og prisomregning til 2024.

ØVRIGE ENDRINGER

Kap. 520 Byantikvaren:

Det er ved en inkurie lagt inn feil måltabell for Byantikvaren i publisert pdf-fil, se side 424 (angitt måltabell er måltabellen til Bilfritt byliv), se lik tabell på side 421. Korrekt måltabell for Byantikvaren er:

Hovedmål	Tiltak	Resultatindikator	2021	Siste måling	Mål 2023	Mål 2024
01. Utvikle en inkluderende og grønn nullutslippsby, sikre Oslos blågrønne struktur og omgivelser, kulturminner og gode steds-, klima- og miljøkvaliteter	Tidlig avklaring av kulturinteresser i aktuelle saker	Avklart kulturminneinteresser tidlig i aktuelle saker	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
	Fremme reguleringsplaner for å sikre bevaringsinteresser	Antall vedtatte reguleringsplaner hvor det er nedlagt midlertidig forbud mot tiltak			2	2
05. Saksbehandlingen skal være effektiv, brukertilpasset og sikre involvering på tvers av sektorene	Gi raske tilbakemeldinger til Plan- og bygningsetaten slik at lovens behandlingsfrister kan overholdes	Antall dager	18,4	18,4	30,0	30,0
	Saksbehandlerbetjent kundemottak	Antall timer pr uke	7,5	15,0	15,0	15,0

Øremerkede midler – oppdatert oversikt:

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp
2.400.06	Kommunal boligpolitikk	2 000
2.400.09	Kommunale deponier	11 500
2.520.01	Tilskudd til verneverdige bygg i privat eie	2 500

Kap. 400 Eiendoms- og byfornyelsesetaten:

Byrådet foreslår å redusere årlig bevilgning til kommunal boligpolitikk med 2,0 mill., fra 4,0 mill. til 2,0 mill. på kap. 400 Eiendoms- og byfornyelsesetaten. I tillegg fremgår tiltak "Overføring av del av gassanlegg på Grønmo og Klemetsrudanlegget - endret periodisering" av Sak 1. For budsjett 2024 har etaten et redusert behov på 2,0 mill., men når etaten tar over driften vil det igjen være behov for 2,0 mill. årlig for å sikre drift. Det medfører at angitt beløpsstørrelse for øremerkede midler, se prosjekt "Kommunale deponier" (p.nr. 2.400.09) skal være 11,5 mill. i 2024 (ikke 13,5 mill. som angitt i Sak 1/2024).

Kap. 520 Byantikvaren:

Byrådet foreslår å styrke bevilgningen til «Tilskudd til verneverdige bygg i privat eie» med 1,0 mill. årlig, fra 1,5 mill. til 2,5 mill.

MILJØ OG SAMFERDSEL - MILJØ (MOS)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
542	Bymiljøetaten (MOS)	Endring egenandel AFP	75	75	75	75
542	Bymiljøetaten (MOS)	Forhindre nytt og ta igjen gammelt vedlikeholdsetterslep på vei og gate	20 000	20 000	20 000	20 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-18 515	-18 515	-18 515	-18 515
542	Bymiljøetaten (MOS)	Ny seksjon i Bymiljøetaten	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
542	Bymiljøetaten (MOS)	Overføring av budsjett knyttet til små elektriske kjøretøy	0	0	0	0
542	Bymiljøetaten (MOS)	Riggplass Stubberud	3 000	3 000	3 000	3 000
Sum 542			2 460	2 460	2 460	2 460
543	Bymiljøetaten - parkering (MOS)	Gratis beboerparkeringstillatelser i ytre by	4 000	4 000	4 000	4 000
543	Bymiljøetaten - parkering (MOS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-3 765	-3 765	-3 765	-3 765
543	Bymiljøetaten - parkering (MOS)	Ny seksjon i Bymiljøetaten	2 100	2 100	2 100	2 100
543	Bymiljøetaten - parkering (MOS)	Overføring av budsjett knyttet til små elektriske kjøretøy	0	0	0	0
543	Bymiljøetaten - parkering (MOS)	Overskuddskrav for lading av elbil	20 000	20 000	20 000	20 000
Sum 543			22 335	22 335	22 335	22 335
647	Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring (MOS)	CO2-avgift	0	0	0	0
647	Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring (MOS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-962	-962	-962	-962
Sum 647			-962	-962	-962	-962
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	Endring egenandel AFP	-116	-116	-116	-116
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	Kapasitet på 110-sentralen	1 760	1 890	1 890	1 890
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-1 927	-1 927	-1 927	-1 927

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	Nasjonalt Kommunesamarbeid 110 IKS	2 481	2 481	2 481	2 481
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	Overføring av feiing selvkost til eget kapittel	-8 902	-10 055	-10 597	-11 108
Sum 650			-6 704	-7 727	-8 269	-8 780
711	Kjøp av transporttjenester (MOS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-22 491	-22 491	-22 491	-22 491
711	Kjøp av transporttjenester (MOS)	Redusere midlertidige pristiltak	-50 000	-150 000	-150 000	-150 000
711	Kjøp av transporttjenester (MOS)	Reduserte billettpriser	130 000	250 000	250 000	250 000
Sum 711			57 509	77 509	77 509	77 509
752	Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-11	-11	-11	-11
Sum 752			-11	-11	-11	-11
761	Sykkelprosjektet (MOS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-1 446	-1 446	-1 446	-1 446
Sum 761			-1 446	-1 446	-1 446	-1 446
771	Klimaetaten (MOS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-191	-191	-191	-191
Sum 771			-191	-191	-191	-191
Totalsu m			72 990	91 967	91 425	90 914

Forhindre nytt og ta igjen gammelt vedlikeholdsetterslep på vei og gate

Høsten 2021 ble det utført et omfattende arbeid med kartlegging av asfaltdekket på kommunale veier og gater med kamerabil. Vedlikeholdsetterslepet ble i denne kartleggingen beregnet til nærmere 750 mill. Det er grunn til å anta at etterslepet har økt siden kartleggingen, både grunnet prisøkninger og ytterligere slitasje. Reasfaltering av hovedveier har en levetidssyklus på 5 til 10 år, avhengig av asfaltmengde og asfaltkvalitet, mens det på mindre trafikkerte gater og boligveier kan forventes en levetid på 10 til 20 år. Byrådet foreslår en bevilgning på 20 mill. årlig til asfaltering over driftsbudsjettet for å redusere vedlikeholdsetterslepet på det kommunale veinettet. Dette kommer i tillegg til en bevilgning på 80 mill. over investeringsbudsjettet i 2024. Det er nødvendig med midler både på drift og investering for å gjøre Bymiljøetaten rustet til å møte behovet. Byrådet kommer tilbake i senere budsjettprosesser med forslag til opptrappingsplan for å ta igjen vedlikeholdsetterslepet for vei og gate.

Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå

Det vises til omtale i kapittel om lønns- og prisjustering under Felles for alle virksomheter.

Ny seksjon i Bymiljøetaten

Bymiljøetaten har opprettet en ny seksjon med ansvar for forvaltning av parkering, el-mobilitet, delemobilitet og bylogistikk. Aktiviteten på dette området bør finansieres over kap. 543, og det foreslås derfor å flytte 2,1 mill. fra kap. 542 til kap. 543.

Overføring av budsjett knyttet til små elektriske kjøretøy

Fra 2024 foretar Bymiljøetaten en teknisk justering av inntekter og kostnader til tillatelsesordningen fastsatt i forskrift om utleie av små elektriske kjøretøy på offentlig grunn i Oslo kommune. Aktiviteten er selvkostfinansiert og justeringen har ingen effekt på netto driftsbudsjett.

Riggplass Stubberud

I forbindelse med gjennomføring av prosjektet ny vannforsyning til Oslo leier Vann- og avløpsetaten riggplass ved Stubberud av Bymiljøetaten. Avtalen strekker seg fra 22.08.2022 til 21.07.2027. Ved intern leie av kommunalt eide tomter, kan selvkostgebyrer kun belastes kommunens selvkost ved utleieforholdet, og byrådet foreslår derfor å redusere budsjettert inntekt med 3 mill.

Gratis beboerparkeringstillatelser i ytre by

I Sak 1 er satsen for beboerparkeringstillatelse i ytre by foreslått satt til 3 330 for fossilbiler og 1 420 for elektriske biler. Satser for hhv. fossil og elektrisk MC/moped er satt til halvparten av sats for bil. Byrådet foreslår å sette satsen for alle kategorier i ytre by til 0, og foreslår derfor å redusere inntektskravet med 4 mill. i bydelene Østensjø, Alna, Stovner, Grorud, Bjerke, Nordre Aker, Vestre Aker og Ullern. Det er ikke fattet vedtak om beboerparkering i bydelene Søndre Nordstrand, Nordstrand, Østensjø eller Grorud.

Overskuddskrav for lading av elbil

I Sak 1 for 2023 ble det ved en inkurie lagt inn et økt inntektskrav for lading av elbil som følge av økte strømpriser uten at en tilsvarende justering ble gjort på utgiftssiden, noe som medførte et netto økt inntektskrav på 20 mill. Dette er videreført i Sak 1 for 2024. Prognosene for strømpriser tilsier at prisene vil være lavere enn det som ble lagt til grunn, og budsjetterte salgsinntekter foreslås derfor nedjustert tilsvarende.

CO2-avgift

I forslag til statsbudsjett 2024 er det foreslått å øke CO2-avgift på forbrenning av avfall på kommunale forbrenningsanlegg (ikke-kvotepliktig) fra 476 til 882 kroner per tonn. Regjeringens foreslåtte økning i CO2-avgift i statsbudsjett for 2024 innebærer for kap. 647 en økning på 2,5 mill., som viderefaktureres.

Kapasitet på 110-sentralen

Fra 2016 til 2022 har antall henvendelser til 110-sentralen økt fra ca. 15 000 til ca. 22 000, uten at antall uttrykninger har økt tilsvarende ettersom sentralen siler mange henvendelser. For å håndtere økt arbeidsmengde og redusere bruk av overtid foreslås to årsverk med utstyr til 110-sentralen (effekt fra april 2024). Deler av kostnaden (24 %) dekkes av Asker og Bærum kommune gjennom betingelsene i vertskommuneavtalen om 110-sentralen. Byrådet foreslår at bevilgningen økes med 1,67 mill. i 2024. Helårseffekt innebærer 1,89 mill. årlig fra 2025.

I løpet av 2024 skal etatens beredskapsanalyse behandles, der vil bemanningsbehovet belyses ytterligere.

Nasjonalt Kommunesamarbeid 110 IKS

Nasjonalt kommunalt samarbeid for 110-sentralene (NKS110 IKS) er, etter statlig pålegg, etablert for å anskaffe, eie og drifte nytt oppdragshåndteringssystem for alle landets 110-sentraler. Oslo eier 13 %. Systemet er under implementering, og Oslo må dekke sin andel av kostnadene. Kostnadene består av driftsmidler og nedbetaling av lån tatt opp for å investere i system og nødvendig infrastruktur.

Redusere midlertidige pristiltak

Det siste året er det innført flere pristiltak som prøveordninger, som dynamisk rabatt på enkeltbilletter, utvidet grupperabatt, redusert pris for barn og unge og diverse priskampanjer. Byrådet ønsker flere kollektivreisende og lavest mulig billettpriser, samtidig som det sikres forutsigbarhet i prissystemet. Det er behov for en samlet vurdering av effekter av de enkelte tiltakene for å finne tiltak som kan innføres som varige pristiltak.

Reduserte billettpriser

Byrådet foreslår en øremerket avsetning for å redusere prisen på 30-dagersbilletten med 150 kr og innføre redusert pris for barn og unge. Byrådet ønsker å innføre dette fra 1. september 2024. Det er felles pris- og sonemodell i Ruters område, noe som innebærer at endringer i prisnivå og billettprodukter krever enighet med nye Akershus fylkeskommune. Byrådet vil komme tilbake med forslag til sammensetning av pristiltak.

ENDRINGER INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring investering

Beløp i 1000 kr

Kapittel (kode)	Hovedprosjekt	Hovedprosjekt (T)	Art (T)	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
542	115055	Kollektivprioriteringer	Nybygg	37 450	0	0	0
542	124014	Asfaltering og rehabilitering av gate og vei	Nybygg	80 000	0	0	0
542	115055	Kollektivprioriteringer	Tilskudd fra staten	-33 000	0	0	0
542	115055	Kollektivprioriteringer	Kompensasjon for merverdiavgift	-4 449	0	0	0
542	124014	Asfaltering og rehabilitering av gate og vei	Kompensasjon for merverdiavgift	-10 400	0	0	0
Sum 542				69 601	0	0	0
650	113012	Utstyr, transportmidler, maskiner	Nybygg	28 500	0	0	0
650	124008	Tilpasning nye lokaler 110-sentralen	Nybygg	500	0	0	0
650	113012	Utstyr, transportmidler, maskiner	Kompensasjon for merverdiavgift	-5 700	0	0	0
650	124008	Tilpasning nye lokaler 110-sentralen	Kompensasjon for merverdiavgift	-100	0	0	0
Sum 650				23 200	0	0	0
761	119037	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	Nybygg	97 000	94 000	-77 000	0
761	119037	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	Kompensasjon for merverdiavgift	-12 610	-12 220	10 010	0
Sum 761				84 390	81 780	-66 990	0
Totalsum				177 191	81 780	-66 990	0

Kollektivprioriteringer

Regjeringen har i forslag til statsbudsjettet for 2024 satt av 33 mill. til Bryn kollektivknutepunkt. Midlene disponeres over prosjekt 115 055 Kollektivprioriteringer, og skal benyttes til eiendomserverv. Merverdiavgift ble i KS2-rapporten anslått til 13,6 % av prosjektets totale forventede investeringsutgift, noe som tilsvarer 4,45 mill. i 2024. Det

foreslås derfor å øke tilskudd fra staten til prosjektet med 33 mill. Samtidig foreslås det å øke utgiftene med 37,45 mill.

Asfaltering og rehabilitering av gate og vei

Bymiljøetaten har drifts- og vedlikeholdsansvar for et veinett på nærmere 1 359 km. Vedlikeholdsetterslepet for veinettet, inkludert veidekke, veilys, bruer, rekkverk, skilter og skiltplater, ble høsten 2021 beregnet til om lag 1,6 mrd. Det er grunn til å anta at etterslepet har økt siden kartleggingen, både grunnet prisøkninger og ytterligere slitasje. For en del av veinettet i Oslo vil det på kort sikt være tilstrekkelig å vedlikeholde anlegget ved blant annet reasfaltering, mens enkelte strekninger og bruer er i så dårlig forfatning at det er nødvendig med full rehabilitering. Byrådet foreslår 80 mill. til asfaltering og rehabilitering av det kommunale veinettet i 2024.

Utstyr, transportmidler, maskiner

Byrådet foreslår at 28,5 mill. flyttes fra 2023 til 2024 som følge av forsinkelser i anskaffelser.

Tilpasning nye lokaler 110-sentralen

I planlegging av tilpasning av lokalene for 110-sentralen i Østensjøveien er det avdekket ekstra behov som følge av sikkerhetskrav til løsningene, blant annet redundant kjøling. Enkelte deler er også utsatt for valutaendringer som har påvirket kostnadene. Byrådet foreslår derfor en økning på 0,5 mill. i 2024.

Gang og sykkelveier, sykkelparkering

I budsjettjustering for 2023 foreslår byrådet å reperiodisere 115 mill. av bevilgningen på prosjektet til senere år. Av disse foreslås 97 mill. disponert i 2024.

MILJØ OG SAMFERDSEL - SELVFINANSIERENDE (MOS)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Endret gebyrinntekt pga korrigert LPU	19 234	19 234	19 234	19 234
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Endring egenandel AFP	-202	-202	-202	-202
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-19 234	-19 234	-19 234	-19 234
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Oslofjordsatsing: Styrket innsats for å etablere mottakspunkter for septik fra fritidsbåter	8 000	0	0	0
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	VAV - Gebyrendringer	-31 647	-196 014	-389 085	-629 588
Sum 620			-23 849	-196 216	-389 287	-629 790
648	Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	Endret CO2-avgift i 2024	22 700	22 700	22 700	22 700
648	Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	Endret gebyrinntekt pga. korrigert lønns- og prisutvikling (LPU)	9 198	9 198	9 198	9 198
648	Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	Endring egenandel AFP	507	507	507	507
648	Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-9 198	-9 198	-9 198	-9 198
648	Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	Renovasjons- og gjenvinningsetaten (REG) Gebyrendringer	-13 575	-25 907	-25 993	-26 080
Sum 648			9 632	-2 700	-2 786	-2 873
651	Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiling (MOS)	Overføring av feiling selvkost til eget kapittel	-1 250	252	322	1 787
Sum 651			-1 250	252	322	1 787
770	Tilskudd til klima- og energitiltak (MOS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-150	-150	-150	-150
Sum 770			-150	-150	-150	-150
Totalsu m			-15 617	-198 814	-391 901	-631 026

Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå

Det vises til omtale i kapittel om lønns- og prisjustering under Felles for alle virksomheter.

Oslofjordsatsing: Styrket innsats for å etablere mottakspunkter for septik fra fritidsbåter

Byrådet varsler i Hammersborgerklæringen en forsterket innsats på en ren og tilgjengelig Oslofjord. I dette arbeidet inngår blant annet innføring av forbud mot tømning av septik, samt å anlegge flere mottaksanlegg for fritidsbåter i 2024.

Vann- og avløpsetaten er bedt om å tilse at det innen båtsesongen 2024 er på plass et nødvendig minimumstilbud av mottakskapasitet i kommunen i en situasjon hvor det er etablert et forbud mot tømning av båtseptik i Oslofjorden.

I revidert budsjett 2022 ble det satt av 5 mill. til utbygging av tømmestasjoner for båtseptik. Deler av midlene er brukt til utredning og planlegging, samt drift av eksisterende flåter for båtseptik, siden dette ikke kan finansieres over vann- og avløpsgebyret. Det gjenstår om lag 3,5 mill. av bevilgningen som foreslås overført til 2024 i budsjettjusteringssaken som fremmes parallelt med Tilleggsinnstillingen.

For å sørge for et forbedret tilbud til 2024-sesongen, foreslår byrådet at det settes av ytterligere 8 mill. til arbeidet med å etablere flere tømmestasjoner for båtseptik. Det legges opp til at dette arbeidet skjer i tett samarbeid med bl.a. båtforeninger og aktuelle private aktører.

Byrådet vil etablere et Oslofjord-prosjekt som skal koordinere kommunens innsats og samarbeid med andre Oslofjord-kommuner. Midler fra denne avsetningen vil også kunne benyttes til realisering av dette prosjektet med tilhørende aktiviteter. Gjenstående midler og tilleggsbevilgningen på 8 mill. foreslås som en øremerket avsetning på VAVs budsjettkapittel, jf. egen omtale i budsjettjusteringssaken for 2023.

VAV - Gebyrendringer

Endringen i gebyrutvikling i Tilleggsinnstilling 2024 – 2027 sammenliknet med byrådets forslag til budsjett i Sak 1 2024, økonomiplan 2024-2027, skyldes i hovedsak at det legges til grunn en økt kalkulatorisk rente ved beregning av kapitalkostnadene. Den kalkulatoriske renten øker fra 4,1% i Sak 1 til 4,97% i Tilleggsinnstillingen.

De økte kapitalkostnadene må dekkes inn av økte vann- og avløpsgebyrer. Det legges derfor i Tilleggsinnstillingen til grunn en økning i gebyrinntektene på 31,647 mill. for 2024, sammenliknet med Sak 1 2024.

I tillegg er det innarbeidet reduserte kostnader til pensjon jf. Sak 1/2024, ettersom denne reduksjonen ikke var innarbeidet i forslag til gebyrer. I tillegg reduseres utgiftene med 16,572 mill. da det ved en feil har blitt innarbeidet en for høy lønns- og prisjustering i gebyrgrunnlaget for vann og avløpsgebyrer.

Byrådet foreslår derfor å øke inntektene på kap. 620 med 31,65 mill. i 2024.

Endret CO2-avgift i 2024

I forslag til statsbudsjett 2024 er det foreslått å øke CO2-avgift på forbrenning av avfall på kommunale forbrenningsanlegg (ikke-kvotepliktig) fra 476 til 882 kroner per tonn. Dette innebærer for kap. 648 en økning på 22,7 mill. Økningen i CO2-avgift innebærer tilsvarende økte gebyrinntekter.

Endret gebyrinntekt pga. korrigert lønns- og prisutvikling (LPU)

I tilleggsinnstillingen er det innarbeidet redusert LPU med ca. 9,2 mill. på kap. 648. Redusert LPU er kompensert med tilsvarende reduserte gebyrinntekter. For å sikre samsvar mellom driftsbudsjettene på kap. 620 og kap. 648 har det blitt gjort oppdaterte gebyrberegninger som hensyntar reduksjonen i LPU.

Renovasjons- og gjenvinningsetaten (REG) Gebyrendringer

Byrådet foreslår oppdaterte renovasjonsgebyrer, sammenlignet med det som ble lagt frem i Sak 1/2024. Endringen i gebyrutvikling skyldes tre forhold: 1) Det legges til grunn en økt kalkulatorisk rente ved beregning av kapitalkostnadene. Den kalkulatoriske renten øker fra 4,1 % i Sak 1 til 4,97 %. 2) Det er hensyntatt en økt CO2-avgift på 22,7 mill. i 2024 som følge av foreslått endring i statsbudsjettet. 3) Det er i oppdatert gebyrberegning reduserte utgifter med 21 mill. som en følge av for mye innarbeidet lønns- og prisjustering, og reduserte pensjonskostnader som ikke var hensyntatt i gebyrberegningen.

Samlet gir disse endringene en økning i gebyrinntektene for 2024 på 13,575 mill.

ENDRINGER INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring investering

Beløp i 1000 kr

Kapittel (kode)	Hovedprosjekt	Hovedprosjekt (T)	Art (T)	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
620	123018	Sikre vannforsyningen, fjerne kjelleroversvømmelser og fornye VA-ledninger - Munkerudveien	Nybygg	0	-25 000	0	25 000
620	124010	Rehabilitering vannledninger i Pilestredet	Nybygg	8 500	36 000	27 000	20 500
Sum 620				8 500	11 000	27 000	45 500
Totalsum				8 500	11 000	27 000	45 500

Sikre vannforsyningen, fjerne kjelleroversvømmelser og fornye VA-ledninger - Munkerudveien

Prosjektet ligger inne med feil periodisering i byrådets budsjettforslag. Korrekt periodisering innebærer å flytte 25 mill. fra 2025 til 2027.

Rehabilitering vannledninger i Pilestredet

Det foreslås å rehabilitere vannledninger i Pilestredet, i et nødvendig samarbeid mellom Sporveien og Vann- og avløpsetaten (VAV). Begge har behov for tiltak på samme strekning og begge parter vil i stor grad bli berørt av den andres arbeider. VAV har behov for å fornye ledningsnett, styrke forsyningssikkerheten og øke brannvannskapasiteten i området. Tiltaket består i å rehabilitere vannledninger med høy bruddprognose. Det foreslås at styringsramme P50 settes til 92 mill. og kostnadsramme P85 til 105,7 mill.

ØVRIGE ENDRINGER

Kap. 542 Bymiljøetaten

Endring av måltall

Antall nye trafiksikkerhetstiltak på veinettet

I sak 1 for 2024 er det ikke samsvar mellom måltall og bevilget budsjett. Måltall for antall nye trafiksikkerhetstiltak på veinettet foreslås derfor nedjustert fra 100 til 65.

Kap. 543 Bymiljøetaten – parkering

Takster, avgifter og ulike typer betalings- og utbetalingssatser

Satser for lading av elkjøretøy ved kommunale ladepunkter

Satser for lading av elkjøretøy ved kommunale ladepunkter settes etter følgende modell:

Ladekapasitet (3,6 eller 7,2 kW) x strømprisprognose x +/- 1,2 (+20 % dagtid, - 20 % nattestid) x 1,15 (15 % risiko- og driftspåslag).

Minstesats for betaling for lading per time skal, uavhengig av beregning etter modellen i denne sak, ikke settes lavere enn:

Takst	Type lading	Maks tid	Avgiftstid	Minstesats
3051	Semi-hurtig korttid	3 t	09 – 20	23 kr
3051	Semi-hurtig korttid	3 t	20 – 09	13 kr
3052	Normal korttid	3 t	09 – 20	20 kr
3052	Normal korttid	3 t	20 – 09	13 kr
3053	Semi-hurtig langtid	24 t	09 – 20	23 kr
3053	Semi-hurtig langtid	24 t	20 – 09	13 kr
3054	Normal langtid	24 t	09 – 20	20 kr
3054	Normal langtid	24 t	20 – 09	13 kr

Satsene vurderes månedlig.

Kap. 647 Renovasjon- og gjenvinningsetaten- Næring

Måltabell 647

Følgende tall oppdateres:

Måltall på andel næringsavfall til materialgjenvinning er på 45% for 2023 og 45% for 2024.

Kap. 648 REG - selvkost

Måltabell

Tekst i måltabell på resultatindikatorene for omlegging til nullutslipp i Sak 1 (hovedmål 1- virksomhetsspesifikt mål 3), er ikke i tråd med de oppdaterte måltallene på nullutslipp/biogass. Bærekraftig biodiesel skal fases ut frem mot 2025. Tekst endres til følgende:

- “Bærekraftig biodiesel” byttes ut med “biogass”
- På andel tunge kjøretøy: “tonn” byttes ut med “kg”

Kap. 761 Sykkelprosjektet

Endring av måltall

Antall km ny og oppgradert sykkelinfrastruktur

I sak 1 for 2024 er det ikke samsvar mellom måltall og bevilget budsjett. Måltall for antall km ny og oppdatert sykkelinfrastruktur foreslås derfor nedjustert fra 20 til 10. Prosjekter som bidrar til å tette hull i sykkelveinettet, skal prioriteres.

Kap. 770 Tilskudd til klima- og energiltak

Følgende resultatindikator mangler på kap. 770 i Sak 1:

02. I Oslo skal klima-, miljø- og helsevennlige transportløsninger være førstevalget	Tilskuddsordninger under Klima- og energifondet skal fremme klima- og miljøvennlige transportløsninger blant byens innbyggere og næringsliv.	Andel av tilsagnsrammen rettet mot transportsektoren	31,00 %	34,00 %	40,00 %	40,00 %

Oppdatert gebyrberegning

Kalkulatorisk rente ble i Sak 1 satt til 4,1 %. Basert på oppdateringer fra SSB og kommunalbanken, endres renten til 4,97 %. Det behov for å oppdatere gebyrberegningene.

Vann- og avløp

Etter nedjustering av LPU foreslås en gebyrøkning for på 21,2 % i 2024, 22,15 % i 2025, og 22,10 % i 2026 og 2027.

Tabell: Beregningsgrunnlag for vann- og avløpsgebyrer

	2024	2025	2026	2027
A) Direkte driftsutgifter*	1 103 958	1 089 858	1 083 658	1 078 658
B) Henførbare indirekte driftsutgifter	213 710	208 947	188 370	186 885
C) Kalkulatoriske rentekostnader	1 503 245	1 824 543	2 103 452	2 257 497
D) Kalkulatoriske avskrivninger	642 415	679 256	711 331	755 040
E) Andre inntekter	138 181	146 303	155 602	166 253
F) Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	3 325 147	3 656 301	3 931 209	4 111 827
G) Gebyrinntekter	2 857 176	3 504 369	4 297 179	5 268 372
H) Årets finansielle resultat (G-F)	-467 971	-151 932	365 970	1 156 545
I) Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd	-467 971	-151 932	365 970	1 156 545
J) Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd				
K) Kontrollsum (subsidiering) (H-I+J)	0	0	0	0
L) Saldo selvkostfond per 1.1	-700 202	-1 214 602	-1 430 675	-1 126 715
M) Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	-46 429	-64 141	-62 010	-27 258
N) Saldo selvkostfond per 31.12 (L+M+I-J)	-1 214 602	-1 430 675	-1 126 715	2 572
O) Nøkkeltall:				
P) Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	86	96	109	128
Q) Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	100	100	100	100

*Eksklusive driftsutgifter VEAS (art 13750)

Tabell: Selvkostfond vann og avløp

	IB selvkostfond	Avsetning til (+) eller bruk av fond (-)	UB selvkostfond
2024	-700 202	-514 400	-1 214 602
2025	-1 214 602	-216 073	-1 430 675
2026	-1 430 675	303 960	-1 126 715
2027	-1 126 715	1 129 287	2 572

Tabell: Ovenstående gir følgende gebyr for en KOSTRAbolig på 120 m2

År	kr totalt	% økning	kr økning
2021	5 311	1,50 %	
2022	5 656	6,50 %	345
2023	6 980	23,40 %	1 324
2024	8 459	21,20 %	1 480
2025	10 333	22,15 %	1 874
2026	12 617	22,10 %	2 284
2027	15 405	22,10 %	2 788
2028	15 405	0,00 %	0

Tabell: Ovenstående gir følgende gebyr for en KOSTRAbolig på 87 m2

År	kr totalt	% økning	kr økning
2021	3 850	1,50 %	
2022	4 101	6,50 %	250
2023	5 060	23,40 %	960
2024	6 133	21,20 %	1 073
2025	7 492	22,15 %	1 358
2026	9 147	22,10 %	1 656
2027	11 169	22,10 %	2 022
2028	11 169	0,00 %	0

Renovasjonsgebyr

Forslag til økonomiplan 2024 - 2027 innebærer at satsene for gebyr for renovasjon for 2024 økes med 9 %, for 2025 med 1 %, for 2026 med 0 % og 2027 med 0 %.

Med justert LPU vil økningen i gebyret eks. mva. på årsbasis, basert på en 140 liters avfallsbeholder, bli

2024	425	kroner
2025	52	kroner
2026	0	kroner
2027	0	kroner

Tabell: Beregningsgrunnlag for renovasjonsgebyr

		2024	2025	2026	2027
A	Direkte driftsutgifter	1 122 363	1 111 363	1 111 363	1 111 363
B	Henførbare indirekte driftsutgifter	2 194	2 194	2 194	2 194
C	Kalkulatoriske rentekostnader	74 091	76 722	76 007	71 131
D	Kalkulatoriske avskrivninger	169 359	158 363	164 120	168 001
E	Andre inntekter	155 332	155 332	155 332	155 332
F	Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	1 212 675	1 193 310	1 198 351	1 197 356
G	Gebyrinntekter	1 215 284	1 231 666	1 235 816	1 239 982
H	Årets finansielle resultat (G-F)	2 609	38 356	37 464	42 625
I	Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	2 609	38 356	37 464	42 625
J	Bruk av sevlkostfond og fremføring av underskudd	0	0	0	0
K	Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	0	0	0	0
L	Saldo selvkostfond per 1.1	-97 397	-99 564	-65 203	-30 049
M	Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	-4 776	-3 995	-2 310	-434
N	Saldo selvkostfond per 31.12 (L+M+I-J)	-99 564	-65 203	-30 049	12 142
O	Nøkkeltall:	0	0	0	0
P	Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	100 %	103 %	103 %	104 %
Q	Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	100 %	100 %	100 %	100 %
	Gebyrendring				
		2024	2025	2026	2027
	Gebyrgrunnlag pr innbygger	1 696	1 660	1 657	1 646
	Gebyrsatsendring (Deler av G)	9,00 %	1,00 %	0,00 %	0,00 %
	Endring i tømmevolum (Inngår i G)	-0,80 %	0,30 %	0,30 %	0,30 %
	Ramme	-246 059	-273 441	-277 591	-281 757

Tabell: Selvkostfond renovasjon

	IB selvkostfond	Avsetning til (+) eller bruk av fond (-)	UB selvkostfond
2024	-97 397	-2 167	-99 564
2025	-99 564	34 361	-65 203
2026	-65 203	35 154	-30 049
2027	-30 049	42 191	12 142

Tilsyn med ildsted

Som følge av lønns- og prisjustering samt endringer i rentesats er beregningsgrunnlaget for tilsynsgebyr for ildsted endret:

	Beregningsgrunnlag for tilsynsgebyr	2024	2025	2026	2027
A	Direkte driftsutgifter	30 412	30 164	30 639	31 133
B	Henførbare indirekte driftsutgifter	2 250	2 160	2 153	2 142
C	Kalkulatorisk rentekostnader	156	160	163	163
D	Kalkulatorisk avskrivninger	654	680	707	735
E	Andreinntekter og kostnader	-975	-1 014	-2 014	-2 014
F	Gebyrgrunnlag (A+B+C+D+E)	32 496	32 150	31 648	32 159
G	Gebyrinntekter	36 500	36 230	35 950	35 708
H	Årets finansielle resultat (G-F)	4 004	4 080	4 302	3 549
I	Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	4 004	4 080	4 302	3 549
J	Bruk av selvkostfond og fremføring underskudd	-	-	-	-
K	Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	-	-	-	-
L	Saldo selvkostfond pr. 1.1. i rapporteringsår	-14 159	-10 859	-7 319	-3 381
M	Alternativ kostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	-704	-540	-364	-168
N	Saldo selvkostfond pr. 31.12. i rapporteringsår (L+M-J)	-10 859	-7 319	-3 381	0
P	Årets finansielle dekningsgrad i % (G/f)*100	112 %	113 %	114 %	111 %
Q	Årets selvkostgrad $G/(F+I-J)*100$	100 %	100 %	100 %	100 %

Fondsutvikling:

Fondsbeholdning			
År	Inngående beholdning	Avsetning til (+) eller bruk av fond (-)	Utgående beholdning
2024	-14159	3300	-10859
2025	-10859	3540	-7319
2026	-7319	3938	-3381
2027	-3381	3381	0

Basert på tabellen over blir tilsynsgebyret som følger:

	2024	2025	2026	2027
Tilsynsgebyr, per ildsted, eks. mva.	272	272	272	273

Gebyr for utført feiling ved behov kr 1 000 eks. mva. for den første skorsteinen, og kr 750 eks. mva. for de påfølgende.

NÆRING OG EIERSKAP (NOE)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
455	Næringsutvikling (NOE)	Distrikts- og regionalpolitisk tilskudd	-2 400	-2 400	-2 400	-2 400
455	Næringsutvikling (NOE)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	340	340	340	340
455	Næringsutvikling (NOE)	Næringsutvikling	4 000	0	0	0
455	Næringsutvikling (NOE)	Teknisk justering mellom artsgrupper	0	0	0	0
Sum 455			1 940	-2 060	-2 060	-2 060
456	Overføring av statlige næringsrettede midler (NOE)	Bredbånd	1 000	1 000	1 000	1 000
456	Overføring av statlige næringsrettede midler (NOE)	FORREGION	454	454	454	454
456	Overføring av statlige næringsrettede midler (NOE)	Midler til distrikts- og regionalpolitikk	-845	-845	-845	-845
456	Overføring av statlige næringsrettede midler (NOE)	Næringsutviklingsmidler	1 296	1 296	1 296	1 296
456	Overføring av statlige næringsrettede midler (NOE)	Overføring fra staten	-2 750	-2 750	-2 750	-2 750
Sum 456			-845	-845	-845	-845
459	Næringsetaten (NOE)	Endring egenandel AFP	26	26	26	26
459	Næringsetaten (NOE)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-220	-220	-220	-220
Sum 459			-194	-194	-194	-194
Totalsu m			901	-3 099	-3 099	-3 099

Distrikts- og regionalpolitisk tilskudd

Midler til distrikts og regionalpolitikk har tidligere vært innlemmet i rammetilskuddet for fylkeskommunene. På bakgrunn av dette er det tidligere innarbeidet 2,4 mill. årlig på kap. 455.

Fra og med 2024 er midlene trukket ut av rammetilskudd, noe som medfører at Oslo kommune ikke lenger får midler fra denne ordningen. På bakgrunn av dette reduseres kapitlet budsjettramme med tilsvarende.

Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå

Det vises til omtale i kapittel om lønns- og prisjustering under Felles for alle virksomheter.

Næringsutvikling

Oppfølging av Strategi for Oslo som bærekraftig reisemål – 2 mill.

Strategi for Oslo som bærekraftig reisemål ble behandlet i bystyret 01.03.2023. Strategien bygger på kommunes mål om at Oslo skal bli verdens første utslippsfrie storby og at byen skal bli grønnere, triveligere, mer fremkommelig, mer skapende og for alle. Utviklingen av Oslo som bærekraftig reisemål skal gjøre Oslo mer attraktiv for innbyggere og tilreisende. Strategien innebærer også at Oslo kommune skal ta et større ansvar for forvaltningen av merkevaren Oslo og styrke arbeidet med å samordne internasjonal profilering av Oslo for å tiltrekke investeringer, kompetanse og talent. I 2024 skal det arbeides med organiseringen på feltet med bl.a. etablering av samarbeid mellom kommunen og private aktører.

Økt satsing på å tiltrekke og beholde internasjonalt talenter, økt tilskudd til Oslo Business Region – 2 mill.

I etterkant av pandemien, er tilgangen på høykompetent arbeidskraft den største barrieren for næringslivet i Oslo. Mangel på kompetent arbeidskraft er i neste omgang med på å svekke Oslo-bedriftenes mulighet til å trekke til seg nødvendige investeringer. Oslo kommunes næringsutviklingsselskap Oslo Business Region AS tilføres ekstramidler for å styrke arbeid med å bygge kompetanse i næringslivet om rekruttering og onboarding av internasjonale talenter, samt internasjonal markedsføring av Oslo som sted å bo og arbeide.

Teknisk justering mellom artsgrupper

Teknisk justering mellom artsgrupper.

Bredbånd

Det er i Sak1/2024 innarbeidet 1 mill. til utbygging av bredbånd i områder der det ikke er grunnlag for markedsbasert utbygging. For Oslo er det i statsbudsjettet for 2024 foreslått 2 mill. til formålet, noe som innebærer at det i Tilleggsinnstillingen innarbeides ytterligere 1 mill. til formålet.

FORREGION

I 2023 fikk Oslo 3,676 mill. fra staten til få flere bedrifter til å bruke forskning i sitt innovasjonsarbeid. For 2024 er beløpet økt til 4,130 mill. En økning på 0,454 mill. er innarbeidet i Tilleggsinnstillingen.

Midler til distrikts- og regionalpolitikk

Midler til distrikts og regionalpolitikk har tidligere vært innlemmet i rammetilskuddet for fylkeskommunene. På bakgrunn av dette er det tidligere innarbeidet 0,845 mill. årlig på kap. 456. Fra og med 2024 er midlene trukket ut av rammetilskudd, noe som medfører at Oslo kommune ikke lenger får midler fra denne ordningen. På bakgrunn av dette reduseres kapitlet budsjettramme med tilsvarende.

Næringsutviklingsmidler

Oslo kommune har som fylkeskommune oppdragsgiveransvaret for en rekke næringsrettede virkemidler i SIVA og Innovasjon Norge. Midlene forvaltes av kommunen og tildeles SIVA og Innovasjon Norge gjennom egne tilsagnsbrev. For Oslo kommune vil dette utgjøre 26,801 mill. i 2024. Økningen fra Sak1/2024 utgjør 1,296 mill.

Overføring fra staten

Overføring fra staten relatert til bredbånd, FORREGION og næringsutviklingsmidler er 2,75 mill. høyere enn det som er innarbeidet i Sak 1/2024.

KOMMUNALE FORETAK

ENDRINGER INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring investering

Kapittel (kode)	Hovedprosjekt	Hovedprosjekt (T)	Art (T)	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
063	106500	Akuttiltak/Generell rehabilitering	Nybygg	50 000	50 000	50 000	50 000
063	106520	Kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg mv.	Nybygg	104 562	690 100	1 185 600	580 838
063	106720	Kap.utvidelse/nybygg - barnehager	Nybygg	-4 775	-24 100	50 275	0
063	109500	Investering avsetn - ikke fordelt	Nybygg	-434 900	-601 300	-779 800	-467 000
063	109700	Akuttvedlikehold/rehabilitering sykehjem	Nybygg	40 000	0	0	0
063	111710	Ufordelt sykehjem	Nybygg	-59 700	-95 894	64 106	91 488
063	113605	Ufordelt avsetn. boliger til vanskeligstilte	Nybygg	5 000	0	-5 000	0
063	114705	Kap.utvidelse/rehab/nybygg - sykehjem	Nybygg	89 800	0	0	0
063	114725	Investeringer barnehager - ikke fordelt	Nybygg	-3 600	0	0	0
063	115810	Rehabilitering idrettsanlegg	Nybygg	60 000	0	0	0
063	116503	Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak	Nybygg	-80 000	-261 500	-258 500	0
063	116510	Kapasitetsbevarende tiltak - fordelte prosjekter	Nybygg	252 000	489 600	477 700	0
063	116810	Idrettsanlegg - rehab/nybygg	Nybygg	117 075	-16 575	116 300	0
063	116820	Idrettsanlegg - ufordelt	Nybygg	-12 400	71 000	-30 000	-28 600
063	118704	VEL institusjoner - rehabilitering	Nybygg	5 000	0	0	0
063	118773	Brannstasjoner - rehabilitering	Nybygg	30 000	0	0	0
063	122400	Nytt Tøyenbad med flerbrukshall	Nybygg	79 900	0	0	0
063	122401	Klimatiltak	Nybygg	15 000	0	0	0
063	122402	Utskifting av maskiner og tunge kjøretøy	Nybygg	6 138	0	0	0
063	123402	Etablererboliger	Nybygg	-60 000	-97 000	0	0
063	123403	Kjelsåsveien - Omsorg+ boliger	Nybygg	-32 600	61 300	1 300	-30 000
063	Dummy-P-2	Dummy prosjekt Oslobygg KF	Kompensasjon for merverdiavgift	-26 200	-42 200	-138 500	-31 300
063	Dummy-P-2	Dummy prosjekt Oslobygg KF	Bruk av konserninterne lån	-140 300	-223 431	-733 481	-165 426
Sum 063				0	0	0	0
Totalsum				0	0	0	0

Akuttiltak/Generell rehabilitering

Prosjektnr. 106500 Rehabilitering skoleanlegg

Endringene fra Sak 1 skyldes rebevilgning av midler inndratt i 2023.

Kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg mv.

Prosjekt 106520 Skoleanlegg - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes rebevilgning av midler inndratt i 2023, endret periodisering og følgende øvrige endringer:

Myntgata vgs

Byrådet ønsker å gjøre endringer i Myntgata 2 videregående skole for å redusere kostnader og risiko i prosjektet. Tiltak som kan være aktuelt å iverksette er å ta ut arealer som skal bygges under bakken, blant annet flerbrukshallen, i tillegg til andre tiltak som kan redusere kostnader og risiko. Forslag til kutt innebærer omprosjektering som fører til at prosjektet får forskjøvet oppstart. Endringer i prosjektet vil medføre at byrådet kommer tilbake til bystyret med forslag til oppdatert kostnadsramme og fremdriftsplan.

Prosjekter som har gjennomgått ekstern kvalitetssikring

Etter at Sak 1 ble fremlagt har enkelte skoleprosjekter gjennomgått kvalitetssikring (KS2) og har dermed fått en anbefalt kostnadsramme. Dette gjelder følgende prosjekt:

Økern ungdomsskole

Det skal oppføres en ny U8 skole på en relativt liten tomt og med føringer i reguleringen som gjør at en betydelig andel av bygningsmassen må etableres under bakkenivå. Totalt areal er ca. 16 000 m². Utearealet skal dimensjoneres for 840 elever. Det skal også etableres en 8 avdelings barnehage med 144 barn. I tillegg skal det bygges en standard stor flerbrukshall med tre spilleflater inkludert mulighet for tribune-løsning for min. 250 plasser og en aktivitetssal for kampsport/dans. KS2 er ferdigstilt. Kontrahering er planlagt rett etter budsjettvedtak og fysisk oppstart er planlagt medio januar 2024. Anslått overlevering er estimert til skolestart 2027.

Byrådet foreslår at prosjektet Økern ungdomsskole gjennomføres. Anbefalt kostnadsramme (P85) er 2 650 mill. og anbefalt styringsramme (P50) er 2 340 mill., inkl. lønns- og prisstigning på 3,3% og finansieringskostnader herunder forventet byggelånsrente (Lånefondet) på 3,6 %.

Lusetjern spesialplasser

Utdanningsetaten opplever stadig økende etterspørsel etter spesialplasser. Bystyret vedtok i sak 46/23 at antallet plasser i spesialskolene skal økes for å møte behovet i Osloskolen, særlig for elever med vansker innenfor autismespekteret. For å sikre flere spesialplasser skal ledig areal i bygg G på Lusetjern skole bygges om til totalt 16 plasser til elever på autismespekteret. Utdanningsetaten oppretter et tilbud for den første halvdel av elevene (8 plasser) fra skolestart 2023, og håndterer disse i eksisterende undervisningsarealer frem til tiltaket står klart. Den andre halvdel av elevene får plass fra skolestart 2024.

Byrådet anbefaler at prosjektet spesialplasser på Lusetjern gjennomføres. Anbefalt kostnadsramme (P85) er 65,3 mill. og anbefalt styringsramme (P50) er 59,4 mill. Midlene skal benyttes i 2024.

Hellerud vgs – rehabilitering verkstedhaller

Skolen har to eksisterende verkstedhaller som er dimensjonert for 60 elever. Skolen har i dag 120 byggfagselever og 8 stk i TO-klasse (tilrettelagt opplæring/spesialklasse). Verkstedhallene har utgående kapasitet og det er behov for en betydelig oppgradering av hallene. I tillegg ønskes en mer funksjonell utforming av arealet som kalles kjerneparti (areal/rom som deler de to hallene i 2). Prosjektet er anslått ferdigstilt til mars 2025. Estimert kostnadsramme (P85) er kr 70,0 mill. inkl. mva og estimert styringsramme (P50) er kr 61,9 mill. inkl. mva. Behovet for investeringsmidler i 2024 er 32,6 mill.

Skoleprosjekt som har behov for oppstartsmidler

Behovet for forskuttering av midler gjelder hovedsakelig skoleprosjekter der overleveringstidspunktet er av avgjørende betydning og det ofte blir behov for å komme tidlig i gang med forberedende arbeider. Et flertall av prosjektene i vedtatt skolebehovsplan har i utgangspunktet stramme tidsfrister. For å sikre fremdrift og holde den ønskede fremdriften i prosjektene med forventet nærstående budsjettvedtak (fortrinnsvis i desember og juni), vil det være nødvendig for Oslobygg å starte noen arbeider før budsjettvedtak foreligger.

Mortensrud – felles infrastruktur

Infrastrukturprosjektet på Mortensrud skal legge til rette for infrastruktur i området for de kommende formålsbyggene og anleggene i Mortensrudprogrammet. Estimert kostnadsramme (P85) er 412,9 mill. inkl. mva og estimert styringsramme (P50) er kr 367,4 mill. inkl. mva. Det er hittil bevilget 159 mill. inkl. mva i forskuttete investeringsmidler til arbeidene. Det er behov for ytterligere 45 mill. i 2024 for å ivareta de videre arbeidene og ikke miste fremdrift. Årsakene til økningen er flere og skyldes i stor grad lønns- og prisstigning, men også merarbeid som følger av arbeidet med ny reguleringsplan og forsinkelser i offentlige tillatelser som medfører lenger byggetid med tilhørende kostnader for rigg og drift m.m.

Midler til ovennevnte prosjekter flyttes fra prosjekt 109500 Ufordelt skoleanlegg – kapasitetsutvidelse/ rehab/nybygg til prosjekt 106520 Skoleanlegg - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg.

Kap.utvidelse/nybygg - barnehager

106720 Barnehager – kapasitetsutvidelse/nybygg

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen skyldes rebevilgning av midler inndratt i 2023 og behov for økt kostnadsramme for følgende prosjekt:

Munch Brygge barnehage

Prosjektet ble vedtatt av bystyret i juni 2018 med en kostnadsramme (P85) på kr 42 mill. inkl. mva. Styringsrammen (P50) og kostnadsrammen (P85) er senere økt til henholdsvis kr 72,2 og kr 77,3 mill. inkl. mva (ref. bystyresak 185-19 og 246-22). Prosjektet har tidligere fått utløst hele usikkerhetsavsetningen. Nå er det imidlertid avdekket behov for ytterligere kr 3,6 mill. inkl. mva, blant annet for å kunne ivareta lyskrav etter gjeldende TEK. På bakgrunn av dette er det behov for å øke styrings-/kostnadsrammen med 3,6 mill.

Basert på ovennevnte foreslås det at styringsrammen (P50) økes med 3,6 mill. til 75,8 mill. og at kostnadsrammen (P85) økes med kr 3,6 mill. til 80,9 mill.

Investering avsetn - ikke fordelt Prosjektnr 109500 Ufordelt skoleanlegg – kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg

Endringen fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen relaterer seg til at midler til prosjektene Hellerud vgs og Mortensrud - felles infrastruktur er overført til prosjekt 106520 Skoleanlegg - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg. Det vises til nærmere omtale under dette prosjektet. I tillegg er det foretatt endret periodisering av avsetningene på dette prosjektet.

Spesialplasser Groruddalen ressurs

Det skal bygges en ny spesialavdeling for videregående opplæring. Det vil være behov for 19 plasser til hverdagslivstrening fra skolestart 2024, med ytterligere 16 plasser fra skolestart 2025. Det arbeides mot ferdigstille til skolestart 2024, alternativ januar 2025.

Tiltaket har en estimert kostnadsramme (P85) og styringsramme (P50) på henholdsvis 191,2 og 159,4 mill. Prosjektet må gjennomgå intern KS2. Byrådet foreslår at det avsettes midler til tiltaket under ufordelt avsetning. Byrådet vil i revidert budsjett 2024 legge frem forslag til endelig kostnads- og styringsramme.

Akuttvedlikehold/rehabilitering sykehjem Prosjektnr. 109700 Rehabilitering sykehjem og omsorgsboliger

Endringene fra Sak 1 skyldes rebevilgning av midler inndratt i 2023.

Ufordelt sykehjem Prosjektnr 111710 Ufordelt sykehjem

Endringene skyldes reperiodisering av de ufordelt avsetningene til sykehjem.

Ufordelt avsetn. boliger til vanskeligstilte Prosjektnr 113605 Ufordelt boliger vanskeligstilte

Endringene fra Sak 1 skyldes endret periodisering av midlene.

Kap.utvidelse/rehab/nybygg - sykehjem Prosjektnr. 114705 Sykehjem - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg

Endringene skyldes rebevilgning av midler inndratt i 2023.

Investeringer barnehager - ikke fordelt Prosjektnr. 114725 Ufordelt barnehager

Endringen fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen relaterer seg til at midler til prosjekt Munch Brygge barnehage er overført til prosjekt 106720 Barnehager - kapasitetsutvidelse/nybygg. Det vises til nærmere omtale under dette prosjektet.

Rehabilitering idrettsanlegg Prosjektnr. 115810 Rehabilitering idrett og kultur

Endringene fra Sak 1 skyldes rebevilgning av midler inndratt i 2023.

Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak**Prosjektnr. 116503 - Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak**

Endringen fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen relaterer seg til at midler til prosjekt Stovner skole er overført til prosjekt 116510 Skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak. Det vises til nærmere omtale under dette prosjektet.

Kapasitetsbevarende tiltak - fordelte prosjekter

Prosjektnr. 116510 - Skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak

Prosjekter som har gjennomgått ekstern kvalitetssikring

Etter at Sak 1 ble fremlagt har følgende skoleprosjekt gjennomgått kvalitetssikring (KS2) og har dermed fått en anbefalt kostnadsramme:

Stovner skole - nybygg

Prosjektet omhandler oppføring av permanent bygg på Stovner skole som erstatning for midlertidige paviljonger samt nytt utomhusanlegg. Prosjektet gjennomføres med skolen i full drift i hovedbygget og barnehage i midlertidige paviljonger på nabotomten. Rehabilitering av resterende del av skolen kjøres som separat prosjekt med planlagt oppstart i 2031. Prosjektet forventes ferdigstilt til desember 2026. Anbefalt kostnadsramme (P85) er 760 mill. inkl. mva og anbefalt styringsramme (P50) er 600 mill. inkl. mva. Den relativt betydelige usikkerhetsavsetningen ivaretar den ekstra usikkerheten prosjektet står overfor i forbindelse med ferdigstilling av reguleringsprosessen, som vil kunne avstedkomme en betydelig forsinkelse da grunnarbeider ikke vil kunne gjennomføres i skoleferien 2024.

Byrådet anbefaler at prosjektet Stovner skole - nybygg gjennomføres. Anbefalt kostnadsramme (P85) er 760 mill. og anbefalt styringsramme (P50) er 600 mill., inkl. lønns- og prisstigning på 3,3% og finansieringskostnader herunder forventet byggelånsrente (Lånefondet) på 3,6%.

Prosjekter med behov for økt kostnads-/styringsramme

Hartvig Nissen vgs

Prosjektet ble vedtatt av bystyret i juni 2021 med en styringsramme (P50) på 954 mill. inkl. mva og en kostnadsramme (P85) på 1 110 mill. inkl. mva. Anslått overlevering er estimert til skolestart 2025. Styringsrammen (P50) og kostnadsrammen (P85) ble senere økt med kr 49 mill. på grunn av rekkefølgekrav knyttet til utbedring av fortau (ref. bystyresak 241-23 (REV1-2023)), slik at gjeldende styringsramme (P50) og kostnadsramme (P85) nå utgjør henholdsvis 1 003 og 1 159 mill. inkl. mva. Usikkerhetsavsetningen på 156 mill. ble frigitt av byråden i sak 18-23. Prosjektet har støtt på betydelige utfordringer i prosjektgjennomføringen, noe som innebærer at kostnadsrammen er under press. Byggenes beskaffenhet, forhold i grunn, veipålegg og uventet høy prisstigning i etterkant av investeringsbeslutning er de vesentligste forhold som har drevet opp kostnadene. Den eksterne kvalitetssikringsprosessen i forkant av prosjektet pekte også på at de største usikkerhetsfaktorene var marked, grunnforhold og tilstand på eksisterende bygg. Den betydelige kostnadsutviklingen som har vært i prosjektet er resultat av en rekke enkeltårsaker. Oppsummert er det byggenes beskaffenhet og grunnforhold som sammen med den ekstraordinære prisveksten har medført stort press på økonomien i prosjektet. Utfordringer i grunn og i byggene har bare i liten grad vært mulig å avdekke i forkant av oppstart av prosjektgjennomføringen. De største enkeltelementene som bidrar til økningen er:

- I perioden fra 2021 har det vært en kraftig prisstigning i markedet. SSB har anslått at relevant prisindikator har steget 16,1 %. Tilsvarende ble det i benyttet et anslag på 3 % lønns og prisstigning til kostnadsrammene til prosjektet. Oslobygg erfarer også at denne prisveksten er sterkere enn i resten av landet, som SSBs indeks er et gjennomsnitt av.

- Utviklingen i prosjektet med lenger prosjekteringsperiode og større administrasjon for å sikre riktig prosjektering, produksjon og fremdrift definert som felleskostnader estimeres med en økning på 197 mill. eks mva.
- Den største økningen kommer i elementer knyttet til tilstand på eksisterende bygningsmasse og i grunnen. Økningen estimeres til å være på 235 mill. eks mva og hvor de største bidragsyterne er grunnforhold opp mot stabilisering av eksisterende bygninger, 30 mill. eks mva. Gulvkonstruksjoner må forsterkes utover forutsatt nivå grunnet omfattende råte, 77 mill. eks. mva. Innervegger er i vesentlig dårligere forfatning en først antatt, noe som bidrar til en økning på 47 mill. eks. mva. Nye avklaringer med Byantikvaren gjør at et ikke lenger er tilstrekkelig å reetablere utvendig uttrykk på tak, den originale konstruksjonen må rehabiliteres på to av tre tak. Dette utgjør 37 mill. eks mva.

Nye kalkyler er utarbeidet i samarbeid med prosjektets entreprenør og kvalitetssikret av et eksternt miljø, Bygghanalyse. Kjent risiko er vurdert og hensyntatt i de nye rammene, men det vil fortsatt være gjenstående restrisiko i et så komplisert prosjekt som Hartvig Nissen. Styret i Oslobygg har besluttet at det i tillegg skal iverksettes en ekstern gjennomgang og kvalitetssikring av rammene for prosjektet. Dette er tiltak for å redusere risiko for ytterligere kostnadsøkninger samt å innhente læringspunkter fra prosjektet med tanke på erfaringsoverføring til andre prosjekter.

Byrådet anbefaler at kostnadsrammen (P85) for prosjektet Hartvig Nissen økes med 576,3 mill. fra 1 159 mill. til 1 735,3 mill. og at styringsrammen økes med 655,2 mill. fra 1 003 mill. til 1 658,2 mill.

Idrettsanlegg - rehab/nybygg

Prosjektnr. 116810 Idrettsanlegg - rehab/nybygg

Endringene fra Sak 1 skyldes rebevilgning av midler inndratt i 2023.

Idrettsanlegg - ufordelt

Prosjektnr. 116820 - Ufordelt idrettsanlegg

Endringene fra Sak 1 relaterer seg til endret periodisering av avsetningene.

VEL institusjoner - rehabilitering

Prosjektnr. 118704 Rehabilitering VEL institusjoner

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen relaterer seg til rebevilgning av midler inndratt i 2023.

Brannstasjoner - rehabilitering

Prosjekt 118773 Rehabilitering brannstasjoner

Endringene fra Sak 1 til Tilleggsinnstillingen relaterer seg til rebevilgning av midler inndratt i 2023.

Nytt Tøyenbad med flerbrukshall

Prosjektnr. 122400 Nytt Tøyenbad med flerbrukshall

Bygging av et nytt badeanlegg med flerbrukshall ble vedtatt i behandlingen av revidert budsjett 2019 med kostnadsramme (P85) på 1 414,2 mill. eks. mva. og styringsramme (P50) på 1 239,4 mill. eks. mva. Investeringsrammen ble økt i behandlingen av revidert budsjett 2021 til P85 på 1 794 mill. eks. mva. og P50 på 1 653 mill. eks. mva. Kostnadsøkningen kom blant annet som følge av at tilbudene fra entreprenører lå over budsjett, økte kostnader i

forbindelse med nye krav fra Plan- og bygningsetaten i forbindelse med behandling av ramme-søknad, økt byggetid samt behov for økte midler til lønns- og prisstigning, administrasjon og prosjektering. Ved etablering av Oslobygg ble investeringsrammen for prosjektet justert til å inkludere merverdiavgift til P85 på 2 233,7 mill. og P50 på 2 058,1 mill.

Usikkerhetsavsetningen på 175,6 mill. ble frigitt av byråden i Byrådets sak nr. 31/22.

Usikkerhetsavsetningen ble frigitt på grunnlag av lønns- og prisutvikling, økte priser på endringsarbeider og økte kostnader som følge av forlenget byggetid.

Byggenæringen har over lenger tid opplevd en situasjon med høy prisstigning, uoversiktlig markedssituasjon med materialknapphet, økte leveringstider og generell stor usikkerhet. Fra entreprenørsiden er det varslet at avtalt prisreguleringsmekanisme for nye Tøyenbadet ikke kompenserer for faktisk prisutvikling i markedet. For nytt Tøyenbad justeres kontraktene etter utvikling i SSB-indeksen «boligblokk i alt». Indeksen har hatt en betydelig vekst i byggeperioden. I tillegg til den ordinære prisveksten har det vært ekstraordinær prisvekst i markedet, dvs. at foretaket på store deler av endringsarbeider må akseptere «dagens pris» som ligger høyere enn indeksen. Fra vedtatt ny kostnadsramme i 2021 til 2023 er budsjettposten for lønns- og prisutvikling økt med 79,9 mill. som følge av indeksjustering av entreprise- og rådgiverkontrakter. Byrådet anbefaler at kostnadsrammen (P85) for prosjektet økes med 79,9 mill. inkl. mva. for å finansiere økningen i SSB-indeksen «boligblokk i alt» utover det som ble vedtatt i revidert budsjett 2021. Styringsrammen (P50) settes lik kostnadsrammen (P85). Det er imidlertid gjenstående usikkerhet i prosjektet. Entreprenør har fremmet krav knyttet til endringsarbeider og ekstraordinær prisstigning og følgekonssekvenser av dette som partene forhandler om. Byrådet utelukker derfor ikke at det kan oppstå forhold senere som kan ha ytterligere kostnadskonsekvens.

Byrådet anbefaler at kostnadsrammen (P85) og styringsrammen (P50) for prosjektet nye Tøyenbadet med flerbrukshall økes med 79,9 mill. som følge av økt lønns- og prisvekst, herunder at kostnadsrammen endres fra 2 233,7 mill. til 2 313,6 mill. inkl. mva.

Klimatiltak

Prosjektnr. 122401 Klimatiltak

Endringene fra Sak 1 relaterer seg til rebevilgning av midler inndratt i 2023.

Utskifting av maskiner og tunge kjøretøy

Prosjektnr. 122402 Utskifting av maskiner og tunge kjøretøy

Endringene fra Sak 1 skyldes rebevilgning av midler inndratt i 2023.

Etablererboliger

Prosjektnr. 123402 Etablererboliger

Prosjektet ble vedtatt i revidert budsjett 2023 med en kostnads-/og styringsramme. Det er i Sak 1/2024 innarbeidet midler til gjennomføring av prosjektet som innebærer rehabilitering og ombygging av Hagegata 30. I tråd med byrådsplattformen ønsker ikke byrådet å gjennomføre prosjektet. Byrådet ønsker å tilby Hagegata 30 solgt til Samskipnaden i Oslo (SiO) for utvikling av studentboliger. Det foreslås derfor at midlene trekkes inn.

Kjelsåsveien - Omsorg+ boliger

Prosjektnr. 123403 Kjelsåsveien Omsorg+ boliger

Endringene fra Sak 1 skyldes endres periodisering av midlene.

ØVRIGE ENDRINGER

Måltabell Oslobygg KF - endringer fra Sak 1/2024

Det er foretatt endringer for resultatindikator “Andel ledighet” hvor mål 2023 og 2024 er endret fra 1,5 % til 2,5 %.

Oppdatert tabell er som følger:

Hovedmål	Tiltak	Resultatindikator	2021	2022	Mål 2023	Mål 2024
4. Oslo kommune skal bygge, forvalte og drifte kommunale bygg, slik at de er godt egnet til formålet og for brukerne.	Resultatindikatorer mål 4	%vis graddagskorrigert reduksjon i energibruk per kvadratmeter 3)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	3,0 %
		Sluttkostnad delt på samlet styringsramme for samlet portefølje av ferdigstilte bygg 1)	1,01	≤ 1	≤ 1	≤ 1
		Andel prosjekter ferdigstilt innen avtalt tid 2)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	90,0 %
		Andel nye bygg som tilfredsstiller passivhusstandard - Resultatindikatoren utgår fra 2024	50,0 %	100,0 %	100,0 %	
		Andel ledighet	0,0 %	1,5 %	2,5 %	2,5 %
		Antall fossilfrie byggeplasser/totalt antall byggeplasser, jf. Klimabudsjettet 4)	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
		Andel nullutslippskjøretøy og kjøretøy på biodrivstoff under 3500 kg, jf. Klimabudsjettet	91,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %
		Andel nullutslippskjøretøy og kjøretøy på biodrivstoff over 3500 kg, jf. Klimabudsjettet	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %

KULTUR, IDRETT OG FRIVILLIGHET (KIF)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
500	Kulturtilskudd m.m. (KIF)	Drift av atelierer i Myntgata	-1 767	0	0	0
500	Kulturtilskudd m.m. (KIF)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	1 767	1 767	1 767	1 767
500	Kulturtilskudd m.m. (KIF)	Tilskudd Roseslottet	1 000	0	0	0
Sum 500			1 000	1 767	1 767	1 767
502	Kulturetaten (KIF)	Arrangementsstrøm på Voldsløkka	1 500	0	0	0
502	Kulturetaten (KIF)	Avvikle lavprisordning i kulturskolen	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
502	Kulturetaten (KIF)	Drift av atelierer i Myntgata	1 767	0	0	0
502	Kulturetaten (KIF)	Endring egenandel AFP	232	232	232	232
502	Kulturetaten (KIF)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-4 598	-4 598	-4 598	-4 598
Sum 502			-2 099	-5 366	-5 366	-5 366
504	Munchmuseet (KIF)	Endring egenandel AFP	-88	-88	-88	-88
504	Munchmuseet (KIF)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-4 803	-4 803	-4 803	-4 803
Sum 504			-4 891	-4 891	-4 891	-4 891
505	Deichman bibliotek (KIF)	Endring egenandel AFP	319	319	319	319
505	Deichman bibliotek (KIF)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-3 969	-3 969	-3 969	-3 969
Sum 505			-3 650	-3 650	-3 650	-3 650
545	Idrett (KIF)	Bjøråsen midlertidige garderobes	-230	0	0	0
545	Idrett (KIF)	Endring egenandel AFP	16	16	16	16
545	Idrett (KIF)	Forprosjekt hallooverbygg på Valle Hovin	15 000	0	0	0
545	Idrett (KIF)	Forprosjektmidler - Plast i Holmenkollen	3 000	0	0	0
545	Idrett (KIF)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-11 147	-11 147	-11 147	-11 147
545	Idrett (KIF)	Tøyen midlertidig hall og Økern bad	4 000	0	0	0
Sum 545			10 639	-11 131	-11 131	-11 131

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
548	Avsetning husleier idrettsprosjekter (KIF)	Økt husleie Tøyenbadet	25 000	50 000	50 000	50 000
Sum 548			25 000	50 000	50 000	50 000
581	Tilskudd til Den norske kirke (KIF)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-369	-369	-369	-369
Sum 581			-369	-369	-369	-369
590	Gravplassetaten (KIF)	Endring egenandel AFP	419	419	419	419
590	Gravplassetaten (KIF)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-873	-873	-873	-873
Sum 590			-454	-454	-454	-454
Totalsu m			25 176	25 906	25 906	25 906

Drift av atelierer i Myntgata

Det omprioriteres 1,8 mill. fra kap.500 Kulturtilskudd til kap.502 Kulturetaten i 2024 for å dekke driftsutgifter til atelier i Myntgata 2. Byrådet tar forbehold om at kontraktens varighet/leieperioden vil avhenge av fremdriften i byggeprosjektet i Myntgata.

Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå

Det vises til omtale i kapittel om lønns- og prisjustering under Felles for alle virksomheter.

Tilskudd Roseslottet

Byrådet foreslår å øke kap. 500 med 1 mill. i 2024 og tildele 1 mill. i driftstilskudd til Stiftelsen Roseslottet.

Arrangementsstrøm på Voldsløkka

Byrådet foreslår å bevilge 1,5 mill. til installering av arrangementsstrøm på Voldsløkka, for å erstatte forurensende dieselaggregater med faste strømkilder. Det er behov for faste strømpunkter som kan levere den mengden arrangementsstrøm det er behov for ved store konserter. Dette bidrar både til kommunens klimastrategi og utslippsmål, og er i tråd med Oslo kommunes arrangementsstrategi. Faststrøm på Voldsløkka vil også komme til nytte for små og store idrettsarrangement. Av tiltakets totalkostnad på 3 mill. dekkes 1,5 mill. av Miljødirektoratet.

Avvikle prøveordning i kulturskolen

I budsjett for 2020 ble det lagt inn midler til å innføre en prøveordning med halv pris for ordinære elevplasser på utvalgte undervisningssteder i kulturskolen. Kulturetaten leverte evaluering av ordningen i 2023. Evalueringen konkluderte med at halvprisordningen ikke har ført til at flere barn og unge deltar i kulturskolen, og at ordningen medfører betydelig økning i administrasjon. Byrådet foreslår derfor at finansieringen av halvprisordning i kulturskolen på utvalgte skoler, på totalt 1 mill. årlig, avsluttes og midlene trekkes inn.

Bjøråsen midlertidige garderobes

Midlene til tiltaket er feilaktig bevilget to ganger, og reduseres derfor.

Forprosjekt halloverbygg på Valle Hovin

Byrådet foreslår å bevilge 15 mill. i forprosjektmidler til halloverbygg på Valle/Hovin kunstisbane.

Forprosjektmidler - Plast i Holmenkollen

Byrådet foreslår å bevilge 3 mill. i forprosjektmidler til etablering av plastdekke i Holmenkollbakken.

Tøyen midlertidig hall og Økern bad

Midler til drift av midlertidig flerbrukshall på Tøyen og midlertidig bad på Økern.

Økt husleie Tøyenbadet

På grunn av økte investeringskostnader for nye Tøyenbadet er det behov for økt avsetning til fremtidig husleie til Oslobygg. Byrådet foreslår å økte avsetningen til husleie på Tøyenbadet på kap. 548 med 25 mill. i 2024 og 50 mill. videre i økonomiplanen.

ENDRINGER INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring investering

Beløp i 1000 kr

Kapittel (kode)	Hovedprosjekt	Hovedprosjekt (T)	Art (T)	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
545	117011	Investering på idrettsområdet	Nybygg	30 000	0	0	0
		IDR					
545	117024	Rehabilitering av idrettsanlegg	Nybygg	12 000	0	0	0
		Rehab nye kgb med miljøvennlig matr.					
545	120013		Nybygg	16 000	0	0	0
545	123009	Kalbakken servicesenter	Nybygg	16 000	0	0	0
545	117011	Investering på idrettsområdet	Kompensasjon for merverdiavgift	-3 900	0	0	0
		IDR					
545	117024	Rehabilitering av idrettsanlegg	Kompensasjon for merverdiavgift	-1 560	0	0	0
		Rehab nye kgb med miljøvennlig matr.					
545	120013		Kompensasjon for merverdiavgift	-2 080	0	0	0
545	123009	Kalbakken servicesenter	Kompensasjon for merverdiavgift	-2 080	0	0	0
Sum 545				64 380	0	0	0
581	110005	Rehabilitering kirker	Overføringsutgifter	10 000	10 000	10 000	10 000
Sum 581				10 000	10 000	10 000	10 000
Totalsum				74 380	10 000	10 000	10 000

Investering på idrettsområdet

Prosjekt 117011 Investering på idrettsområdet

Grunnet forsinkelser er det behov for å reperiodisere 30 mill. av midlene på prosjekt 117011 Investering på idrettsområdet fra 2023 til budsjett 2024.

IDR Rehabilitering av idrettsanlegg

Prosjekt 117024 IDR Rehabilitering av idrettsanlegg

Grunnet forsinkelser er det behov for å reperiodisere 12 mill. av midlene på prosjekt 117024 IDR Rehabilitering av idrettsanlegg fra 2023 til 2024.

Rehab nye kgb med miljøvennlig matr.

Prosjekt 120013 Rehabilitering av kunstgressbaner med miljøvennlig materiale

Grunnet forsinkelser er det behov for å reperiodisere 16 mill. av midlene på prosjekt 120013 Rehabilitering av kunstgressbaner med miljøvennlig materiale fra 2023 til 2024.

Kalbakken servicesenter Prosjekt 123009 Kalbakken servicesenter

Grunnet forsinkelser er det behov for å reperiodisere 16 mill. av midlene på prosjekt 123009 Kalbakken servicesenter fra 2023 til 2024.

Investering på idrettsområdet Prosjekt 117011 Investering på idrettsområdet

Grunnet forsinkelser er det behov for å reperiodisere 30 mill. av midlene på prosjekt 117011 Investering på idrettsområdet fra 2023 til budsjett 2024.

IDR Rehabilitering av idrettsanlegg Prosjekt 117024 IDR Rehabilitering av idrettsanlegg

Grunnet forsinkelser er det behov for å reperiodisere 12 mill. av midlene på prosjekt 117024 IDR Rehabilitering av idrettsanlegg fra 2023 til 2024.

Rehab nye kgb med miljøvennlig matr. Prosjekt 120013 Rehabilitering av kunstgressbaner med miljøvennlig materiale

Grunnet forsinkelser er det behov for å reperiodisere 16 mill. av midlene på prosjekt 120013 Rehabilitering av kunstgressbaner med miljøvennlig materiale fra 2023 til 2024.

Kalbakken servicesenter Prosjekt 123009 Kalbakken servicesenter

Grunnet forsinkelser er det behov for å reperiodisere 16 mill. av midlene på prosjekt 123009 Kalbakken servicesenter fra 2023 til 2024.

Rehabilitering kirker

Oslo kommune bevilger årlig 20 mill. i investeringstilskudd til Kirkelig fellesråd i Oslo (KfiO) til rehabilitering av kirker. Midlene fordeles til ulike prosjekter etter KfiOs egen prioritering.

Kirkene i Oslo har et svært stort vedlikeholdsetterslep. Byrådet foreslår å øke investeringsmidlene med 10 mill. årlig, slik at det totalt bevilges 30 mill. til rehabilitering av kirker. Som byggherre får KifO mva.- refusjon, slik at den foreslåtte bevilgningen på 30 mill. blir på totalt 37,5 mill.

BYRÅDSLEDERS KONTOR (BLK)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	Antall byråder og byrådssekretærer endres	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	Endring egenandel AFP	438	438	438	438
120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	Globaliseringskonferansen	-1 000	0	-1 000	0
120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-1 153	-1 153	-1 153	-1 153
120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	Overføring fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten - Filipstad infrastruktur	1 500	1 500	1 500	1 500
120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	Rammereduksjon byrådsavdelingene	-10 000	-13 000	-13 000	-13 000
120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	Ressurs FIN til forvaltning av budsjett- og rapporteringsverktøy	1 500	1 500	1 500	1 500
120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	Stilling til oppfølging av TT-ordningen - midler overført fra kap. 307	1 200	1 200	1 200	1 200
Sum 120			-12 015	-14 015	-15 015	-14 015
140	Kommuneadvokaten (BLK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	25	25	25	25
Sum 140			25	25	25	25
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	Endring egenandel AFP	66	66	66	66
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-295	-295	-295	-295
Sum 150			-229	-229	-229	-229
184	Beredskapsetaten (BLK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-267	-267	-267	-267
Sum 184			-267	-267	-267	-267
191	Tilf. utg. etter byrådets bestemmelse (BLK)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	8	8	8	8
191	Tilf. utg. etter byrådets bestemmelse (BLK)	Redusert prisjustering	-8	-8	-8	-8

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Sum	191		0	0	0	0
Totalsu m			-12 486	-14 486	-15 486	-14 486

Antall byråder og byrådssekretærer endres

Antall byråder og byrådssekretærer reduseres som følge av byrådets organisasjonsendring.

Globaliseringskonferansen

Til Sak 1 var det innarbeidet 1 mill. annethvert år i økonomiplanperioden til Globaliseringskonferansen. Det foreslås at dette tas ut av økonomiplanen.

Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå

Det vises til omtale i kapittel om lønns- og prisjustering under Felles for alle virksomheter.

Overføring fra Eiendoms- og byfornyelsesetaten - Filipstad infrastruktur

Det etableres egen etat for å koordinere utbygging på Filipstad. For å ivareta initialfase, virksomhetsstyring/-oppfølging og anleggsgjennomføring, foreslås det at midler for en stilling legges til kap. 120 Byråd/byrådsavdelingene (Byrådsavdeling for byutvikling).

Rammereduksjon byrådsavdelingene

Rammen for drift av byrådsavdelingene reduseres med 10 mill. i 2024, økende til 13 mill. i 2025.

Effektiviseringsprogram

I tråd med med Hammersborgerklæringen vil byrådet gjennomføre et effektiviseringsprogram for hele kommunen som skal identifisere unødvendig dobbeltarbeid og anbefale tiltak som frigjør ressurser til bedre tjenester. Blant annet må det tas ut gevinst som følge av at det er innført ny teknologi og nye arbeidsformer. Byrådet vil komme tilbake til dette i kommende budsjettprosesser.

Ressurs FIN til forvaltning av budsjett- og rapporteringsverktøy

I forbindelse med etableringen av budsjett- og rapporteringsløsningen Framsikt i byrådsavdelingene er det et behov for å opprette en stillingshjemmel i Byrådsavdeling for finans. Stillingen skal ivareta nye oppgaver som følger med løsningen. Framsikt ble etablert i byrådsavdelingene våren 2021. Siden den gang har nye oppgaver knyttet til bruk av løsningen i en lengre innkjøringsfase blitt håndtert av Seksjon for økonomistyring, og over tid har det vist seg at disse oppgavene er av varig karakter. Det er derfor behov for å ansette en ressurs som kan være dedikert til drift av løsningen og sikre daglig oppfølging av byrådsavdelingene, presise malgrunnlag for budsjett- og rapporteringsprosessene, tilstrekkelig opplæring og dynamisk brukerdokumentasjon. I planlagt fremdriftsplan skal løsningen utvides til bruk i virksomhetene fra høsten 2024, og da vil behovet for tilrettelegging i løsningen øke ytterligere i prosessene som iverksettes sentralt av FIN.

Stillingen finansieres ved at 1,5 mill. av avsatte budsjettmidler på kap. 122 overføres til kap. 120 byrådsavdelingene.

Stilling til oppfølging av TT-ordningen - midler overført fra kap. 307

AIS er fra 2023 tillagt ansvar for TT-ordningen. Dette området er komplekst, og det har vært betydelige utfordringer knyttet til tilbudet. Ordningen krever oppmerksomhet og tett oppfølging slik at ressursene utnyttes effektivt og brukerne blir tilfredse med de tjenestene som blir gitt.

For å følge opp TT-ordningen opprettes det en fast stilling i byrådsavdelingen. Stillingen opprettes med finansiering fra kap. 307 Bydelene - avsetninger arbeid, integrering og sosiale tjenester. Det overføres 1,2 mill. fra kap. 307 til kap. 120.

Redusert prisjustering

Korrigerende av prisjustering på kapittel 191. Kapittelet skal ikke prisjusteres.

ØVRIGE ENDRINGER

Endret fremdrift og økte kostnader i forbindelse med investeringsprosjektet 122001 Rehabilitering Rådhuset, tårn og fasade:

Det er bevilget 74,0 mill. til tiltak for bedre tilgjengelighet ved adkomst til Oslo rådhus. Bakgrunnen for bevilgingen er at rådhuset har mangler mht. universell utforming ved adkomst til bygningen. Prosjektet er forankret i bystyresak 239, juni 2018; *Tiltak for å bedre tilgjengeligheten ved adkomst til Oslo rådhus*. Det er planlagt følgende utendørs tilgjengelighetstiltak, i prioritert rekkefølge:

1. Borggård
2. Sjøside (trapp) med rampe opp til platå fra vest
3. Heis vest for Borggård

Planleggingen og prosjekteringen har avdekket at byggets tilstand er dårligere enn først antatt. Dette gjelder særlig trappen fra østre tårninngang til borggården. Utbedringsarbeidene vil bli mer omfattende enn opprinnelig forutsatt. Dette innebærer økte kostnader.

Stenes vegvesen planlegger å legge en midlertidig beredskapstrasé over Rådhusplassen i forbindelse med ombyggingen av Ring 1. Ring 1 er i dag beredskapstraseen til E18 Operatunnelen. Under anleggsperioden er det behov for en alternativ beredskapstrasé. Denne traséen vil etter det som nå er kjent komme så nær rådhusets sjøsidetrapp at det ikke lar seg forene med oppstart av planlagte bygningsarbeider. Traséen vil trolig bli benyttet ut 2027.

På denne bakgrunn foreslås det at tilgjengelighetstiltakene på sjøsiden utsettes, og at det gjennomføres følgende tilgjengelighetstiltak i 2024 og 2025 innenfor vedtatt bevilgning:

1. Borggård
2. Heis vest for Borggård.

Tiltak som gjelder sjøsiden vil måtte bli fremmet i forbindelse med budsjettprosessen for 2028

FINANS (FIN)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-901	-901	-901	-901
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	Overføring av budsjettmidler til innføring av budsjett- og rapporteringsverktøy	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	Prosjekt effektiviseringsprogram for hele kommunen	10 000	0	0	0
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	Ressurs forvaltning av budsjett- og rapporteringsverktøy	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Sum 122			-7 401	-17 401	-17 401	-17 401
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	Endring egenandel AFP	943	943	943	943
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-21 758	-21 758	-21 758	-21 758
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	Overføring av budsjettmidler til innføring av budsjett- og rapporteringsverktøy	15 000	15 000	15 000	15 000
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	Overføring av Gat fra HEL til UKE	15 800	15 800	15 800	15 800
Sum 125			9 985	9 985	9 985	9 985
130	Innkrevingsetaten (FIN)	Endring egenandel AFP	-424	-424	-424	-424
130	Innkrevingsetaten (FIN)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-1 028	-1 028	-1 028	-1 028
Sum 130			-1 452	-1 452	-1 452	-1 452
Totalsu m			1 132	-8 868	-8 868	-8 868

Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå

Det vises til omtale i kapittel om lønns- og prisjustering under Felles for alle virksomheter.

Overføring av budsjettmidler til innføring av budsjett- og rapporteringsverktøy

Prosjekteierskapet for utvidelse av Framsikt-løsningen til bruk i virksomhetene overføres til Utviklings- og kompetanseetaten,

Prosjekt effektiviseringsprogram for hele kommunen

I tråd med med Hammersborgerklæringen vil byrådet gjennomføre et effektiviseringsprogram for hele kommunen som skal identifisere unødvendig dobbeltarbeid og anbefale tiltak som frigjør ressurser til bedre tjenester. Blant annet må det tas ut gevinst som følge av at det er innført ny teknologi og nye arbeidsformer. Byrådet vil komme tilbake til dette i kommende budsjettprosesser.

Ressurs forvaltning av budsjett- og rapporteringsverktøy

I forbindelse med etableringen av budsjett- og rapporteringsløsningen Framsikt i byrådsavdelingene er det et behov for å opprette en stillingshjemmel i Byrådsavdeling for finans. Stillingen skal ivareta nye oppgaver som følger med løsningen. Framsikt ble etablert i byrådsavdelingene våren 2021. Siden den gang har nye oppgaver knyttet til bruk av løsningen i en lengre innkjøringsfase blitt håndtert av Seksjon for økonomistyring, og over tid har det vist seg at disse oppgavene er av varig karakter. Det er derfor behov for å ansette en ressurs som kan være dedikert til drift av løsningen og sikre daglig oppfølging av byrådsavdelingene, presise malgrunnlag for budsjett- og rapporteringsprosessene, tilstrekkelig opplæring og dynamisk brukerdokumentasjon. I planlagt fremdriftsplan skal løsningen utvides til bruk i virksomhetene fra høsten 2024, og da vil behovet for tilrettelegging i løsningen øke ytterligere i prosessene som iverksettes sentralt av FIN.

Stillingen finansieres ved at 1,5 mill. av avsatte budsjettmidler på kap. 122 overføres til kap. 120 byrådsavdelingene.

Overføring av Gat fra HEL til UKE

HR-systemet og WinTid forvaltes av Utviklings- og kompetanseetaten med FIN som systemeier, mens turnussystemet Gat forvaltes av Helseetaten med Byrådsavdeling for helse, eldre og innbyggertjenester som systemeier. HR-systemet, WinTid og Gat er alle obligatoriske fellessystemer innenfor sine områder. WinTid og Gat er begge tids- og timeregistreringssystemer som er forsystemer for datafangst til fravær og lønn og har begge integrasjoner mot HR-systemet. For å oppnå høyere grad av automatisering og fellesrutiner knyttet til tidsregistrering og datafangst, er det en fordel at WinTid, Gat og HR-systemet forvaltes samlet. En samlet forvaltning og systemeierskap vil også styrke kompetanse på området og utnytte ressursene på en mer hensiktsmessig og ressurseffektiv måte. Med dagens utbredelse av Gat er det hensiktsmessig å samle systemeierskapet for begge systemene i FIN og én samlet forvaltning av HR, WinTid og Gat i Utviklings- og kompetanseetaten sammen med de andre fellessystemene. Personell og tilhørende systemkostnader overføres til Utviklings- og kompetanseetaten med helårsvirkning i 2024. Det vil ikke oppstå overtallighet eller økte utgifter som en følge av overføringen, og det vil tilrettelegges for gode og trygge prosesser for involverte ansatte.

ENDRINGER INVESTERING FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring investering

Beløp i 1000 kr

Kapittel (kode)	Hovedprosjekt	Hovedprosjekt (T)	Art (T)	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
122	123031	Nytt budsjett- og rapporteringsverktøy alle virksomheter	Nybygg	-30 000	0	0	0
122	123031	Nytt budsjett- og rapporteringsverktøy alle virksomheter	Kompensasjon for merverdiavgift	6 000	0	0	0
Sum 122				-24 000	0	0	0
125	123031	Nytt budsjett- og rapporteringsverktøy alle virksomheter	Nybygg	30 000	0	0	0
125	124011	Innrulling av virksomheter til felles IKT-plattform	Nybygg	13 750	54 750	0	0
125	123031	Nytt budsjett- og rapporteringsverktøy alle virksomheter	Kompensasjon for merverdiavgift	-6 000	0	0	0
125	124011	Innrulling av virksomheter til felles IKT-plattform	Kompensasjon for merverdiavgift	-2 750	-10 950	0	0
Sum 125				35 000	43 800	0	0
Totalsum				11 000	43 800	0	0

Nytt budsjett- og rapporteringsverktøy alle virksomheter

Budsjett- og rapporteringsløsningen Framsikt skal tas i bruk i alle virksomhetene. Prosjektet pågår og høsten 2023 overføres prosjekteierskapet byrådsavdeling for finans til Utviklings- og kompetanseetaten. I den forbindelse foreslås investeringsmidlene for 2024 på 30 mill. overført fra kapittel 122 Div. virksomheter og prosjekter under FIN til kapittel 125 Utviklings- og kompetanseetaten

Innrulling av virksomheter til felles IKT-plattform

Som en konsekvens av bystyrets vedtatte "Strategi for kunnskapsbasert utvikling, innovasjon og digital teknologi for Oslo kommune" (sak 272/22), for innsatsområdene muliggjørende IKT-løsninger og digital sikkerhet (innsatsområde 6 og 7), er det nødvendig å samordne virksomheter som har egne IKT-driftsmiljøer inn på felles IKT-plattform.

Som det fremgår i Sak 1 for B2021-B2023 har byrådet styrket den strategiske IKT-styringen for å sikre kommunens innbyggere og ansatte fremtidsrettede, sikre, stabile og kostnadseffektive tjenester på tvers av virksomheter og sektorer. Flytting av virksomheter med egne IKT-driftsmiljøer til felles IKT-plattform er en viktig del av dette. UKE har utført en omfattende kartlegging for innføring av flere virksomheter på felles IKT-plattform. Kartleggingen har også avdekket at enkelte av kommunens virksomheter med egne IKT-

driftsmiljøer har et tidskritisk moderniseringsbehov for å kunne opprettholde effektive, sikre og stabile tjenester.

Individuelle moderniseringer av de ulike IKT-miljøene er lite kostnadseffektivt, og det er mer hensiktsmessig for kommunen å innrullere disse virksomhetene inn på felles IKT-plattform for å sikre at kommunen ikke drifter deler av kommunen på utdaterte og usikre plattformer. Utdaterte plattformer vil gjøre kommunen svært sårbar for eksterne angrep, i et stadig økende digitalt trusselbilde.

Det er derfor behov for investeringsmidler på hhv 13,75 mill.kr ink.mva i 2024 og 54,75 mill. kr ink.mva i 2025, for å innrullere fire (REG, BBY, PBE og VAV) virksomheter inn på felles IKT-plattform.

BYSTYRETS VIRKSOMHETER (BYS)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
100	Bystyret m.v. (BYS)	Endring egenandel AFP	214	214	214	214
100	Bystyret m.v. (BYS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-726	-726	-726	-726
100	Bystyret m.v. (BYS)	Teknisk justering mellom artsgrupper	0	0	0	0
Sum 100			-512	-512	-512	-512
109	Kontrollutvalget (BYS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-16	-16	-16	-16
Sum 109			-16	-16	-16	-16
110	Kommunerevisjonen (BYS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-166	-166	-166	-166
Sum 110			-166	-166	-166	-166
111	Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS)	Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå	-101	-101	-101	-101
Sum 111			-101	-101	-101	-101
Totalsu m			-795	-795	-795	-795

Korrigerings av lønns- og prisomregning til 2024-nivå

Det vises til omtale i kapittel om lønns- og prisjustering under Felles for alle virksomheter.

Teknisk justering mellom artsgrupper

Teknisk justering mellom artsgruppene på kapittel 100 Bystyret m.v. for å få mer samsvar med reell utgiftsføring på kapitlet.

AVSETNINGSKAPITLER (FIN)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
192	Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN)	Løse opp avsetning gjengs leie	-99 000	-99 000	-99 000	-99 000
192	Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN)	Løse opp avsetning selvkostleie vs markedsleie	-1 900	-1 900	-1 900	-1 900
192	Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN)	Usikkerhetsavsetning sosialhjelp	60 000	0	0	0
Sum 192			-40 900	-100 900	-100 900	-100 900
193	Avsetning pensjon (FIN)	Endring egenandel AFP	-16 176	-16 176	-16 176	-16 176
193	Avsetning pensjon (FIN)	Endring pensjon 2024-2027	-395 330	-395 330	-395 330	-395 330
193	Avsetning pensjon (FIN)	Endring pensjon 2024-2027	-6 571	-12 675	-18 212	-23 224
Sum 193			-418 077	-424 181	-429 718	-434 730
Totalsu m			-458 977	-525 081	-530 618	-535 630

Kap. 192:

Det foreslås å løse opp sentral avsetning til bostøtte med 99 mill. årlig. En andel av midlene foreslås benyttet til å styrke kap. 428 Boligtilskudd under AIS-sektor med 50 mill. årlig fra 2025.

Det foreslås å løse opp resterende avsetning på 1,9 mill. årlig knyttet til å kompensere kommunale virksomheter som benytter selvkostpris istedenfor markedspris når det gjelder utleie til VAR-sektor. Midlene foreslås benyttet til å kompensere Bymiljøetaten under MOS-sektor.

Det foreslås en risikoavsetning til sosialhjelp med 60 mill. i 2024.

Kap. 193:

Fra og med 2020 ble ordningen med egenandeler for uføretilfeller avviklet. Det vil fortsatt være egenandelsbelastning for førtidspensjonister (AFP) for virksomheter med mer enn 50 ansatte. Virksomheter som omfattes av ordningen får en kompensasjon gjennom lavere beregnet pensjonskostnad. Det ble varslet i Sak 1 at dette ville bli innarbeidet til Tilleggsinnstillingen. Avsetning til egenandel AFP foreslås redusert med ca 16,2 mill. årlig. Midlene fordeles til kommunens virksomheter.

Avsetning til pensjon foreslås redusert med 395,3 mill. årlig og må ses i sammenheng med at pensjonskostnadssatsen for pensjonsgivende lønn er redusert fra 21,9 % til 20,3 %. Oppdaterte beregninger for pensjonsavsetningen tilsier at avsetningen kan reduseres med mellom 6 og 23 mill. årlig.

FINANSPOSTER (FIN)

ENDRING DRIFT FRA SAK 1 TIL TILLEGGSINNSTILLINGEN

Endring drift

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Tiltak	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
898	Overføringer fra KF mv. (FIN)	OBF - Redusert overføringskrav bortfall av leieinntekter	35 983	32 934	32 890	32 846
898	Overføringer fra KF mv. (FIN)	OBF - Økt overføring knyttet til gevinstrealisering	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000
898	Overføringer fra KF mv. (FIN)	OBF - Økt overføringskrav - tilskuddsfinansiering pga utløsning av usikkerhetsavsetning i 2022	-14 400	-14 400	-14 400	-14 400
898	Overføringer fra KF mv. (FIN)	Økt overføringskrav - tilskuddsfinansiering pga utløsning av usikkerhetsavsetning i 2023	-16 900	-16 900	-16 900	-16 900
Sum 898			-40 317	-43 366	-43 410	-43 454
Totalsu m			-40 317	-43 366	-43 410	-43 454

OBF - Redusert overføringskrav bortfall av leieinntekter

Overføringskravet til Oslobygg KF reduseres med 35,983 i 2024 for å kompensere foretaket for bortfall av leieinntekter knyttet til Gamle legevakten og Groruddalen ressurs.

OBF - Økt overføring knyttet til gevinstrealisering

Oslobyggs overføringskrav foreslås økt med 45 mill. årlig i økonomiplanperioden knyttet til forventet effektiviseringsgevinst ved sammenslåing av foretakene/opprettelsen av Oslobygg.

OBF - Økt overføringskrav - tilskuddsfinansiering pga utløsning av usikkerhetsavsetning i 2022

Oslobygg KF har i 2022 bedt om frigivelse av usikkerhetsavsetning med totalt 303,6 mill.

Dette gjelder Valle Hovin isbane (30 mill.), Dælenenga flerbrukshall (55 mill.), Dronning Ingrids hage

(56 mill.), Lambertseter sykehjem (21,6 mill.) og Nye Tøyenbadet med flerbrukshall (141 mill.).

Frigivelse av usikkerhetsavsetningen er gjennomført ved å gi et tilskudd fra bykassa til foretaket på 303,6 mill. Dette innebærer at foretaket ikke vil ha behov for å finansiere de økte prosjektrammene ved låneopptak, men at det i stedet innarbeides et økt årlig overføringskrav fra foretaket til bykassa på 14,4 mill.

Økt overføringskrav - tilskuddsfinansiering pga utløsning av usikkerhetsavsetning i 2023

Oslobygg KF har i 2023 bedt om frigivelse av usikkerhetsavsetning med totalt 314,5 mill.

Dette gjelder Munch Brygge barnehage (4,1 mill.), Sogn vgs (12,4 mill.), Benstesbrugata skole (37,6mill.), Hartvig Nissen vgs (124,8 mill.), Valle Hovin stadion (10 mill.) og Edvard Munch vgs (125,6 mill.). Frigivelse av usikkerhetsavsetningen er gjennomført ved å gi et tilskudd fra bykassa til foretaket på 314,5 mill. Dette innebærer at foretaket ikke vil ha behov for å finansiere de økte prosjektrammene ved låneopptak, men at det i stedet innarbeides et økt

årlig overføringskrav fra foretaket til bykassa på 16,9 mill.

ENDRINGER I VERBALE VEDTAK

Helse, eldre og Innbyggertjenester (HEI)

Forslag til nye verbalvedtak:

Konkurransetsetting av sykehjem

Byrådet bes om å gjennomføre konkurranseutsetting av inntil fire sykehjem i 2024. Byrådet gis fullmakt til å avgjøre hvilke sykehjem som skal konkurranseutsettes.

Byrådet gis innenfor sitt ansvarsområde fullmakt til å konkurranseutsette heldøgns institusjoner til eldre (sykehjemsdrift).

Dette betyr at delegert fullmakt av 26. mai 1999 sak 336 ikke gjelder.

Rask psykisk helsehjelp (RPH)

Alle bydeler skal i løpet av 2024 ha etablert lavterskeltilbudet Rask psykisk helsehjelp (RPH) med en aldersgrense fra og med 16 år.

Arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)

Følgende nye verbalvedtak foreslås:

Tilskuddsordningen for bedriftsintern opplæring avvikles fra 1.1.2024. Forskrift om tilskudd til bedriftsintern opplæring Oslo kommune oppheves når alle sakene knyttet til ordningen er avsluttet.

INNSTILLING TIL VEDTAK TILLEGGSINNSTILLINGEN B2024

Byrådet innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

1 ENDRING I SKATTEVEDTAK

Pkt. 1 i Sak 1/2024 erstattes med:

Skatt på inntekt og formue for forskuddspliktige skattytere for inntektsåret 2024 skrives ut med:

- a) 7 ‰ på formue
- b) 13,30 % på inntekt

Dersom Stortinget vedtar andre maksimumssatser, brukes disse.

2 FORSKRIFT FOR EIENDOMSSKATT

Forskrift for eiendomsskatt 2024 Oslo kommune

Fastsatt av Oslo bystyre xx.12.2023 med hjemmel i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane (eiendomsskattelova) §2:

§ 1. Utskrivingsalternativ

For eiendomsskatteåret 2024 skrives eiendomsskatt ut på faste eiendommer i Oslo kommune, jf. eiendomsskatteloven § 3 bokstav a. Det skrives ut eiendomsskatt på næringsdelen, bygning og grunn, i tidligere skattlagt verk og bruk i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med seks syvendedeler i 2024.

§ 2. Skattesats

Alminnelig skattesats settes til 3,7 promille, jf. eiendomsskatteloven § 10 og § 11 første ledd. Skattesatsen for boligdelen i eiendom med selvstendige boenheter settes til 2,8 promille jf. [eiendomsskatteloven § 12](#) bokstav a.

§ 3. Eiendomsskattegrunnlag

Eiendomsskattegrunnlaget for boliger fastsettes på grunnlag av skattemessige formuesverdier der slike er tilgjengelige, jf. eiendomsskatteloven § 8 C-1. Eiendomsskattegrunnlag for øvrige eiendommer fastsettes etter bestemmelsene i eiendomsskatteloven § 8 A og § 8 B.

§ 4. Bunnfradrag for selvstendige boenheter

Bystyret fastsetter et bunnfradrag på inntil kr 4 700 000 for alle selvstendige boenheter i faste eiendommer som ikke benyttes i næringsvirksomhet, jf. eiendomsskatteloven § 11 annet ledd. Som selvstendig boenhet som har krav på bunnfradrag anses:

1. Bolig som er godkjent av plan- og bygningsmyndighetene som selvstendig boenhet etter gjeldende regelverk på godkjenningstidspunktet.
2. Alle fritidsboliger.
3. Hver enkelt leilighet/boenhet i boligsammenslutninger som boligsameier, boligselskap, borettslag, eierseksjonssameier mv.

4. Andre boenheter som:

- a) er fysisk adskilt fra øvrig boareal i eksisterende bolig.
- b) er godkjent til varig opphold,
- c) har egen separat inngang fra ytre rom og
- d) har alle hovedfunksjoner (stue, kjøkken, soverom (soveplass), bad og wc) for egen bolig

§ 5. Fritak

Bystyret vedtar følgende fritak for eiendomsskatt, jf. eiendomsskatteloven § 7:

i. Nærmere angitte eiendommer eller del av eiendommer eid av stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten jf. eiendomsskatteloven § 7 bokstav a. Bystyret vil angi de enkelte eiendommene som fritas i eget vedtak. Fritak er særlig aktuelt for eiendommer som benyttes til

- helsetjenester,
- sosialt arbeid,
- utdanning,
- idrett,
- kultur,
- samfunns- og bydelshus,
- studentboliger,
- arbeid for interessene til personer med psykiske og fysiske helseutfordringer, så langt eiendommene ikke benyttes til kommersiell aktivitet.

ii. Nærmere angitte eiendommer eller del av eiendommer med bygninger av historisk verdi fritas for eiendomsskatt, jf. eiendomsskatteloven § 7 bokstav b. Med bygning av historisk verdi menes bygninger som etter kulturminneloven er fredet (enten automatisk, ved forskrift eller ved enkeltvedtak), midlertidig fredet eller hvor fredning pågår. Bystyret vil angi de enkelte eiendommene som fritas i eget vedtak.

§ 6. Betaling

Eiendomsskattekrav forfaller til betaling i fire like store terminer, jf. eiendomsskatteloven § 25.

§ 7. Delegasjon av kompetanse

Bystyrets kompetanse i alle saker hvor eiendomsskatteloven har lagt kompetansen til formannskapet, delegeres til byrådet.

§ 8. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2024.

3 ENDRING I LÅNEVEDTAK

Pkt. 3a i Sak 1/2024 erstattes med:

a) Bykassens bruk av lån i 2024 fastsettes til 12 053,4 mill.

Lånebeløpet fordeler seg på følgende elementer:

- Lån i Lånefondet med 10 053,4 mill. (budsjettkapittel 910)
- Lån i Husbanken til videreutlånsordningen med 2 000 mill. (budsjettkapittel 926)

Gjennomsnittlig finansierings-/avdragstid kan være inntil 20 år med jevne årlige avsetninger/avdrag for låneopptak til investeringer til bykassen. For investeringer i VAR-sektor kan gjennomsnittlig finansiering-/avdragstid være inntil 40 år med jevne årlige avsetninger/avdrag.

Pkt. 3b i Sak 1/2024 erstattes med:

b) Kommunale foretak får fullmakt til å ta opp lån i Lånefondet for inntil:

- Oslobygg KF: 5 746,1 mill.
- Boligbygg Oslo KF: 507 mill.

Pkt. 3c i Sak 1/2024 erstattes med:

c) Innlån til Lånefondet (budsjettkapittel 080), 18 405,4 mill., til nye låneopptak med 16 306,5 mill. og til refinansiering av eldre lån med 2 098,9 mill.

Pkt. 3d i Sak 1/2024 erstattes med:

d) Lån til likviditetsformål inntil 4 000 mill.

4 TALLBUDSJETT FOR BYKASSEN

4.1 Driftsbudsjett

Det foreslås følgende endringer i bykassens driftsbudsjett sammenlignet med Sak 1:

001	Bydel Gamle Oslo	utgift	økes med	37 573 000	til kr	2 545 042 000
002	Bydel Grünerløkka	utgift	økes med	36 288 000	til kr	2 250 758 000
003	Bydel Sagene	utgift	økes med	27 438 000	til kr	1 830 192 000
004	Bydel St. Hanshaugen	utgift	økes med	21 519 000	til kr	1 361 256 000
005	Bydel Frogner	utgift	økes med	21 582 000	til kr	1 932 494 000
006	Bydel Ullern	utgift	økes med	16 282 000	til kr	1 457 779 000
007	Bydel Vestre Aker	utgift	økes med	23 605 000	til kr	1 968 965 000
008	Bydel Nordre Aker	utgift	økes med	25 400 000	til kr	2 132 865 000
009	Bydel Bjerke	utgift	økes med	23 416 000	til kr	1 650 939 000
010	Bydel Grorud	utgift	økes med	14 390 000	til kr	1 483 390 000
011	Bydel Stovner	utgift	økes med	18 090 000	til kr	1 866 863 000
012	Bydel Alna	utgift	økes med	28 515 000	til kr	2 620 071 000
013	Bydel Østensjø	utgift	økes med	25 516 000	til kr	2 365 301 000
014	Bydel Nordstrand	utgift	økes med	22 321 000	til kr	2 166 861 000
015	Bydel Søndre Nordstrand	utgift	økes med	25 083 000	til kr	2 036 920 000
100	Bystyret m.v. (BYS)	utgift	reduseres med	1 379 000	til kr	166 338 000
100	Bystyret m.v. (BYS)	inntekt	reduseres med	867 000	til kr	4 197 000
109	Kontrollutvalget (BYS)	utgift	reduseres med	16 000	til kr	4 719 000
110	Kommunerevisjonen (BYS)	utgift	reduseres med	145 000	til kr	73 414 000

110	Kommunerevisjonen (BYS)	inntekt	økes med	21 000	til kr	21 660 000
111	Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS)	utgift	reduseres med	99 000	til kr	29 160 000
111	Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS)	inntekt	økes med	2 000	til kr	10 218 000
120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	utgift	reduseres med	11 996 000	til kr	628 193 000
120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	inntekt	økes med	19 000	til kr	20 296 000
121	Oslo Origo (HEI)	utgift	reduseres med	799 000	til kr	124 021 000
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	utgift	reduseres med	7 399 000	til kr	99 343 000
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	inntekt	økes med	2 000	til kr	1 736 000
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	utgift	økes med	10 663 000	til kr	1 842 133 000
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	inntekt	økes med	678 000	til kr	770 945 000
130	Innkrevningsetaten (FIN)	utgift	reduseres med	1 385 000	til kr	137 174 000
130	Innkrevningsetaten (FIN)	inntekt	økes med	67 000	til kr	70 817 000
140	Kommuneadvokaten (BLK)	utgift	økes med	36 000	til kr	56 439 000
140	Kommuneadvokaten (BLK)	inntekt	økes med	11 000	til kr	11 630 000
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	utgift	reduseres med	145 000	til kr	137 966 000
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	inntekt	økes med	84 000	til kr	29 074 000
184	Beredskapsetaten (BLK)	utgift	reduseres med	267 000	til kr	30 815 000
192	Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN)	utgift	reduseres med	40 900 000	til kr	264 600 000
193	Avsetning pensjon (FIN)	utgift	reduseres med	418 077 000	til kr	241 473 000
200	Utdanningsetaten (OVK)	utgift	økes med	57 991 000	til kr	679 128 000
200	Utdanningsetaten (OVK)	inntekt	økes med	49 000	til kr	50 568 000
203	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (OVK)	utgift	økes med	642 000	til kr	287 763 000
203	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (OVK)	inntekt	økes med	17 000	til kr	17 413 000

208	Avsetning husleier skoler (OVK)	utgift	økes med	6 500 000	til kr	192 945 000
210	Grunnskolen (OVK)	utgift	økes med	118 173 000	til kr	12 517 353 000
210	Grunnskolen (OVK)	inntekt	økes med	730 000	til kr	762 711 000
211	Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (OVK)	utgift	reduseres med	5 317 000	til kr	1 067 505 000
211	Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (OVK)	inntekt	økes med	164 000	til kr	127 137 000
230	Videregående skoler (OVK)	utgift	økes med	49 341 000	til kr	4 286 049 000
230	Videregående skoler (OVK)	inntekt	økes med	219 000	til kr	228 441 000
231	Fagopplæring (OVK)	utgift	reduseres med	8 824 000	til kr	342 892 000
231	Fagopplæring (OVK)	inntekt	økes med	106 000	til kr	110 099 000
250	Fagskoleopplæring (AIS)	utgift	reduseres med	607 000	til kr	91 154 000
250	Fagskoleopplæring (AIS)	inntekt	reduseres med	607 000	til kr	91 154 000
294	Voksenopplæring (AIS)	utgift	reduseres med	2 783 000	til kr	946 775 000
294	Voksenopplæring (AIS)	inntekt	økes med	395 000	til kr	412 027 000
303	Bydelene - avsetninger barn og unge (OVK)	utgift	reduseres med	4 417 000	til kr	80 156 000
305	Bydelene - etablering av nye barnehager (OVK)	utgift	økes med	10 863 000	til kr	74 807 000
306	Bydelene - diverse barnehagetiltak (OVK)	utgift	reduseres med	425 000	til kr	228 708 000
307	Bydelene - avsetning arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	utgift	reduseres med	129 751 000	til kr	507 741 000
308	Bydelene - avsetning helse, eldre, og innbyggertjenester (HEI)	utgift	økes med	796 000	til kr	77 652 000
313	Sykehjemsetaten (HEI)	utgift	reduseres med	5 345 000	til kr	6 268 980 000
313	Sykehjemsetaten (HEI)	inntekt	reduseres med	10 077 000	til kr	4 631 152 000
314	Helseetaten (HEI)	utgift	reduseres med	157 429 000	til kr	1 548 930 000
314	Helseetaten (HEI)	inntekt	økes med	367 000	til kr	381 330 000

315	Velferdsetaten (AIS)	utgift	økes med	11 657 000	til kr	1 641 718 000
315	Velferdsetaten (AIS)	inntekt	økes med	658 000	til kr	743 266 000
316	Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (HEI)	utgift	reduseres med	12 000	til kr	28 306 000
316	Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (HEI)	inntekt	økes med	23 000	til kr	23 812 000
317	Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (HEI)	utgift	reduseres med	4 066 000	til kr	644 228 000
317	Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (HEI)	inntekt	økes med	28 000	til kr	29 183 000
319	Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging og arbeid (AIS)	utgift	reduseres med	7 260 000	til kr	181 929 000
360	Barne- og familieetaten (OVK)	utgift	reduseres med	29 836 000	til kr	862 385 000
360	Barne- og familieetaten (OVK)	inntekt	økes med	536 000	til kr	559 289 000
362	Kriminalitetsforebygging blant ungdom (AIS)	utgift	økes med	3 768 000	til kr	15 428 000
371	Byomf. - arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	utgift	reduseres med	7 777 000	til kr	27 163 000
372	Byomf. - avsetn. helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	utgift	økes med	20 370 000	til kr	103 928 000
374	Prosjekteringsmidler helse, eldre og innbyggertjenester (HEI)	utgift	reduseres med	24 000	til kr	1 165 000
375	Prosjekteringsmidler arbeid, integrering og sosiale tjenester (AIS)	utgift	reduseres med	43 000	til kr	2 096 000
384	Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (AIS)	utgift	reduseres med	279 000	til kr	43 843 000
384	Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (AIS)	inntekt	økes med	3 000	til kr	2 247 000
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	utgift	reduseres med	23 075 000	til kr	267 685 000
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	inntekt	økes med	67 000	til kr	158 372 000
405	Filipstad infrastruktur	utgift	økes med	13 500 000	til kr	13 500 000
417	Tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker (TT-transport) (AIS)	utgift	reduseres med	349 000	til kr	52 192 000

428	Bostøtte og boligtilskudd (AIS)	utgift	reduseres med	5 158 000	til kr	774 388 000
428	Bostøtte og boligtilskudd (AIS)	inntekt	reduseres med	1 378 000	til kr	206 714 000
455	Næringsutvikling (NOE)	utgift	økes med	1 940 000	til kr	74 273 000
456	Overføring av statlige næringsrettede midler (NOE)	utgift	økes med	1 905 000	til kr	32 931 000
456	Overføring av statlige næringsrettede midler (NOE)	inntekt	økes med	2 750 000	til kr	32 931 000
459	Næringsetaten (NOE)	utgift	reduseres med	190 000	til kr	75 325 000
459	Næringsetaten (NOE)	inntekt	økes med	4 000	til kr	36 637 000
500	Kulturtilskudd m.m. (KIF)	utgift	økes med	1 007 000	til kr	392 115 000
500	Kulturtilskudd m.m. (KIF)	inntekt	økes med	7 000	til kr	7 026 000
502	Kulturetaten (KIF)	utgift	reduseres med	1 989 000	til kr	518 592 000
502	Kulturetaten (KIF)	inntekt	økes med	110 000	til kr	117 643 000
504	Munchmuseet (KIF)	utgift	reduseres med	4 749 000	til kr	480 446 000
504	Munchmuseet (KIF)	inntekt	økes med	142 000	til kr	148 171 000
505	Deichman bibliotek (KIF)	utgift	reduseres med	3 616 000	til kr	516 848 000
505	Deichman bibliotek (KIF)	inntekt	økes med	34 000	til kr	35 342 000
520	Byantikvaren (BYU)	utgift	økes med	984 000	til kr	43 641 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	utgift	reduseres med	7 774 000	til kr	1 709 843 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	inntekt	reduseres med	10 234 000	til kr	803 791 000
543	Bymiljøetaten - parkering (MOS)	utgift	økes med	6 822 000	til kr	341 508 000
543	Bymiljøetaten - parkering (MOS)	inntekt	reduseres med	15 513 000	til kr	674 938 000
545	Idrett (KIF)	utgift	økes med	10 773 000	til kr	1 110 771 000
545	Idrett (KIF)	inntekt	økes med	134 000	til kr	138 653 000
548	Avsetning husleier idrettsprosjekter (KIF)	utgift	økes med	25 000 000	til kr	75 550 000

581	Tilskudd til Den norske kirke (KIF)	utgift	reduseres med	369 000	til kr	173 895 000
590	Gravplassetaten (KIF)	utgift	reduseres med	360 000	til kr	179 731 000
590	Gravplassetaten (KIF)	inntekt	økes med	94 000	til kr	98 717 000
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	utgift	reduseres med	736 000	til kr	681 719 000
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	inntekt	reduseres med	13 965 000	til kr	304 295 000
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	utgift	reduseres med	11 317 000	til kr	1 421 870 000
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	inntekt	økes med	12 532 000	til kr	2 981 090 000
647	Renovasjons- og gjenvinningsetaten – næring (MOS)	utgift	økes med	1 649 000	til kr	88 219 000
647	Renovasjons- og gjenvinningsetaten – næring (MOS)	inntekt	økes med	2 611 000	til kr	118 202 000
648	Renovasjons- og gjenvinningsetaten – selvkost (MOS)	utgift	økes med	14 170 000	til kr	1 125 225 000
648	Renovasjons- og gjenvinningsetaten – selvkost (MOS)	inntekt	økes med	4 538 000	til kr	1 381 381 000
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	utgift	reduseres med	326 000	til kr	700 969 000
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	inntekt	økes med	6 378 000	til kr	149 116 000
651	Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiing (MOS)	utgift	økes med	2 146 000	til kr	33 888 000
651	Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiing (MOS)	inntekt	økes med	3 396 000	til kr	37 891 000
711	Kjøp av transporttjenester (MOS)	utgift	økes med	57 509 000	til kr	3 596 933 000
752	Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS)	utgift	reduseres med	11 000	til kr	3 702 000
761	Sykkelprosjektet (MOS)	utgift	reduseres med	1 427 000	til kr	113 792 000
761	Sykkelprosjektet (MOS)	inntekt	økes med	19 000	til kr	19 946 000
770	Tilskudd til klima- og energitiltak (MOS)	utgift	reduseres med	141 000	til kr	75 312 000

770	Tilskudd til klima- og energiltak (MOS)	inntekt	økes med	9 000	til kr	7 899 000
771	Klimaetaten (MOS)	utgift	reduseres med	185 000	til kr	65 364 000
771	Klimaetaten (MOS)	inntekt	økes med	6 000	til kr	6 229 000
810	Eiendomsskatt (FIN)	inntekt	reduseres med	385 000 000	til kr	2 095 000 000
840	Rammetilskudd fra staten (FIN)	inntekt	økes med	638 000 000	til kr	12 996 000 000
898	Overføringer fra KF mv. (FIN)	inntekt	økes med	40 317 000	til kr	1 700 269 000
900	Renter (FIN)	utgift	reduseres med	26 900 000	til kr	738 100 000
900	Renter (FIN)	inntekt	økes med	32 000 000	til kr	559 000 000
910	Lån (FIN)	utgift	reduseres med	77 150 000	til kr	1 798 700 000
940	Disposisjonsfond (FIN)	utgift	økes med	435 000 000	til kr	695 795 000
940	Disposisjonsfond (FIN)	inntekt	økes med	50 000 000	til kr	1 492 426 000
950	Bundne driftsfond (FIN)	utgift	økes med	100 000 000	til kr	386 300 000
950	Bundne driftsfond (FIN)	inntekt	reduseres med	150 000	til kr	309 708 000
980	Overføring mellom drift og investering (FIN)	utgift	økes med	41 937 000	til kr	616 403 000

4.2 Investeringsbudsjettet

Det foreslås følgende endringer i bykassens investeringsbudsjett sammenlignet med Sak 1:

122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	utgift	reduseres med	30 000 000	til kr	2 650 000
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	inntekt	reduseres med	6 000 000	til kr	530 000
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	utgift	økes med	43 750 000	til kr	130 250 000
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	inntekt	økes med	8 750 000	til kr	26 050 000
313	Sykehjemsetaten (HEI)	utgift	økes med	32 800 000	til kr	60 925 000
313	Sykehjemsetaten (HEI)	inntekt	økes med	6 560 000	til kr	12 185 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	utgift	økes med	117 450 000	til kr	661 510 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	inntekt	økes med	47 849 000	til kr	358 086 000
545	Idrett (KIF)	utgift	økes med	74 000 000	til kr	126 100 000
545	Idrett (KIF)	inntekt	økes med	9 620 000	til kr	32 300 000
581	Tilskudd til Den norske kirke (KIF)	utgift	økes med	10 000 000	til kr	45 000 000
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	utgift	økes med	8 500 000	til kr	7 028 995 000
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	utgift	økes med	29 000 000	til kr	84 550 000
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	inntekt	økes med	5 800 000	til kr	16 910 000
761	Sykkelprosjektet (MOS)	utgift	økes med	97 000 000	til kr	599 750 000
761	Sykkelprosjektet (MOS)	inntekt	økes med	12 610 000	til kr	108 694 000
910	Lån (FIN)	utgift	økes med	255 374 000	til kr	10 053 509 000
926	Videreutlån (AIS)	utgift	økes med	200 000 000	til kr	1 806 000 000
926	Videreutlån (AIS)	inntekt	økes med	200 000 000	til kr	1 800 000 000
980	Overføring mellom drift og investering (FIN)	inntekt	økes med	41 937 000	til kr	616 403 000

5 INVESTERINGSBUDSJETT MED FINANSIERING FOR 2024 FOR KOMMUNALE FORETAK VEDTAS SLIK:

Vedtak i Sak 1/2024 pkt 6.3 kapittel 063 Oslobygg KF endres som følger:

Prosjekt/art		Budsjett 2024
106500	Akuttiltak/Generell rehabilitering	550 000 000
106520	Kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg mv.	2 035 862 000
106720	Kap.utvidelse/nybygg - barnehager	308 825 000
106730	Rehabilitering/akuttiltak - barnehager	100 000 000
109500	Investering avsetn - ikke fordelt	307 500 000
109700	Akuttvedlikehold/rehabilitering sykehjem	110 000 000
111710	Ufordelt sykehjem	6 500 000
111711	Ufordelt Omsorg+	134 000 000
113605	Ufordelt avsetn. boliger til vanskeligstilte	5 000 000
114705	Kap.utvidelse/rehab/nybygg - sykehjem	347 900 000
114725	Investeringer barnehager - ikke fordelt	300 325 000
115810	Rehabilitering idrettsanlegg	132 600 000
116503	Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak	62 000 000
116510	Kapasitetsbevarende tiltak - fordelte prosjekter	1 083 000 000
116810	Idrettsanlegg - rehab/nybygg	933 797 000
116820	Idrettsanlegg - ufordelt	132 000 000
116830	Biler og maskiner	2 904 000
117700	Ufordelt avsetning lokale omsorgsboliger	110 000 000
118704	VEL institusjoner - rehabilitering	5 000 000
118773	Brannstasjoner - rehabilitering	30 000 000
122400	Nytt Tøyenbad med flerbrukshall	482 486 000
122401	Klimatiltak	15 000 000
122402	Utskifting av maskiner og tunge kjøretøy	6 138 000
123403	Kjelsåsveien - Omsorg+ boliger	177 400 000
	Sum investeringsutgifter	7 378 237 000
78820	Tilskudd fra bykassen	109 000 000

08199	Tilskudd fra staten	250 000 000
79110	Lån i Lånefondet	5 746 070 000
07290	Kompensasjon for merverdiavgift	-1 173 167 000
09750	Overføring fra driftsbudsjettet	-100 000 000
	Sum investeringsinntekter	7 378 237 000

- Kostnadsrammen (P85) for Økern ungdomsskole fastsettes til 2 650 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 2 340 mill.
- Kostnadsrammen (P85) for Hellerud vgs - verkstedhaller fastsettes til 70 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 61,9 mill.
- Kostnadsrammen (P85) for Lusetjern skole - spesialplasser fastsettes til 65,3 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 59,4 mill.
- Kostnadsrammen (P85) for Stovner skole fastsettes til 760 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 600 mill.
- Kostnadsrammen (P85) for Hartvig Nissen vgs fastsettes til 1 735 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 1 658 mill.
- Kostnadsrammen (P85) for Nytt Tøyenbad fastsettes til 2 313,6 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 2 313,6 mill.
- Kostnadsrammen (P85) for Munch Brygge barnehage fastsettes til 80,9 mill. og styringsrammen (P50) fastsettes til 75,8 mill.

Beløp i 1 000 kr

Prosjektnr. 106520 fordeles på følgende skoler:

Kap. 063, prosjektnr. 106520 Skoleanlegg - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg	Ferdigstillelse	Styringsramme P50	Kostnadsramme P85	Bevilget tom 2023	Budsjett 2024
Refstad skole - nybygg	3-24	716 000	820 000	541 500	174 500
Voldsløkka	3-23	822 215	884 215	802 215	20 000
Bentsebrua (tidl. Treschowsgate)	2-24	752 600	765 200	521 700	230 900
Nordstrand ungdomsskole - utvidelse (med regulering)	3-25	270 000	314 000	105 000	109 300
Hovseter + utvidelse	3-24	606 000	706 000	441 700	164 300
Edvard Munch vgs . utvidelse	2-26	987 000	1 144 000	196 600	89 900
Bjørвика skole	2-27	2 150 000	2 610 000	80 000	302 000
Myntgata 2 med flerbrukshall, arealer til næring og kultur	4-27	1 924 700	2 234 300	0	437 000
Midtstuen verkstedbygg	4-25	171 000	192 000	16 000	38 800
Økern ungdomsskole	3-27	2 340 000	2 650	35 000	332 162
Hellerud vgs - verkstedhaller	1-25	61 900	70 000	1 000	32 600
Lusetjern skole - spesialplasser	3-24	59 400	65 300	0	59 400
Mortensrud - felles infrastruktur					45 000
Sum				2 740 715	2 035 862

Beløp i 1 000 kr

Prosjektnr. 116510 fordeles på følgende skoler:

Kap. 063, prosjektnr. 116510 Skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak	Ferdigstillelse	Styringsramme P50	Kostnadsramme P85	Bevilget tom 2023	Budsjett 2024
Haukåsen	2-26	865 000	1 006 000	41 600	209 500
Hartvig Nissen	2-25	1 658 200	1 735 300	575 000	572 700
Klemetsrud barneskole	3-26	481 000	550 000	30 000	86 100
Lilleborg barneskole	3-26	624 000	719 000	1 500	134 700
Stovner skole	4-26	600 000	760 000	0	80 000
Sum				648 100	1 083 000

Beløp i 1 000 kr

Prosjektnr. 114705 på følgende sykehjem:

Kap. 063, prosjektnr. 114705 Sykehjem - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg	Ferdigstillelse	Styringsramme P50	Kostnadsramme P85	Bevilget tom 2023	Budsjett 2024
Kap. 063, prosjektnr. 114705 Sykehjem - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg	Ferdigstillelse	Styringsramme P50	Kostnadsramme P85	Bevilget tom 2023	Budsjett 2024
Tåsenhjemmet	2-24	837 000	921 000	716 800	120 200
Furuset Hageby	3-23	825 000	872 000	758 400	66 600
Majorstuhjemmene	2-24	1 030 000	1 213 000	868 900	161 100
Sum				2 344 100	347 900

Beløp i 1 000 kr

Prosjektnr. 116810 fordeles på følgende idrettsanlegg:

Kap. 063, prosjektnr. 116810 Idrettsanlegg - rehab/nybygg	Ferdigstillelse	Styringsramme P50	Kostnadsramme P85	Bevilget tom 2023	Budsjett 2024
Valle Hovin isbane	1-24	415 300	465 300	404 497	60 803
Dælenenga flerbrukshall	3-25	541 000	561 000	189 084	196 116
Stovner bad	1-26	1 390 000	1 500 000	269 522	484 478
Løren aktivitetspark og flerbrukshall	3-25	268 600	301 600	84 000	125 000
Mortensrud idrettspark - Landhockey	4-24	158 400	168 700	91 000	67 400
Sum				1 038 103	933 797

Beløp i 1 000 kr

Prosjektnr. 106720 gjelder følgende tiltak:

Kap. 063, prosjektnr. 106720 Barnehager - kapasitetsutvidelse/nybygg	Ferdigstillelse	Styringsramme P50	Kostnadsramme P85	Bevilget tom 2023	Budsjett 2024
Sophies Minde - barnehage og bydelshus	2-26	910 000	1 100 000	79 975	305 225
Munch Brygge barnehage	2-24	75 800	80 900	77 300	3 600
Sum				157 275	305 225

6 FORSLAG TIL NYE TAKSTER, AVGIFTER OG ULIKE TYPER BETALINGS- OG UTBETALINGSSATSER

Forslag nr. 12.1 i Sak 1/2024 Månedlig oppholdsbetaling i barnehage endres til:

Månedlig foreldrebetaling i barnehage 01.01.2024 – 31.07.2024

For foresatte med årlig inntekt lik med eller over kr 550 000 gjelder følgende satser:

Beløp i kroner

1. barn	3 210
2. barn (70 %)	2 310
3. barn	210

Kost i barnehage tilsvarer kr 210 per barn per måned og er inkludert i satsene.

Månedlig foreldrebetaling i barnehage 01.08.2024 – 31.12.2024

For foresatte med årlig inntekt lik med eller over kr 366 667 gjelder følgende satser:

Beløp i kroner

1. barn	2 300
2. barn (70 %)	1 700
3. barn	300

Kost i barnehage tilsvarer kr 300 per barn per måned og er inkludert i satsene.

Foresatte med årlig inntekt under kr 550 000 (kr 366 667 fra 01.08.2024) skal etter søknad betale en månedlig sats som på årsbasis tilsvarer 6 % av årlig inntekt. Kostpenger kommer i tillegg. Søskenmoderasjon gjelder også for denne gruppen.

Satsene gjelder fulltidsplass i kommunale barnehager, dvs. oppholdstid 41 timer per uke eller mer. Bydelsutvalgene fastsetter betalingssatser for barn med oppholdstid inntil 41 timer.

Det gis fritak for foreldrebetaling for 20 timer per uke (gratis kjernetid) til alle barn i alderen 2 til 5 år i husholdninger med en samlet inntekt under kr 615 590 (kr 642 700 fra 01.08.2024). Tilsvarende gjelder for barn med utsatt skolestart. For fire- og femåringer i bydelene Alna, Stovner, Bjerke, Grorud og Søndre Nordstrand er inntektsgrensen for gratis kjernetid for barnehageåret 2023/2024 kr 718 850. Inntektsgrensen prisjusteres til kr 750 500 fra 01.08.2024.

Foreldrebetaling for en fulltidsplass i bydeler med gratis kjernetid utover nasjonal ordning, reduseres med betaling tilsvarende 20 timer.

Forslag 12.5 i Sak 1/2024 Fastsetting av timepris ved salg av fysioterapitjenester endres til:

Pris for kjøp og salg av fysioterapitjenester mellom bydelene justeres i samsvar med kommunal deflator, 5,695 % og settes i 2024 til kr. 513 for 60 minutters behandling og kr. 387 for 45 minutters behandling.

Forslag 12.6 i Sak 1/2024 Pris pr vektet sykehjemsplass 2024 endres til:
Prisen pr vektet sykehjemsplass i 2024 fastsettes til kr 1 089 415.

Forslag 12.10 i Sak 1/2024 Kostøre i sykehjem endres til:

Kostøret i sykehjem fastsettes til kr 135 pr. dag.

Forslag nr. 12.17 i Sak1/2024 Bydelsbetaling for opphold i rusinstitusjoner/botiltak i rusomsorgen under Velferdsetaten endres til:

1. Bydelsbetaling for opphold på rusinstitusjoner/botiltak under Velferdsetaten prisjusteres med 5,1 % og utgjør kr 1 160 per. døgn per. beboer.
2. For Svingen, Adamstuen og i forsterket bolig utgjør bydelsbetalingen kr 2 013 pr. døgn per. beboer.
3. Velferdsetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for beboere med særlige utfordringer

Forslag nr. 12.18 i Sak1/2024 Bydelsbetaling for øvrige institusjoner og botilbud under Velferdsetaten endres til:
Bydelsbetalingen justeres med 5,1 %.

Forslag 12.35 i Sak 1/2024 Parkeringsavgift, første tabell, endres til:

	2023 Fossil	2024 Fossil	2023 Elektrisk	2025 Elektrisk
Indre by				
Bil	5 700	5 940	1 920	2 000
MC/moped	2 850	2 970	960	1 000
Ytre by				
Bil	3 200	0	1 360	0
MC/moped	1 600	0	680	0
Næringsdrivende				
En bil	7 670	7 990	1 920	2 000
To biler	16 610	17 310	4 160	4 330
Tre biler	26 840	27 970	6 720	7 000
Fire biler	38 340	39 950	9 600	10 000
Fem biler	51 120	53 270	12 800	13 340
Økning per bil over fem	12 780	13 320	3 200	3 330

Forslag 12.36 i Sak 1/2024 Betaling for vigsler endres til:

År	Betaling for vigsler for innbyggere i andre kommuner innen vanlig tid og sted	Betaling for vigsler på lørdager i kommunens tilbudte lokale	Betaling for vigsler etter brudeparets ønske utenfor kommunens vanlige tilbud om tid og sted for vigsler
2023	1 042	1 966	5 086
2024	1 086	2 050	5 305

7 ENDRINGER I VERBALE VEDTAK

7.1 Det foreslås følgende nye verbalvedtak:

7.1.1 Konkurransetsetting av sykehjem

Byrådet bes om å gjennomføre konkurranseutsetting av inntil fire sykehjem i 2024. Byrådet gis fullmakt til å avgjøre hvilke sykehjem som skal konkurranseutsettes.

Byrådet gis innenfor sitt ansvarsområde fullmakt til å konkurranseutsette heldøgns institusjoner til eldre (sykehjemsdrift).

Dette betyr at delegert fullmakt av 26. mai 1999 sak 336 ikke gjelder.

7.1.2 Rask psykisk helsehjelp (RPH)

Alle bydeler skal i løpet av 2024 ha etablert lavterskeltilbudet Rask psykisk helsehjelp (RPH) med en aldersgrense fra og med 16 år.

7.1.3 Tilskuddsordning for bedriftsintern opplæring

Tilskuddsordningen for bedriftsintern opplæring avvikles fra 1.1.2024. Forskrift om tilskudd til bedriftsintern opplæring Oslo kommune oppheves når alle sakene knyttet til ordningen er avsluttet.

8 LÅNEFONDET

Lånefondets investeringsbudsjett for 2024 endres til følgende sammelignet med Sak 1/2024 pkt. 7:

Art	Lånefondets investeringsbudsjett	2024
		(Tall i mill.)
520-529	Utlån	16 306,50
	Sum interne utlån	16 305,50
910-919	Bruk av lån	16306,5
	Sum bruk av lån	16 306,50

Byrådet, den 16.11.2023

Eirik Lae Solberg

Hallstein Bjercke

Vedlegg:

1. Vedlegg 1 Hovedoversikter
2. Vedlegg 4 Endringer i øk.plan
3. Vedlegg 6 Oversikt egenandeler for tidligpensjon
4. Vedlegg 4 Endringer i øk.plan
5. Vedlegg 5 Fordeling til bydelene
6. Vedlegg 6 Oversikt egenandeler for tidligpensjon